

ทัศนคติของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรม
Agricultural Students' Attitudes towards Agricultural Careers

สุธิดา ลิ้มวัฒนากุล
Suthida Limwattanakul

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการธุรกิจเกษตร
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

A Minor Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Agribusiness Management
Prince of Songkla University

2553

ชื่อสารนิพนธ์	ทัศนคติของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรม
ผู้เขียน	นางสาวสุธิดา ลิ้มวัฒนากุล
สาขาวิชา	การจัดการธุรกิจเกษตร

อาจารย์ที่ปรึกษา

คณะกรรมการสอบ

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ เจริญจิระตระกูล)	(รองศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ เจริญจิระตระกูล)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุชัยญา ทองรักษ์)

.....กรรมการ
(ดร.สิริรัตน์ เกียรติปฐมชัย)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุชัยญา ทองรักษ์)
ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการธุรกิจเกษตร

ชื่อสารานิพนธ์	ทัศนคติของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรม
ผู้เขียน	นางสาวสุธิดา ล้อมวัฒนากุล
สาขาวิชา	การจัดการธุรกิจเกษตร
ปีการศึกษา	2552

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะทางสังคม เศรษฐกิจของผู้ปกครองและนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ พฤติกรรมการเลือกเรียนสาขาเฉพาะและผลการเรียนของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ ทัศนคติของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรม ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อระดับทัศนคติของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรม โดยข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ข้อมูลทุติยภูมิ และข้อมูลปฐมภูมิ ซึ่งรวบรวมจากนักศึกษาซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ จำนวน 130 ราย และคณะเทคโนโลยีการเกษตร หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำนวน 70 ราย รวม 200 ราย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติไคสแควร์

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองของนักศึกษากว่าร้อยละ 90.0 เป็นบิดามารดา มีอายุเฉลี่ย 49.67 ปี กว่าร้อยละ 70.0 ของผู้ปกครองเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป โดยร้อยละ 20.0 เรียนจบระดับปริญญาตรี ผู้ปกครองร้อยละ 40.5 ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลัก ร้อยละ 25.0 ประกอบอาชีพค้าขายและธุรกิจส่วนตัว กว่าร้อยละ 70.0 ของผู้ปกครองมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 20,000 บาท ร้อยละ 64.5 บอกว่ารายได้ดังกล่าวสอดคล้องกับค่าใช้จ่ายของครัวเรือน และผู้ปกครองร้อยละ 70.0 ไม่มีหนี้สิน

ในส่วนนักศึกษาพบว่า นักศึกษามีอายุเฉลี่ย 21.21 ปี ร้อยละ 74.0 นับถือศาสนาพุทธ มีจำนวนพี่น้องเฉลี่ย 2.07 คน ครึ่งหนึ่งของนักศึกษามีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดสงขลา นักศึกษาร้อยละ 91.5 ไม่ได้พักอาศัยอยู่ที่บ้านระหว่างเรียน แต่พักในหอพักมหาวิทยาลัย และพักที่บ้านเช่าหรืออพาร์ทเมนต์เป็นหลัก นักศึกษาร้อยละ 64.5 ไม่กู้เงินจากกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา นักศึกษาได้รับเงินจากผู้ปกครองเฉลี่ย 4,472 บาทต่อเดือน

นักศึกษาร้อยละ 57.5 เคยเรียนวิชาแนวเกษตรกรรมในระหว่างเรียนในระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 75.0 ของนักศึกษาได้ศึกษาโครงสร้างหลักสูตรและรายวิชาของสาขาวิชาที่เลือกเรียนก่อนล่วงหน้า นักศึกษาส่วนใหญ่ได้หาหรือถึงแนวทางการศึกษาต่อในสาขาที่เรียนกับ

ครอบครัวและครอบครัวมีส่วนตัดสินใจในการเลือกสาขาที่เรียนด้วย กว่าร้อยละ 90.0 ของนักศึกษาตอบว่าสาขาที่เลือกเรียนมีความเหมาะสมกับตนในระดับปานกลางถึงมาก กว่าครึ่งหนึ่งของนักศึกษาตอบว่า มีความพึงพอใจในสาขาที่เลือกเรียนในระดับมาก นักศึกษาร้อยละ 72.0 มีความต้องการประกอบอาชีพตามสาขาที่เรียนเมื่อจบการศึกษา และร้อยละ 39.5 ต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทในสาขาที่เรียนในอนาคต

นักศึกษามีทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรมในภาพรวมในระดับดี ส่วนการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับทัศนคติของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรม พบว่าอาชีพหลักและรายจ่ายรวมของครอบครัวของผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อระดับทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $\alpha=0.05$ ในขณะที่รายได้รวมเฉลี่ยต่อเดือนแหล่งรายได้หลักของครอบครัว และความสมดุลระหว่างรายได้กับรายจ่ายของครอบครัวของผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อระดับทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $\alpha=0.01$

นอกจากนั้นยังพบว่า สถาบันการศึกษาที่เรียน ชั้นปีการศึกษา สาขาวิชาที่นักศึกษาเลือกเรียน ระดับความพึงพอใจในสาขาที่เลือกเรียน และประสบการณ์การทำงานเกษตรของนักศึกษา มีอิทธิพลต่อระดับทัศนคติของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $\alpha=0.01$

Minor Thesis Title	Agricultural Students' Attitudes towards Agricultural Careers
Author	Miss. Suthida Limwattanakul
Major Program	Agribusiness Management
Academic Year	2009

Abstract

This research aims to study the social and economic foundation of parents and students, who study in the agricultural fields, behaviors on the major decision and the agricultural students' educational results, the agricultural students' attitudes towards the agricultural careers, and factors affecting the agricultural students' attitude levels towards the agricultural careers. The data were comprised of 2 parts, which were the secondary and primary data. The data were compiled from 130 students, who are studying in the bachelor degree level in Faculty of Natural Resources, Prince of Songkla University, Hadyai Campus, and 70 students from Faculty of Agricultural Technology, Bachelor of Science, Songkhla Rajabhat University. Total respondents were 200 students. The descriptive statistics and Chi-square were implemented for the data analysis.

The results reveal as details. The students' guardians, more than 90.0%, are parents. The average age is 49.67 years old. More than 70.0% of the guardians are educated in secondary level or higher. The guardians, 20%, are bachelor graduates. In addition, 40.5% of them work in the agricultural fields as their main career while 25.0% of them work as traders and business men. More than 70% of the guardians earn their average monthly income more than 20,000 baht. The guardians, 64.5%, express that the mentioned income amount suits their household expenses, and 70.0% of them are not in debt condition.

As for the student aspects, the average age is 21.21 years old. The students, 74.0%, are Buddhists. The average numbers of their brothers and sisters are 2.07 people. Half of the students' hometown is in Songkhla Province. The majorities, 91.5%, stay mainly in the dormitories, rented houses or apartments instead of their houses. The students, 64.5%, do not apply for the student loan. The students are monthly paid by their guardians for 4,472 baht.

The students, 57.5%, had studied the agricultural subjects during the secondary school. The majorities, 75.0%, considered the curriculum structure and selected subjects in

advance. Most of the students ask for educational advices from their families; furthermore, their families also take part in the students' decision. More than 90.0% of the students express that the selected majors suit them in the moderate-high level. More than 50.0% of the students express that the selected major suits themselves in the moderate-high level. More than 50.0% of the students are satisfied with the selected in the high level, 72.0% would like to work in accordance with their majors once they graduate. The students, 39.5%, would like to further their agricultural studies in master degree level.

The analysis of factors affecting the agricultural students' attitude level towards the agricultural careers is as details. The main career and total expense of the guardians influence the students' attitude level towards the agricultural careers with statistically significance at $\alpha=0.05$. The average monthly income, sources of main household income, and the balance of household income and expense of the guardians influence the students' attitude level towards the agricultural with statistically significance at $\alpha=0.01$.

Furthermore, the academic institutes, academic years, majors, the satisfaction level of the students' majors and agricultural experience influence the agricultural students' attitude level towards the agricultural careers with statistically significance at $\alpha=0.01$.

กิตติกรรมประกาศ

ผลงานสารนิพนธ์เรื่อง ทักษะคิดของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรม สามารถลุล่วงไปได้ด้วยดี เป็นเพราะการเสียสละเวลาอันมีค่าของ รองศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ เจริญจิระตระกูล อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ โดยการเอาใจใส่ดูแล และให้คำปรึกษาแนะนำในกระบวนการวิจัยอย่างสม่ำเสมอ เริ่มตั้งแต่การเขียนโครงร่างสารนิพนธ์ การวิเคราะห์ข้อมูล จนกระทั่งขั้นสุดท้าย คือ การเขียนสารนิพนธ์อย่างถูกต้อง ผู้วิจัยมีความซาบซึ้งใจเป็นอย่างยิ่ง และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ ทั้งใคร่ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุธัญญา ทองรักษ์ และดร.สิริรัตน์ เกียรติปทุมชัย กรรมการสอบสารนิพนธ์ ที่ได้กรุณาชี้แนะสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เขียน ทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

นอกเหนือจากคณาจารย์ทั้ง 3 ท่านแล้ว การวิจัยครั้งนี้จะประสบผลสำเร็จลุล่วงไม่ได้ หากไม่ได้รับความอนุเคราะห์ และเสียสละเวลาในการให้ข้อมูล รวมทั้งข้อคิดเห็นต่างๆ จาก นักศึกษาคณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาทุกท่าน ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี และขอขอบคุณเพื่อนๆ MAB10 ทุกท่านที่คอยเป็นกำลังใจ เอาใจใส่เป็นอย่างดีตลอดมา ตลอดจนความช่วยเหลือในการทำสารนิพนธ์ให้ประสบผลสำเร็จและลุล่วงไปได้ด้วยดี

หากสารนิพนธ์ฉบับนี้จะมีประโยชน์ต่อผู้ที่ศึกษาต่อไป ผู้เขียนขอขอบคุณดีให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องที่กล่าวมาข้างต้น แต่หากมีข้อบกพร่องใดๆ ผู้วิจัยขออภัย มา ณ โอกาสนี้ด้วย

สุธิดา ถิ่นวัฒนากุล

สิงหาคม 2553

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(3)
Abstract	(5)
กิตติกรรมประกาศ	(7)
สารบัญ	(8)
สารบัญตาราง	(10)
สารบัญภาพ	(11)
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ที่มาและความสำคัญของการวิจัย	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 การตรวจสอบเอกสาร	
2.1 ความรู้ทั่วไปทางการเกษตร	5
2.2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถาบันการศึกษาที่เลือกศึกษา	8
2.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ	11
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	
3.1 ข้อมูลและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	27
3.2 การวิเคราะห์ข้อมูล	29
บทที่ 4 ผลการวิจัยและอภิปรายผล	
4.1 ลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจของผู้ปกครอง	33
4.2 ลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจของนักศึกษา	43
4.3 ข้อมูลเบื้องต้นทางการศึกษาของนักศึกษา	47
4.4 พฤติกรรมการเลือกเรียนสาขาเฉพาะและผลการเรียนของนักศึกษาที่เรียน สาขาเกษตรศาสตร์	50

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.5 ทักษะคตินักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรม	58
4.6 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อระดับทักษะคตินักศึกษาที่เรียนสาขา เกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรม	61
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการวิจัย	68
5.2 ข้อเสนอแนะ	72
5.3 ข้อจำกัดในการวิจัย	74
5.4 ข้อเสนอแนะงานวิจัยครั้งต่อไป	75
บรรณานุกรม	76
ภาคผนวก แบบสอบถาม	80
ประวัติผู้เขียน	88

สารบัญ ตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนักศึกษาที่กำลังศึกษาคณะ ทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่ใช้ในการศึกษา	28
ตารางที่ 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนักศึกษาที่กำลังศึกษาคณะ เทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ที่ใช้ในการศึกษา	28
ตารางที่ 4.1 ลักษณะทางสังคมของผู้ปกครอง	34
ตารางที่ 4.2 ลักษณะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง	38
ตารางที่ 4.3 ที่อยู่อาศัยและสภาพการถือครองที่ดินของผู้ปกครอง	42
ตารางที่ 4.4 ลักษณะทางสังคมของนักศึกษา	44
ตารางที่ 4.5 ลักษณะทางเศรษฐกิจของนักศึกษา	47
ตารางที่ 4.6 ข้อมูลเบื้องต้นทางการศึกษาของนักศึกษา	48
ตารางที่ 4.7 พฤติกรรมทางการศึกษาก่อนเข้าเรียนสาขาเกษตรศาสตร์	51
ตารางที่ 4.8 ความพึงพอใจ ความเหมาะสมของสาขาที่เลือกเรียนและ ความคาดหวังต่อการเรียนของนักศึกษา	56
ตารางที่ 4.9 ทักษะคตินักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่อ อาชีพเกษตรกรรม	59
ตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจของผู้ปกครองที่มี อิทธิพลต่อระดับทัศนคตินักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ที่มี ต่ออาชีพเกษตรกรรม	63
ตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยทางสังคม เศรษฐกิจและข้อมูลเบื้องต้นทาง การศึกษาของนักศึกษาที่มีอิทธิพลต่อระดับทัศนคตินักศึกษาที่ เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรม	65
ตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยอื่นๆ ที่มีอิทธิพลต่อระดับทัศนคติของ นักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรม	67

สารบัญ ภาพ

	หน้า
ภาพที่ 3.1 กรอบแนวคิดในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่างๆ ต่อ ระดับทัศนคติของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรม	32

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของการวิจัย

ท่านจะทำงานอะไรก็ตามขอให้ระลึกไว้ว่า “งานเกษตรกรรม” นี้ กว้างขวางมาก ตั้งแต่การผลิตรวมทั้งการค้นคว้าเพื่อการผลิต การจัดกิจการ จนกระทั่งการจำหน่ายผลผลิต แต่ละคนจึงพยายามทำงานให้สุดความสามารถ ความรู้ความชำนาญของตัว และร่วมมือกันทุกๆ ฝ่าย การเกษตรจึงจะก้าวหน้าเป็นผลดีถึงส่วนรวมได้ (พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 9 กรกฎาคม 2507)

ประเทศไทยเป็นประเทศที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก ประชากรประมาณร้อยละ 50 อยู่ในภาคเกษตร จึงถือว่าเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่นิยมประกอบกันมากที่สุด แต่ผลผลิตมวลรวมภายในประเทศทางด้านเกษตรกรรมมีเพียงประมาณร้อยละ 10 เท่านั้น อย่างไรก็ตามทุกที่ในประเทศเผชิญกับปัญหาทางเศรษฐกิจ ภาคเกษตรจะเป็นภาคการผลิตที่คอยบรรเทาปัญหาให้กับประเทศอยู่เสมอ ในขณะที่ภาคเกษตรเองในปัจจุบันพ่อและแม่ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ไม่สามารถจูงใจให้ลูกหลานซึ่งเป็นกำลังสำคัญของภาคการเกษตรในอนาคตเอาใจไว้ได้ การส่งลูกหลานไปศึกษาเล่าเรียนในเมืองใหญ่ๆ นับเป็นส่วนหนึ่งของการปลูกฝังค่านิยมพลัดถิ่นทำให้เกิดการใช้เงินเกินกำลังของพ่อแม่ที่ลำบากยากยิ่งกว่าจะหาแลกมา พ่อแม่ซึ่งอาจมีรายได้จากการขายผลผลิตในไร่นาที่ปลูกได้เพียงเล็กน้อยจำเป็นต้องนำไปใช้เพื่อส่งเสียลูกหลานที่เกิดมาเติบโตเป็นคนรุ่นใหม่รับค่านิยมใหม่ๆ ตามกระแสสังคมให้มีการศึกษาที่ดี หากแต่หลงลืมความสำคัญของอาชีพบรรพบุรุษ การดำเนินชีวิตเช่นนี้เป็นไปตามที่กลไกทุนนิยมกำหนดเอาไว้

ขณะเดียวกันภาคอุตสาหกรรมที่แผ่ขยายกว้างขึ้นอย่างรวดเร็วจนเกือบจะทำลายภาคเกษตรกรรมให้กลายเป็นอดีต สิ่งหนึ่งที่ควรจะทบทวนและวางรากฐานให้ลูกหลานเกษตรกรไทยได้มีค่านิยมว่า เกษตรกรมีทรัพย์สิน มีผืนแผ่นดินอันทรงคุณค่า มีวัวควายในไร่นามีลูกหลานไว้ดูแลและช่วยเหลือแรงงาน และเป็นที่พึ่งพิงยามที่ต้องการ พร้อมจะมอบทรัพย์สินสมบัติอันมีค่าไว้ให้แก่ลูกหลานด้วยการส่งเสริมลูกหลานในประเทศไทยให้กลับมา เพื่อทำการพัฒนาถิ่นฐานบ้านเกิดและกลับมาอนุรักษ์ความเป็นประเทศเกษตรกรรมของไทยให้คงอยู่กับคนรุ่นต่อไป

เป็นที่ยอมรับว่าภาคการเกษตรมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศไทยมาโดยตลอด ไม่เพียงเป็นแหล่งรองรับอาชีพของประชากร แต่ยังเป็นแหล่งผลิตอาหารที่สำคัญของโลก ทั้งเพื่อการบริโภคและการส่งออก แต่ในปัจจุบันกลับพบว่าจำนวนผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมลดลง และเยาวชนให้ความสนใจต่อการเรียนในสาขาวิชาการเกษตรลดน้อยลง และเกษตรกรมีอายุเฉลี่ยสูงเกินกว่า 50 ปี จึงต้องเร่งหาทางออกมิเช่นนั้นคนก็จะไหลออกจากภาคการเกษตรไปสู่ภาคอุตสาหกรรมตามค่านิยม ซึ่งอาจส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพทางด้านการผลิตและการแข่งขันภาคการเกษตรของไทยในอนาคต เกษตรกรไทยมีภูมิปัญญาท้องถิ่นมาก แต่ขาดความรู้ในเรื่องของระบบความคิด ระบบการรวมกลุ่ม ระบบการตลาด แต่ยึดติดสิ่งที่เคยเรียนรู้ หรือรับรู้มาตั้งแต่เริ่มแรก

ในอีกด้านหนึ่งเยาวชนให้ความสนใจสมัครเข้ามาเรียนในสาขาวิชาการเกษตรลดน้อยลง สาเหตุเพราะเด็กรุ่นใหม่เคยเห็นผู้ปกครองหรือคนที่ทำอาชีพการเกษตรกรรมแล้วรู้สึกว่าเป็นอาชีพที่ต้องทำงานหนัก สู้อุปการะและทำงานในสาขาอื่นๆ ที่ทำงานเบาและได้รายได้ดีกว่า ทำให้ผู้ปกครองไม่ต้องการให้บุตรหลานเข้ามาทำอาชีพการเกษตร เพราะยังทำก็ยังไม่เห็นสิน (พงศกร อรรณพพร, 2551)

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาทัศนคติของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรม ทั้งนี้เพื่อตอบคำถามว่า พฤติกรรมการเลือกเรียนสาขาเฉพาะและผลการเรียนของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ และระดับทัศนคติของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรมเป็นอย่างไร มีปัจจัยอะไรส่งผลต่อระดับทัศนคติของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรม องค์ความรู้ที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อสถาบันการศึกษา และองค์กรภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ในการสร้างความเข้าใจ และให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง เพื่อมุ่งใจให้สังคมเห็นประโยชน์และความสำคัญของสาขาเกษตรศาสตร์ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาลักษณะทางสังคม เศรษฐกิจ ของผู้ปกครองและนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์
- 2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเลือกเรียนสาขาเฉพาะและผลการเรียนของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์
- 3) เพื่อศึกษาทัศนคติของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรม
- 4) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อระดับทัศนคติของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรม

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษา ทักษะคตินักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรม ในครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกสถาบันการศึกษาแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Selection) กล่าวคือ เป็นสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตทางเกษตรศาสตร์ในจังหวัดสงขลา ซึ่งมี 2 สถาบันการศึกษา

1) สถาบันที่เลือกศึกษา

1.1) คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

1.2) คณะเทคโนโลยีการเกษตร หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

2) สาขาวิชาที่เลือกศึกษา ผู้วิจัยเลือกสาขาวิชาที่ศึกษาแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Selection) โดยเลือกศึกษาเฉพาะสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ สาขาวิชาวนิชศาสตร์ สาขาวิชาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ สาขาวิชาพืชศาสตร์ และสาขาวิชาสัตวศาสตร์ ซึ่งคณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ มีสาขาวิชาพืชศาสตร์ สาขาสัตวศาสตร์ และสาขาวนิชศาสตร์ ในขณะที่คณะเทคโนโลยีการเกษตร หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีสาขาเกษตรศาสตร์ และสาขาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

3) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1) ประชากร ในที่นี้หมายถึง นักศึกษาชั้นปีที่ 2 และปีที่ 4 ระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาปีการศึกษา 2552 ในสาขาวิชาพืชศาสตร์ สาขาวิชาสัตวศาสตร์ และสาขาวิชาวนิชศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา และนักศึกษาชั้นปีที่ 2 และปีที่ 4 ระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาในสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ และสาขาวิชาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ คณะเทคโนโลยีการเกษตร หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา รวมทั้ง 2 สถาบันมีจำนวนนักศึกษาทั้งสิ้น 485 ราย

3.2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 และปีที่ 4 ระดับปริญญาตรีของคณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน 130 ราย และนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำนวน 70 ราย รวมทั้งสิ้น 200 ราย

4) การศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อระดับทัศนคตินักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์นั้น ตัวแปรอิสระ หมายถึง ปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจของผู้ปกครอง ปัจจัยทางด้านสังคมและเศรษฐกิจของนักศึกษา และปัจจัยอื่นๆ ในขณะที่ตัวแปรตาม หมายถึง ระดับทัศนคติ

ของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรมต่อมิติต่างๆ ของอาชีพเกษตรกรรม
ในภาพรวมซึ่งจำแนกเป็น 2 ระดับชั้น คือ

- 4.1) ระดับทัศนคติดีน้อยกว่าเท่ากับค่าเฉลี่ย
- 4.2) ระดับทัศนคติดีมากกว่าค่าเฉลี่ย
- 5) ผู้วิจัยเก็บข้อมูลในการวิจัยในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ถึง เดือนมีนาคม 2553

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาทัศนคติของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่อ
อาชีพเกษตรกรรมในครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อสถาบันการศึกษาในด้านข้อมูลระดับทัศนคติ
และแนวโน้มในการศึกษา เพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับ
สภาพสังคมปัจจุบันและสามารถผลิตบัณฑิตสาขาเกษตรศาสตร์ที่มีคุณภาพต่อไป

บทที่ 2

การตรวจสอบเอกสาร

การตรวจสอบเอกสารในบทนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมและเรียบเรียงบทความและงานวิจัยในประเด็นต่างๆ ที่มีผู้ศึกษาไว้แล้วมาประกอบ เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิด และแนวทางในเรื่องที่ทำการวิจัย โดยจำแนกการตรวจสอบเอกสารออกเป็นประเด็นหลัก ดังนี้

- 2.1 ความรู้ทั่วไปทางการเกษตร
- 2.2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถาบันการศึกษาที่เลือกศึกษา
- 2.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ
- 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความรู้ทั่วไปทางการเกษตร

เกษตรกรรม (Agriculture) หมายถึง กระบวนการผลิตอาหาร เส้นใย เชื้อเพลิง และผลิตภัณฑ์อื่นๆ โดยวิธีการเพาะปลูกพืช มีชื่อเรียกเฉพาะว่า “กสิกรรม” และวิธีการเลี้ยงสัตว์ทั้งสัตว์บก สัตว์น้ำ อย่างเป็นระบบ การเกษตรเป็นแหล่งที่มาของปัจจัย 4 คือ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค ซึ่งเป็นปัจจัยในการดำรงชีวิตของประชากรของโลกมีอิทธิพลต่อเศรษฐกิจของประเทศ อย่างเช่น ประเทศในแถบเอเชียหลายประเทศมีรายได้หลักมาจากการส่งออกสินค้าการเกษตรออกจำหน่ายยังต่างประเทศ ซึ่งรวมทั้งประเทศไทยด้วย และการเกษตรช่วยให้ประชากรของแต่ละประเทศมีงานทำ โดยเฉพาะประเทศไทยเมื่อ 20 ปีที่แล้ว ประชากรประมาณร้อยละ 80 มีอาชีพอยู่ในภาคการเกษตร แต่ในปัจจุบันอาชีพการเกษตรลดน้อยลงมาก ทั้งนี้เพราะว่ามีอาชีพทางด้านอุตสาหกรรมเกิดขึ้นมาอย่างมากมายนั่นเอง เกษตรกรรม แบ่งออกตามสาขาต่างๆ ได้ดังนี้

2.1.1 พืชศาสตร์

พืชศาสตร์ เป็นสาขาการจัดการทรัพยากรพืช โดยเฉพาะพืชปลูกที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจและสังคมของภาคใต้ เช่น ไม้ผล ขางพารา ปาล์มน้ำมัน พืชผัก ไม้ดอก-ไม้ประดับ พืชอาหารสัตว์ ัญพืช ฯลฯ โดยเน้นวิทยาการด้านเทคโนโลยีและระบบการผลิต สรีรวิทยา นิเวศวิทยา วัชพืช เมล็ดพันธุ์ การปรับปรุงพันธุ์ วิทยาการหลังการเก็บเกี่ยวผลผลิต และเทคโนโลยีชีวภาพของพืชปลูก การใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ในการศึกษาเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ ความคิด อย่างมีเหตุผลและมีคุณธรรม (ภาควิชาพืชศาสตร์, 2551)

ในการจำแนกประเภทของพืชนั้นโดยทั่วไปจำแนกตามหลักพฤกษศาสตร์ (Botanical Classification) แต่ก็มี การจำแนกที่แตกต่างออกไปตามลักษณะและประโยชน์ของพืช นั้น เช่น พืชสวนมีการจำแนกเป็น ไม้ผล ไม้ประดับ และไม้ดอกไม้ประดับ ถ้าเป็นพืชไร่อาจจำแนกตาม วัตถุประสงค์ของผู้ปลูก ได้แก่ (นพรัตน์ บำรุงรักษ์, 2534)

- 1) พืชคลุมได้แก่ พืชที่ปลูกโดยการหว่านเมล็ดให้คลุมดินช่วยป้องกันการ พังทลายของดิน เก็บความชุ่มชื้นในดิน เช่น พืชตระกูลถั่วหลายชนิด
- 2) พืชปุ๋ยสด ได้แก่ พืชที่ปลูกแล้วไถกลบลงไปในดิน ขณะที่ยังสดๆ อยู่เพื่อเพิ่ม อินทรีย์วัตถุแก่ดิน
- 3) พืชฉุกเฉิน ได้แก่ พืชที่ปลูกเพื่อชดเชยรายได้ เมื่อปลูกพืชหลักไม่ทัน หรือ ปลูกพืชหลักแล้วเกิดความเสียหาย เช่น เกิดน้ำท่วม พืชพวกนี้เติบโตเร็วมีอายุเก็บเกี่ยวสั้น เช่น ถั่ว เจียว งา ข้าวฟ่าง ข้าวโพด
- 4) พืชรายได้ ได้แก่ พืชที่ปลูกเพื่อให้เป็นรายได้แก่ฟาร์ม เช่น ข้าว ยาสูบ ฯลฯ
- 5) พืชคู่หรือพืชแซม ได้แก่ พืชที่ปลูกแซมกับพืชหลัก เพื่อให้มีรายได้ในขณะที่ พืชหลักยังไม่มีผลตอบแทน
- 6) พืชสด ได้แก่ พืชที่ปลูกแล้วตัดไปให้สัตว์กินทันที ขณะที่ยังสดอยู่
- 7) พืชอาหารหมัก ได้แก่ พืชที่ปลูกแล้วตัดไปหมักไว้ให้สัตว์กินในเวลาขาดแคลน
- 8) พืชอาหารแห้ง หมายถึง พืชตากแห้ง อาจใช้ถั่วเหลืองและถั่วรวมกันและมัด เป็นมัดๆ เพื่อเก็บไว้ให้สัตว์กิน ในระยะที่ขาดแคลนหญ้าสด

2.1.2 ปศุสัตว์

ปศุสัตว์ หมายถึง การประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์บก เช่น เลี้ยงวัว เลี้ยงหมู หรือ เลี้ยงสัตว์จำพวกสัตว์ปีก มนุษย์ในโลกนี้ผูกพันกับสัตว์มาช้านาน ทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งที่ รู้ตัวและไม่รู้ตัว สัตว์เป็นแหล่งอาหาร และเครื่องนุ่งห่ม เครื่องใช้ของมนุษย์ มันทำให้มนุษย์เกิด ความกลัว และความพึงพอใจ ก่อให้เกิดประเพณีและความเชื่อ ซึ่งมีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตของมนุษย์ สัตว์จึงเป็นทั้งศัตรู มิตรและครู ของมนุษย์ มนุษย์รู้จักเลี้ยงสัตว์มาเป็นระยะเวลานาน มีหลักฐาน ปรากฏว่าดินแดนในแถบเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ หรือแถบประเทศอิรัก อิหร่าน และบริเวณ ข้างเคียง เป็นแหล่งดั้งเดิมที่มนุษย์รู้จักนำสัตว์มาเลี้ยง สัตว์เลี้ยงระยะแรกของมนุษย์ ได้แก่ สุนัข แพะ แกะ สุกร และโค การเลี้ยงสัตว์นับได้ว่าเป็นวิชาชีพเกษตรกรรมที่เก่าแก่ เป็นวิชาการที่ รวมทั้งศิลป์และศาสตร์เข้าด้วยกัน เอื้อประโยชน์ให้กับมนุษย์ชาติหลายประการ ได้แก่ ให้อาหาร แรงงาน เครื่องนุ่งห่ม เครื่องมือเครื่องใช้ เกษภัณฑ์ ปุ๋ย และเชื้อเพลิง

นอกจากนี้สัตว์ยังถูกนำมาใช้ประโยชน์ในการทดลองยา เครื่องสำอาง เครื่องมือ อุปกรณ์ทางการแพทย์ ตลอดจนผลิตวัคซีนป้องกันโรคให้กับมนุษย์และสัตว์ด้วยกัน ยิ่งไปกว่านั้นสัตว์ยังให้ความเป็นเพื่อน ความเพลิดเพลินใจ และถูกใช้เป็นเครื่องประกอบพิธีกรรมตามความเชื่อของมนุษย์ อีกทั้งการเลี้ยงสัตว์ยังเป็นการใช้ที่ดินบางประเภทให้เกิดประโยชน์ เช่น พื้นที่ขาดความอุดมสมบูรณ์ พื้นที่ลาดชัน พื้นที่ใช้ปลูกพืชไม่ได้ เช่น สันเขื่อน ที่สาธารณะ บริเวณใต้สายไฟแรงสูง พื้นที่เหล่านี้มีข้อจำกัดในการเพาะปลูก แต่ใช้เลี้ยงสัตว์ได้ดี นอกจากนี้สัตว์ยังคอยเก็บเศษอาหาร เศษเหลือจากการเก็บเกี่ยวพืชผล เช่น ฟาง ดอกขี้เหล็ก เปลือก ใบ และเศษเหลือจากอุตสาหกรรม มาใช้เป็นอาหารของมันแล้วเปลี่ยนเป็น เนื้อ นม ไข่ สำหรับมนุษย์ต่อไป (บุญเสริม ชีวะอิสระกุลและบุญล้อม ชีวะอิสระกุล, 2542)

2.1.3 การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

บาร์นาเบ (อ้างโดยโชคชัย เหลืองธูปราณี, 2548) ได้สรุปและให้ความหมายของการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำไว้ว่า การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ หมายถึง ศิลปะของการเพิ่มพูน การเลี้ยงสัตว์น้ำและพืชน้ำ จะเห็นได้ว่ามีความหมายสั้นๆ แต่ครอบคลุมถึง วัตถุประสงค์หลักที่จะต้องเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำ ไม่ว่าจะเป็นสัตว์น้ำจืด น้ำกร่อย น้ำเค็ม และพืชน้ำ ภายใต้กระบวนการควบคุมหรือกึ่งควบคุมก็ตาม

เรีย (อ้างโดยโชคชัย เหลืองธูปราณี, 2548) ได้พิจารณาความหมายของการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในแง่จิตทางชีววิทยาไว้ว่า การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ หมายถึง การกระทำด้วยความอดุสาหะและด้วยวิธีการที่รอบคอบของมนุษย์ เพื่อจะปรับปรุงผลผลิตของสัตว์น้ำ โดยคำนึงถึงอัตราการเจริญเติบโต การตาย และการสืบพันธุ์ของสิ่งมีชีวิตในน้ำที่มีประโยชน์

การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มาจากรากศัพท์ภาษาอังกฤษ 2 คำ คือ แอควา (Aqua) และ คัลเชอร์ (Culture) แอควา แปลว่า น้ำ คัลเชอร์ แปลว่า การเพาะหรือการเลี้ยง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจึงมีความหมายรวม 2 กิจกรรมด้วยกัน คือ การเพาะสัตว์น้ำ และการเลี้ยงสัตว์น้ำ การเพาะสัตว์น้ำหมายถึง การขยายพันธุ์สัตว์น้ำ การทำให้พ่อแม่พันธุ์สามารถสืบพันธุ์ วางไข่และมีลูกพันธุ์จำนวนมากขึ้น ส่วนการเลี้ยงสัตว์น้ำหมายถึง การทำให้สัตว์น้ำเจริญเติบโตมีน้ำหนักเพิ่มขึ้นจากวัยอ่อนสู่ตัวเต็มวัยหรือจากลูกปลาน้ำเป็นปลาขนาดตลาดตามที่ต้องการ (โชคชัย เหลืองธูปราณี, 2548)

2.1.4 ป่าไม้

ป่าไม้ หมายถึง การประกอบอาชีพเกี่ยวกับป่า เช่น การปลูกป่าไม้เศรษฐกิจ การนำผลผลิตจากป่ามาแปรรูปให้เกิดประโยชน์ ป่าไม้เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อสิ่งมีชีวิต ไม่ว่าจะเป็นมนุษย์หรือสัตว์อื่นๆ เพราะป่าไม้มีประโยชน์ทั้งการเป็นแหล่งวัตถุดิบของปัจจัย 4 คือ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัยและยารักษาโรคสำหรับมนุษย์ และยังมีประโยชน์ใน

การรักษาสมดุลของสิ่งแวดล้อม ถ้าป่าไม้ถูกทำลายลงไปมากๆ ย่อมส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องอื่นๆ เช่น สัตว์ป่า ดิน น้ำ อากาศ ฯลฯ เมื่อป่าไม้ถูกทำลายจะส่งผลไปถึงดินและแหล่งน้ำด้วย เพราะเมื่อผืนป่าหรือถางป่าไปแล้ว พื้นดินจะโล่งขาดพืชปกคลุม เมื่อฝนตกลงมาก็จะชะล้างหน้าดินและความอุดมสมบูรณ์ของดินไป นอกจากนั้นเมื่อขาดต้นไม้คอยดูดซับน้ำไว้ น้ำก็จะไหลบ่าท่วมบ้านเรือน และที่ลุ่มในฤดูน้ำหลากพอถึงฤดูแล้งก็ไม่มีน้ำซึมใต้ดินไว้หล่อเลี้ยงต้นน้ำลำธารทำให้แม่น้ำมีน้ำน้อย ส่งผลกระทบต่อมาถึงระบบเศรษฐกิจและสังคม เช่น การขาดแคลนน้ำในการชลประทานทำให้ทำนาไม่ได้ผล ขาดน้ำมาผลิตกระแสไฟฟ้า (กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม, 2552)

2.2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถาบันการศึกษาที่เลือกศึกษา

สถาบันการศึกษาที่ผู้วิจัยเลือกศึกษา เป็นสถาบันที่ผลิตบัณฑิตและเปิดสอนหลักสูตรสาขาเกษตรศาสตร์มาอย่างยาวนาน และบุคคลทั่วไปยอมรับถึงคุณภาพของบัณฑิต ได้แก่ คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และคณะเทคโนโลยีการเกษตร หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

2.2.1 คณะทรัพยากรธรรมชาติ (Faculty of Natural Resources) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จัดตั้งขึ้นในวิทยาเขตหาดใหญ่ เมื่อปี พ.ศ. 2518 เพื่อปฏิบัติงานวิชาการ และการพัฒนาองค์ความรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะทรัพยากรที่สามารถเกิดขึ้นใหม่ทดแทนของเดิมได้ เช่น ทรัพยากรเกษตร ประมง ดิน น้ำ ป่าไม้ และสิ่งแวดล้อม โดยผ่าน 3 กระบวนการหลัก คือ กระบวนการเรียนการสอน เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีองค์ความรู้ความสามารถในวิทยาศาสตร์ของการจัดการทรัพยากรในด้านการผลิตทางด้านการเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน โดยส่งผลกระทบต่อทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด โดยผสมผสานวิทยาการสมัยใหม่กับภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยสามารถทำงานที่ส่งผลต่อการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วมในท้องถิ่น ประเทศ และภูมิภาคได้ กระบวนการวิจัยเพื่อคิดค้นและพัฒนาองค์ความรู้ระบบและเทคโนโลยีที่ทันสมัยสำหรับนำมาใช้ในการพัฒนาการผลิตทางการเกษตรและการจัดการทรัพยากรทั้งในเชิงอุตสาหกรรม เศรษฐกิจ สังคม และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อม ตลอดจนแก้ไขปัญหาของชุมชน และกระบวนการบริการวิชาการเพื่อนำความรู้และวิทยาการสมัยใหม่ที่ได้จากการค้นคว้าวิจัยเผยแพร่สู่สังคมทั้งในระดับท้องถิ่นภาคประเทศ และนานาชาติ ภาควิชาของคณะทรัพยากรธรรมชาติ แบ่งออกเป็น 6 ภาควิชา คือ ภาควิชาการจัดการศัตรูพืช ภาควิชาธรณีศาสตร์ ภาควิชาพืชศาสตร์ ภาควิชาวาริชศาสตร์ ภาควิชาพัฒนาการเกษตร และภาควิชาสัตวศาสตร์ โดยมีรายละเอียดดังนี้ (คณะทรัพยากรธรรมชาติ, 2551)

1) ภาควิชาการจัดการศัตรูพืช สอนและวิจัยเกี่ยวกับแมลงและจุลินทรีย์ที่เป็นศัตรูพืช เน้นเรื่องการจัดการ การควบคุมกำจัด และผลกระทบของสารกำจัดศัตรูพืชต่อระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม การนำแมลงมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร

2) ภาควิชาธรณีศาสตร์ สอนและวิจัยเกี่ยวกับการจัดการและพัฒนาทรัพยากรดินให้มีประสิทธิภาพ และยั่งยืนในด้านการเกษตร โดยเน้นการกำหนดดิน การจำแนกดิน ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ธาตุอาหารพืช ปุ๋ยและสารปรับปรุงดิน จุลินทรีย์ในดินและปุ๋ยชีวภาพ การอนุรักษ์ พื้นฟูทรัพยากรดินและน้ำ โดยการประยุกต์ใช้ข้อมูลดาวเทียม และระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ในการวางแผนและการจัดการทรัพยากรดิน

3) ภาควิชาพืชศาสตร์ สอนและวิจัยเกี่ยวกับทรัพยากรเกษตร ประเภทพืชปลูก โดยเฉพาะพืชที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจและสังคมของภาคใต้ เช่น ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ไม้ผลของภาคใต้ ธัญพืช พืชอาหารสัตว์ พืชผัก ไม้ดอก-ไม้ประดับ และพืชวนเกษตร เน้นวิทยาการด้านเทคโนโลยีและระบบการผลิต การปรับปรุงพันธุ์พืช เทคโนโลยีชีวภาพพืชปลูก เมล็ดพันธุ์ สรีรวิทยา นิเวศวิทยาและการจัดการวัชพืช

4) ภาควิชาวนิชศาสตร์ สอนและวิจัยเกี่ยวกับทรัพยากรสิ่งมีชีวิตและสภาพแวดล้อมในแหล่งน้ำ เช่น ป่าชายเลน ห้วยทะเล ทรัพยากรประมง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชนิดต่างๆ ทั้งน้ำจืด น้ำกร่อย และน้ำทะเล สมุทรศาสตร์ ชลชีววิทยา การใช้เทคโนโลยีชีวภาพเพื่อการเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำ เพื่อพัฒนาการใช้ทรัพยากรทางน้ำและสิ่งแวดล้อม การใช้และการจัดการทรัพยากรทางน้ำที่มีชีวิตอย่างถูกวิธีมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

5) ภาควิชาพัฒนาการเกษตร สอนและวิจัยเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร โดยเน้นการผสมผสานความรู้ด้านวิทยาศาสตร์การเกษตรและสังคมศาสตร์ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาภาคเกษตรกรรม ในอันที่จะยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกร ครอบคลุมเนื้อหาการส่งเสริมและนิเทศศาสตร์การเกษตร การสื่อสารทางการเกษตร เศรษฐศาสตร์การพัฒนา และธุรกิจเกษตร ระบบข้อมูลและสารสนเทศทางการเกษตร การพัฒนาชนบท มนุษยสัมพันธ์ ในการพัฒนา รวมถึงการวางแผนการพัฒนาการเกษตรการจัดการทรัพยากรทางน้ำที่มีชีวิตอย่างถูกวิธีมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

6) ภาควิชาสัตวศาสตร์ จัดการเรียนการสอนด้านวิทยาศาสตร์พื้นฐานของสัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ สุกร สัตว์ปีก โคเนื้อ-โคนม และแพะ-แกะ โดยครอบคลุมด้านสรีรวิทยา และกายวิภาคของสัตว์ การปรับปรุงพันธุ์สัตว์ การเพิ่มประสิทธิภาพการสืบพันธุ์ของสัตว์เศรษฐกิจ โภชนาศาสตร์และการให้อาหารสัตว์ เทคโนโลยีชีวภาพการผลิตสัตว์ วิทยาศาสตร์

เนื้อสัตว์ การสุขาภิบาล การป้องกันโรค และมาตรฐานฟาร์มสัตว์ การวางแผน การจัดการฟาร์ม และการตลาดปศุสัตว์

2.2.2 คณะเทคโนโลยีการเกษตร (Agricultural Technology) หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

เป็นคณะหนึ่งในมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พัฒนามาจากภาควิชาเกษตรศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีหน้าที่ผลิตนักศึกษาครุวิชาเอกเกษตรกรรม ระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง ในระยะแรก ต่อมาจึงเปิดสอนถึงระดับปริญญาตรีสาขาวิชาการศึกษาศึกษาเอกเกษตรกรรม (ค.บ.) ปี พ.ศ. 2535 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนาม วิทยาลัยครูใหม่เป็นสถาบันราชภัฏ ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการบริหารใหม่มีผลให้คณะวิชาเกษตรและอุตสาหกรรมเปลี่ยนเป็นคณะเกษตรและอุตสาหกรรม มีคณบดีเป็นผู้บริหารสูงสุด และมีการเปิดสอนวิชาเอกวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหารเพิ่มขึ้น คณะเกษตรและอุตสาหกรรมได้เปลี่ยนชื่อเป็นคณะเทคโนโลยีการเกษตร เมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2542 มีการบริหารงานวิชาการแบบโปรแกรมวิชาตั้งแต่ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2543 ปัจจุบันคณะเทคโนโลยีการเกษตรมีการบริหารงานแบบโปรแกรมวิชาประกอบด้วย 4 โปรแกรมวิชา คือ โปรแกรมวิชาเกษตรศาสตร์ โปรแกรมวิชาเทคโนโลยีการเกษตร โปรแกรมวิชาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ โปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร มีรายละเอียดดังนี้ (มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา, 2549)

1) โปรแกรมวิชาเกษตรศาสตร์ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเกษตรกรรม หรือ สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนการเรียน วิชาชีพ กลุ่มวิชาเกษตรกรรม หรือ สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายปรับปรุง พ.ศ.2533 เรียนเน้นหนักทางวิทยาศาสตร์หรือเรียนกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ เพื่อผลิตกำลังคนในระดับสูงให้มีความรู้ ความสามารถที่จะทำงานในหน่วยงานของราชการ และรัฐวิสาหกิจ ประกอบอาชีพส่วนตัวหรือบริษัทเอกชน และเพื่อให้มีการศึกษา ค้นคว้า และวิจัย ทางด้านการเกษตรให้เป็นไปอย่างกว้างขวางและเอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

2) โปรแกรมวิชาเทคโนโลยีการเกษตร เป็นโปรแกรมวิชาที่ผู้สำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญาวิทยาศาสตร โปรแกรมวิชาทางสายเกษตรศาสตร์ หรือเทียบเท่าในสายเกษตรศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตนักวิชาการที่มีความสามารถในการวางแผนดำเนินงานและการจัดการ

โดยมุ่งให้เกิดทักษะ และรู้จักนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการดำเนินผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ สามารถนำความรู้ไปใช้พัฒนาท้องถิ่น

3) โปรแกรมวิชาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เป็นผู้ที่มีความสนใจในวิชาชีพการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และมีแนวความคิดที่จะนำความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำไปใช้ประโยชน์อย่างจริงจัง เพื่อผลิตกำลังคนในระดับนักวิชาการด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้สามารถนำความรู้และทักษะพื้นฐานไปใช้ในการประกอบอาชีพและศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ และมีความเชื่อมั่นในการประกอบอาชีพเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และเพื่อผลิตบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์สำหรับการพัฒนาและประยุกต์ใช้ในงานเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

4) โปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร ผู้สนใจเข้าศึกษาเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการนำวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหารไปประยุกต์ใช้ในการแปรรูปผลิตผลทางการเกษตรในระดับอุตสาหกรรม เพื่อให้สามารถศึกษาค้นคว้าวิจัยงานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร และนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการให้บริการวิชาการแก่ชุมชนอย่างเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมของประเทศ เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการจัดการและประกอบธุรกิจอุตสาหกรรมอาหารอย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ และตระหนักถึงความสำคัญมีความรับผิดชอบต่อการรักษาภาวะแวดล้อม

2.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ

การศึกษาเรื่อง “ทัศนคติของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรม” ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ ประกอบด้วย แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ องค์ประกอบและประโยชน์ของทัศนคติ แหล่งที่มีอิทธิพลต่อการก่อตัวของทัศนคติ และการวัดทัศนคติ โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.3.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ

เสรี วงษ์มณฑา (2542) กล่าวว่าคำว่า Attitude มีคำที่เรียกในภาษาไทยหลายคำ เช่น ทัศนคติ เจตคติ ท่าที ความรู้สึก แต่ในความหมายศัพท์ คือ ความพร้อมที่จะปฏิบัติ (Readiness To Act) ถ้าเรามีท่าทีความรู้สึกหรือทัศนคติในเชิงบวก เราย่อมปฏิบัติออกมาในเชิงบวกแต่ถ้าเรามีท่าทีความรู้สึกในเชิงลบ เราก็ปฏิบัติออกมาในทางลบ ทัศนคติจึงมีลักษณะ

1) ทักษะเชิงบวก การปฏิบัติออกมาในทางบวก

2) ทักษะเชิงลบ การปฏิบัติออกมาในทางลบ

สุรางค์ โคว์ตระกูล (2541) กล่าวว่า ทักษะ หมายถึง อัจฉริยะ (Disposition) หรือ แนวโน้มที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม การสนองตอบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสิ่งเร้า ซึ่งอาจเป็นได้ทั้งคน วัตถุ สิ่งของ หรือความคิด เป็นลบหรือเป็นบวก ถ้าบุคคลมีทักษะที่เป็นบวกต่อสิ่งใดก็จะกล้าเผชิญกับสิ่งนั้น ถ้ามีทักษะเป็นลบก็จะหลีกเลี่ยง

ยุพาวดี สมบูรณ์กุล (2540) กล่าวว่า ทักษะ หมายถึง ความพยายามอย่างต่อเนื่อง ในการจัดการลักษณะบางอย่างของบุคคลเกี่ยวกับการรับรู้ อารมณ์ การรับรู้และกระบวนการเรียนรู้ เข้าใจ เป็นลักษณะแนวโน้มตามปกติของบุคคลที่ชอบ รัก หรือเกลียด สิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือ อาจกล่าวได้อีกความหมายหนึ่งว่าทักษะ หมายถึง สภาพการเตรียมพร้อมทางจิตใจเกิดขึ้นโดยผ่านประสบการณ์ กระตุ้นให้มีอิทธิพลโดยตรงต่อการโต้ตอบของบุคคลไปยังสิ่งที่สัมผัส

สรุปได้ว่า ทักษะ หมายถึง ความคิดเห็นของบุคคลที่มีปฏิกิริยาต่อสิ่งต่างๆ ที่แสดงออกมาในทางบวกหรือทางลบ และเป็นสาเหตุอย่างหนึ่งที่เป็นที่มาของการปฏิบัติ ทักษะเป็นความเชื่อและความรู้สึกเชิงประมาณค่าที่เป็นได้ทั้งด้านบวกและด้านลบ ทักษะของคนเราเป็นความรู้สึกที่มีต่อสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัวโดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อบุคคล ในรูปของความชอบ ไม่ชอบ พอใจหรือไม่พอใจ และความพร้อมที่จะตอบสนองกับสิ่งดังกล่าวตลอดเวลา ดังนั้นทักษะของบุคคลนั้นสามารถสังเกตได้จากการแสดงออกของบุคคลนั้นๆ ได้เช่นกัน

ธรรมชาติของทักษะ (Nature of Attitude) มีดังนี้

- 1) ทักษะ เกิดจากการเรียนรู้ของบุคคลและจากประสบการณ์ที่ได้รับมา
- 2) ทักษะ เกิดจากความรู้สึกของบุคคลที่สะสมมานาน
- 3) ทักษะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของคนที่จะแสดงออกมาโดยทั่วไป
- 4) ทักษะสามารถถ่ายทอดไปสู่คนอื่นได้ เช่น จากพ่อแม่ไปสู่ลูก
- 5) ทักษะมีการเปลี่ยนแปลงได้

2.3.2 องค์ประกอบและประโยชน์ของทักษะ

ศิริวรรณ เจริญรัตน์ (2539) ได้จัดแบ่งองค์ประกอบของทักษะ ออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1) ส่วนของความเข้าใจ (Cognitive Component) หมายถึง ส่วนหนึ่งของทักษะ แสดงถึงความรู้ (Knowledge) การรับรู้ (Perception) และความเชื่อ (Beliefs) ซึ่งผู้บริโภคมองว่าความคิดหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นวิถีทางที่ผู้บริโภครับรู้โลกภายนอกที่ล้อมรอบตัวเขา เช่น ทักษะของนักศึกษาที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมรวมไปถึงความเชื่อในเรื่องต่างๆ เกี่ยวกับการประกอบ

อาชีพเกษตรในด้านรายได้จากการเพาะปลูกที่จะต้องใช้เวลาอันยาวนานกว่าจะได้ผลผลิตในแต่ละช่วงฤดูกาล

2) ส่วนของความรู้สึก (Affective Component) หมายถึง ส่วนของทัศนคติที่สะท้อนถึงอารมณ์ (Emotion) หรือความรู้สึก (Feeling) ของผู้บริโภคที่มีต่อความคิดหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นความรู้สึกชอบ ไม่ชอบที่เกี่ยวกับทัศนคติทั้งความรู้สึกในด้านบวกและด้านลบ เช่น ชอบอาชีพเกษตรกรรม องค์กรประกอบเกี่ยวกับความรู้สึกชอบพอและความรู้สึกเข้าใจมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันมาก ความเชื่อและความรู้สึกของนักศึกษาที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมมักจะสอดคล้องกัน

3) ส่วนของพฤติกรรม (Conative Component หรือ Behavior หรือ Doing) หมายถึง ส่วนของทัศนคติที่สะท้อนถึงแนวโน้มจะเป็นหรือแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมของนักศึกษาด้วยวิธีใดวิธีหนึ่งต่อทัศนคติที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรืออาจหมายถึง ความตั้งใจที่จะประกอบอาชีพ เช่น ถ้านักศึกษามีความตั้งใจจะประกอบอาชีพเกษตรกรรม คาดหมายได้ว่านักศึกษากลุ่มนี้จะมีการค้นคว้าหรือศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อใช้ในการพัฒนาศักยภาพในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม

ชัยยงค์ ขามรัตน์ (2523) ได้สรุปประโยชน์ของการวัดทัศนคติไว้ว่า

1) วัดเพื่อทำนายพฤติกรรม เนื่องด้วยทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของบุคคลย่อมเป็นเครื่องแสดงว่า เขามีความรู้สึกทางด้านดีหรือไม่ดีเกี่ยวกับสิ่งนั้นมากน้อยเพียงใด และเขามีความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบสิ่งนั้นเพียงใด ทัศนคติของบุคคลต่อสิ่งนั้นจึงเป็นเครื่องทำนายว่า บุคคลนั้นจะมีการกระทำต่อสิ่งนั้นไปในทำนองใดด้วย ฉะนั้นการทราบถึงทัศนคติของบุคคลย่อมช่วยให้สามารถทำนายการกระทำของบุคคลนั้นได้ แม้จะไม่ถูกต้องเสมอไปก็ตาม วัดเพื่อหาทางป้องกัน โดยทั่วไปการที่บุคคลจะมีทัศนคติต่อสิ่งใดอย่างไรมันเป็นสิทธิของเขา แต่การอยู่ด้วยกันด้วยความสุขของสังคมย่อมจะเป็นไปได้ เมื่อพลเมืองมีทัศนคติต่างๆ คล้ายคลึงกัน ซึ่งจะเป็นแนวทางให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกันและไม่เกิดความแตกแยกในสังคม

2) วัดเพื่อหาทางแก้ไข ทัศนคติเปรียบเสมือนสาเหตุภายในที่ผลักดันให้บุคคลกระทำการต่างๆ และสาเหตุภายในหรือทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของบุคคลนี้ อาจได้รับผลกระทบมาจากสาเหตุภายนอกอีกส่วนหนึ่ง ฉะนั้นการจะเข้าใจอิทธิพลของสาเหตุภายนอกที่มีต่อการกระทำของบุคคลต่างๆ ให้ชัดเจน บางกรณีอาจจำเป็นต้องวัดทัศนคติของบุคคลต่างๆ ให้ชัดเจน บางกรณีอาจจำเป็นต้องวัดทัศนคติของบุคคลต่างๆ ต่อสาเหตุภายนอกนั้นด้วย

2.3.3 แหล่งที่มีอิทธิพลต่อการก่อตัวของทัศนคติ

ประสบการณ์ส่วนบุคคล (Personal Experience) ทัศนคติของคนรุ่นใหม่ก่อตัวขึ้นมาเนื่องจากผลการเรียนรู้ของตัวบุคคล องค์ประกอบหลายประการในประสบการณ์ของบุคคล กระทบต่อการก่อตัวของทัศนคติดังนี้ (พิกุลทอง เกษมสันต์และคณะ, 2546)

1) ความต้องการและสิ่งจูงใจที่บุคคลมีอยู่นั้นมีส่วนร่วมอยู่มาก เช่น นักศึกษาในปัจจุบันไม่ชอบอาชีพเกษตรกรรมแต่ก็อาจจะมีคามสนใจเลือกเรียนสาขาการเกษตร ทัศนคติอันเกิดจากการเรียนรู้จะทำให้ นักศึกษาชอบในสิ่งที่ตรงกับความต้องการและสิ่งจูงใจทั้งทางร่างกายหรือทางอารมณ์

2) จำนวน ประเภท และความเชื่อถือได้ของข่าวสารที่นักศึกษาสะสมมาเป็นระยะเวลาหนึ่งมีอิทธิพลต่อการก่อตัวของทัศนคติ ยิ่งถ้า นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับภาคเกษตรกรรมมากขึ้นเท่าใด ก็จะเป็นการง่ายขึ้นที่จะทำให้เกิดความคิดในด้านดีขึ้น โดยปกติ นักศึกษาที่มีทัศนคติไม่มั่นคงมักเกิดจากการที่ได้รับข่าวสารไม่เพียงพอหรือได้รับอย่างไม่ถูกต้อง

3) สภาพของการที่จะเลือกรับรู้ข่าวสารของนักศึกษา เนื่องมาจากประสบการณ์ส่วนตัวจะมีอิทธิพลต่อการก่อตัวของทัศนคติเช่นกัน

4) บุคลิกภาพที่นักศึกษาได้พัฒนาขึ้นมาในตัวเองกระทบต่อทัศนคติ นักศึกษาบางคนมีความรู้สึกธรรมดาในบางทัศนคติแต่ในบางทัศนคติอาจมีความรู้สึกอ่อนไหวได้ง่าย

5) เกษตรกรมีแนวโน้มที่จะมีทัศนคติที่สอดคล้องกับความปรารถนาที่ตนมีอยู่ เกษตรกรรายได้ต่ำที่ต้องการขยับตนเองสู่ชั้นที่มีรายได้ปานกลาง มีแนวโน้มที่จะเลียนแบบทัศนคติของบุคคลที่มีอาชีพอื่นที่มีรายได้ชั้นกลาง

ผู้มีอิทธิพลจากแหล่งภายนอก (External Authorities) การก่อตัวของทัศนคตินักจะได้รับอิทธิพลจากภายนอกรวมทั้งเพื่อน สื่อประเภทต่างๆ ครูบาอาจารย์ บิดามารดา ญาติพี่น้อง เพื่อนร่วมงานและแหล่งอื่นๆ ด้วยแหล่งต่างๆ ดังกล่าวจะทำให้ข่าวสารแก่นักศึกษาในทำนอง “ความเป็นจริง” ความเป็นจริงนี้จะก่อให้เกิดทัศนคติ

2.3.4 การวัดทัศนคติ

ในทางจิตวิทยา การวัดทัศนคติเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการดำเนินชีวิตของคน เพราะการรู้ถึงทัศนคติของบุคคลหรือกลุ่มคนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งว่าเป็นไปในทิศทางใด และสามารถวางแผนดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งกับบุคคลหรือกลุ่มคนนั้นได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ การวัดทัศนคติอาจทำได้หลายวิธี ซึ่งแบ่งเป็นตัวอย่างพอสังเขป ดังนี้ (ศักดิ์ สุนทรเสณี, 2531)

- 1) การสังเกต (Observation) เป็นวิธีการหนึ่งที่ใช้ศึกษาทัศนคติโดยใช้ประสาทหูและตาเป็นสำคัญ การสังเกตเป็นวิธีการศึกษาพฤติกรรมที่แสดงออกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด
- 2) การสัมภาษณ์ (Interview) เป็นวิธีการที่ผู้ศึกษาจะต้องออกไปสอบถามบุคคลนั้นๆ ด้วยตนเองโดยอาศัยการพูดคุย
- 3) แบบรายงานตนเอง (Self-Report) เป็นวิธีการศึกษาทัศนคติของบุคคลโดยให้บุคคลนั้นเล่าความรู้สึกที่มีต่อสิ่งนั้นออกมาว่ารู้สึกชอบหรือไม่ชอบ ดีหรือไม่ดี ซึ่งผู้เล่าจะบรรยายความรู้สึกนึกคิดของตัวเองออกมาตามประสบการณ์

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรม ยังมีผู้ศึกษาไว้ค่อนข้างน้อย ผู้วิจัยจึงได้ค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรต่างๆ ที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมรวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพต่างๆ ที่ไม่ใช่อาชีพเกษตรกรรมโดยตรง เนื่องจากทัศนคติมีอิทธิพลต่อความคิดของแต่ละบุคคลที่มีทั้งเชิงบวกและเชิงลบทำให้ทัศนคติที่ออกมามีความแตกต่างกัน ฉะนั้นผู้วิจัยจึงขอเสนองานวิจัยที่มีเนื้อหาสาระใกล้เคียงให้มากที่สุด ดังนี้

ทองเหลา ฤทธิรุ่ง (2531) ได้ศึกษาเรื่อง “ทัศนคติที่มีต่ออาชีพครูของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติที่มีต่ออาชีพครูของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ และเพื่อเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่ออาชีพครู ของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีตำแหน่ง เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงานต่างกัน กลุ่มตัวอย่างเป็นข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ปีการศึกษา 2529 จำนวน 999 ราย โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่าง อย่างง่ายโดยไม่แทนที่ เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามวัดทัศนคติของครูที่มีต่ออาชีพครู มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่าจำนวน 30 ข้อ หลังจากนั้นจึงใช้สถิติ (t-Statistic) การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาพบว่า ทัศนคติที่มีต่ออาชีพครูของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์มีระดับทัศนคติต่ออาชีพครูระดับสูงที่สุด ได้แก่ อาชีพครูเป็นอาชีพที่ช่วยแนะแนวทางที่ดีแก่นักเรียนได้ อาชีพครูเป็นอาชีพที่มีความสำคัญต่อชุมชนและสังคมและอาชีพครูเป็นอาชีพที่มีความรับผิดชอบ

สำหรับทัศนคติที่มีต่ออาชีพครูของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตาม ตำแหน่ง เพศ ระดับการศึกษา วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ทุกกลุ่มตัวแปรมีระดับทัศนคติต่ออาชีพครูระดับสูงที่สุดเหมือนกันเพียงประเด็นเดียว คือ อาชีพครูเป็นอาชีพที่ดีมีคุณค่า ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ บางกลุ่มตัวแปรมีระดับทัศนคติต่ออาชีพครูระดับที่สูงที่สุด ในประเด็นดังนี้ คือ อาชีพครูเป็นอาชีพที่ช่วยแนะแนวทางให้แก่แก่นักเรียนได้ อาชีพครูเป็นอาชีพที่มีความสำคัญต่อชุมชนและสังคม อาชีพครูเป็นอาชีพที่มีความรับผิดชอบ อาชีพครูเป็นอาชีพที่มีความเสียสละ อาชีพครูเป็นอาชีพที่มีประพัตินเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนได้ อาชีพครูเป็นอาชีพที่น่าภูมิใจ

ในส่วนของการเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่ออาชีพครูของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีตำแหน่ง เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ต่างกัน ผลการศึกษาพบว่า ตำแหน่งผู้บริหาร โรงเรียนกับตำแหน่งครูปฏิบัติการสอน และ ข้าราชการครูที่มีวุฒิต่างครูกับข้าราชการที่ไม่มีวุฒิต่างครู มีระดับทัศนคติต่ออาชีพครูแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha=0.01$ และระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha=0.05$ ตามลำดับ กล่าวคือ ผู้บริหาร โรงเรียนมีระดับทัศนคติต่ออาชีพครูสูงกว่าครูปฏิบัติการสอน และ ข้าราชการครูที่มีวุฒิต่างครูมีระดับทัศนคติต่ออาชีพครูสูงกว่าข้าราชการครูที่ไม่มีวุฒิต่างครู ซึ่ง สอดคล้องกับสมมุติฐาน

วรรณณ์ แดงเจริญ (2543) ได้ศึกษาเรื่อง “ตัวแปรที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนเตรียมทหารในสังกัดกรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาตัวแปรที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนเตรียมทหาร ในสังกัดกรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม ตัวแปรที่ศึกษาจำแนกได้ดังนี้ ตัวแปรด้านส่วนตัว ได้แก่ ชั้นปีที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคลิกภาพ ค่านิยม ทางสังคม ตัวแปรด้านครอบครัว ได้แก่ อาชีพของผู้ปกครอง ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง สัมพันธภาพของนักเรียนเตรียมทหารกับสมาชิกในครอบครัว และความคาดหวังของผู้ปกครอง สัมพันธภาพของนักเรียนเตรียมทหารกับสมาชิกในครอบครัว และความคาดหวังของผู้ปกครองในการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร กลุ่มตัวอย่างนักเรียน เตรียมทหารชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ที่เลือกเหล่าทหารเรือปีการศึกษา 2543 โรงเรียนเตรียมทหารในสังกัดกรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม จำนวน 180 ราย เป็นนักเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 1 จำนวน 91 ราย และนักเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 2 จำนวน 89 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ แบบสอบถาม

ข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนเตรียมทหาร แบบสอบถามบุคลิกภาพ แบบสอบถามค่านิยมทางสังคม แบบสอบถามสัมพันธภาพของนักเรียนเตรียมทหารกับสมาชิกในครอบครัว แบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองในการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร และแบบสอบถามทัศนคติของนักเรียนเตรียมทหารที่มีต่อการเลือกเหล่าทหารเรือ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรสัมพันธภาพของนักเรียนเตรียมทหารกับสมาชิกในครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha=0.05$ ส่วนตัวแปรค่านิยมทางสังคม และความคาดหวังของผู้ปกครองในการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหารอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha=0.01$ ตัวแปรมารดาที่ประกอบอาชีพนักธุรกิจ มีความสัมพันธ์ทางลบกับทัศนคติต่อการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha=0.05$ และตัวแปรฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางลบกับทัศนคติต่อการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha=0.01$ แต่ตัวแปรชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคลิกภาพ แบบเอ บุคลิกภาพ แบบบี บิดาประกอบอาชีพรับราชการ ทหารเรือ บิดาประกอบอาชีพรับราชการ อื่นๆ บิดาประกอบอาชีพนักธุรกิจ บิดาประกอบอาชีพ เกษตรกร บิดาประกอบอาชีพอื่นๆ มารดาประกอบอาชีพรับราชการทหารเรือ มารดาประกอบอาชีพรับราชการอื่นๆ มารดาประกอบอาชีพเกษตรกร และมารดาประกอบอาชีพอื่นๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร

สำหรับตัวแปรที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร อย่างมีนัยสำคัญที่ทางสถิติที่ระดับ $\alpha=0.01$ มี 3 ตัวแปร โดยเรียงลำดับจากตัวแปรที่ส่งผลมากที่สุดไปน้อยที่สุด คือ ค่านิยมทางสังคม ความคาดหวังในการเลือกเหล่าทหารเรือของผู้ปกครอง และฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองซึ่งตัวแปรทั้ง 3 ตัวแปรนี้สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของทัศนคติต่อการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหารได้ร้อยละ 31.6 3 สมการที่สามารถพยากรณ์ทัศนคติต่อการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนเตรียมทหาร ในสังกัดกรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหมโดยนำค่าประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์มาเขียนสมการได้

รัช แสงสุวรรณ (2542) ได้ศึกษาเรื่อง “การเลือกเรียนต่อวิชาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาจังหวัดนครราชสีมา โดยมี

วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพโดยทั่วไปของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเลือกเรียนต่อวิชาชีพเกษตรกรรม ปัจจัยที่มีความแตกต่างระหว่างผู้ที่เลือกและไม่เลือกเรียนต่อวิชาชีพเกษตรกรรม และความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาจังหวัดนครราชสีมา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 252 ราย จากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในปีการศึกษา 2542 จำนวน 872 ราย วิเคราะห์ข้อมูลโดยค่าร้อยละ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-Test) การทดสอบค่าไคสแควร์ (Chi-Square Test)

ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะโดยทั่วไปของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาจังหวัดนครราชสีมา เป็นเพศชายและหญิงมีจำนวนใกล้เคียงกัน ผลการเรียนอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำแต่ต้องการเรียนต่อมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยมีความมุ่งหวังที่จะเรียนให้จบปริญญาตรีและต้องการรับราชการ ส่วนทางด้านสภาพทางครอบครัวส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเขตชนบทกับบิดามารดาของตนเอง ซึ่งประกอบอาชีพเกี่ยวข้องกับการเกษตรและรับจ้าง มีฐานะค่อนข้างยากจน และมีรายได้ต่ำ

สำหรับการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเลือกเรียนต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียน พบว่า มีเพียงปัจจัยเดียวที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha=0.05$ กับ การเลือกเรียนต่อวิชาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ ความต้องการของผู้ปกครอง ส่วนปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์ ได้แก่ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เขตที่อยู่อาศัย อาชีพของบิดามารดา และฐานะทางเศรษฐกิจของบิดามารดา สำหรับการศึกษาปัจจัยที่มีความแตกต่างระหว่างผู้ที่เลือกเรียนและไม่เลือกเรียนต่ออาชีพเกษตรกรรม พบว่า ไม่มีปัจจัยใดที่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha=0.05$ ไม่ว่าจะเป็นประสบการณ์ในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ข่าวสารและการแนะแนวการศึกษาและอาชีพเกษตรกรรม ทักษะคิดต่ออาชีพเกษตรกรรม ความสนใจต่ออาชีพเกษตรกรรมและแรงจูงใจในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม

ส่วนการสำรวจความต้องการเรียนต่อวิชาชีพเกษตรกรรมนั้น พบว่า มีนักเรียนต้องการเรียนต่อเพียง 14 ราย ในด้านความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรมในโรงเรียนนั้น พบว่า นักเรียนส่วนมากเห็นว่าวิชาชีพเกษตรกรรมเป็นวิชาที่มีประโยชน์ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ ควรจัดเป็นวิชาบังคับ และควรสนับสนุนให้มีการเรียนวิชาชีพเกษตรกรรมให้มากขึ้น

บรรชกร กล้าหาญ (2542) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนของนักศึกษาโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ อันได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางครอบครัว ปัจจัยทางสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา และปัจจัยทางจิตวิทยาต่อการเรียนของนักศึกษาในโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต ปัจจัยที่มีผลต่อการเสริมสร้างการเรียนของนักศึกษาในโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักศึกษาโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิตทั้งชายและหญิง ซึ่งกำลังศึกษาชั้นปีที่ 3 ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงใหม่ จำนวนทั้งสิ้น 132 ราย สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้การวิเคราะห์ทางสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และนำเสนอเปรียบเทียบการวิจัยเชิงคุณภาพมาร่วมในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งกระทำโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม รวมทั้งการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยบุคคล ด้านอายุ เพศ ภูมิฐานะ การศึกษา และภูมิหลังของครอบครัว ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา มีความสัมพันธ์กับการเลือกศึกษาต่อในโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต และมีผลต่อความคาดหวังทางการศึกษาและอาชีพของนักศึกษา ทั้งนี้ในระหว่างของการศึกษาปัจจัยเกี่ยวกับความรู้สึกลและการกระทำของนักศึกษามีความสัมพันธ์มากที่สุดเป็นอันดับหนึ่งต่อผลการเรียนของนักศึกษา โดยเฉพาะในส่วนของความต้องการ ความคาดหวัง และคุณลักษณะการเป็นผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษา ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 46 ของปัจจัยทั้งหมด

ปัจจัยเกี่ยวกับครอบครัว ด้านระบบความสัมพันธ์และการสนับสนุนทางด้านการศึกษาจากครอบครัว จะเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในอันดับที่สอง คิดเป็นร้อยละ 38 ของปัจจัยอื่นๆ ส่วนปัจจัยที่นักศึกษาเห็นว่า มีผลต่อการเรียนของนักศึกษาเป็นอันดับที่สาม คือ ปัจจัยสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 16 ทั้งนี้ ปัจจัยในสถานศึกษามีความเชื่อมโยงระหว่างลักษณะความสัมพันธ์ของนักศึกษากับครูอาจารย์ ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มเพื่อน และพึงพอใจที่มีต่อสถานศึกษาในด้านต่างๆ

ยุคลธร แจ่มฤทธิ์ (2544) ได้ศึกษาเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ทักษะคิดต่อวิชาชีพ รูปแบบการใช้ชีวิตของนักศึกษาการดูแลนักศึกษาของอาจารย์และบรรยากาศการเรียนรู้กับการใฝ่รู้ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใฝ่รู้ของนักศึกษาพยาบาล และหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ทักษะคิดต่อวิชาชีพ รูปแบบการใช้ชีวิตของนักศึกษา การดูแลนักศึกษาของอาจารย์ และบรรยากาศการเรียนรู้กับการใฝ่รู้ของนักศึกษาพยาบาล และศึกษาปัจจัยที่ร่วมกันพยากรณ์การใฝ่รู้

ของนักศึกษาพยาบาล กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาพยาบาลจำนวน 390 ราย ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบวัดทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลแบบสอบถามรูปแบบการใช้ชีวิตของนักศึกษา แบบประเมินการดูแลนักศึกษาของอาจารย์แบบสอบถามบรรยากาศการเรียนรู้ และแบบสอบถามการใฝ่รู้ ซึ่งตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและมีความเที่ยงเท่ากับ 0.85, 0.82, 0.92, 0.93 และ 0.91 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติไคสแควร์ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการศึกษาพบว่า ชั้นปี ทัศนคติต่อวิชาชีพ รูปแบบการใช้ชีวิตของนักศึกษา การดูแลนักศึกษาของอาจารย์ และบรรยากาศการเรียนรู้ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการใฝ่รู้ของนักศึกษาพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha=0.05$

สำหรับปัจจัยที่ร่วมกันพยากรณ์การใฝ่รู้ของนักศึกษาพยาบาลได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha=0.05$ ประกอบด้วย 8 ตัวแปร โดยสามารถร่วมกันพยากรณ์การใฝ่รู้ของนักศึกษาพยาบาลได้ร้อยละ 58.8 ได้แก่ รูปแบบการใช้ชีวิตของนักศึกษากลุ่มวิชาชีพ บรรยากาศการเรียนรู้ด้านบรรยากาศในชั้นเรียน บรรยากาศการเรียนรู้ด้านกฎระเบียบของสถาบัน การดูแลนักศึกษาของอาจารย์ด้านการมีความยึดมั่นผูกพันต่อวิชาชีพรูปแบบการใช้ชีวิตของนักศึกษากลุ่มก้าวหน้า รูปแบบการใช้ชีวิตของนักศึกษากลุ่มวิชาการการดูแลนักศึกษาของอาจารย์ด้านการมีสมรรถนะทางวิชาชีพ และทัศนคติต่อวิชาชีพด้านลักษณะวิชาชีพ

จิระจินต์ มณีสรี (2545) ได้ศึกษาเรื่อง “คุณลักษณะและทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อสาขาวิชาทางการเกษตร : กรณีศึกษา คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปและภูมิหลังของนักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาทางการเกษตร ทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อสาขาวิชาทางการเกษตร และศึกษาเป้าหมายของนักศึกษาในการใช้ความรู้เพื่อประกอบอาชีพ

โดยเก็บข้อมูลจากนักศึกษาคณะทรัพยากรธรรมชาติทุกชั้นปีตามสาขาวิชาต่างๆ ที่เปิดสอนในภาคการศึกษาที่ 2/2545 จำนวน 340 ราย วิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงพรรณนาและเชิงปริมาณ การวิเคราะห์เชิงปริมาณทดสอบสมมติฐานในประเด็นทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อสาขาวิชาทางการเกษตรกับตัวแปร ได้แก่ ชั้นปี สาขาวิชา เพศ คะแนนเฉลี่ยสะสม ระดับการศึกษาของบิดา/มารดา อาชีพของบิดา/มารดา และรายได้ของบิดา/มารดา โดยใช้การทดสอบที (t-Test) และการทดสอบเอฟ (F-test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.05$)

ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใต้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน จังหวัดสงขลา มาจากครอบครัวเกษตรกร รายได้บิดาหรือมารดาน้อยกว่า 5,000 บาทต่อเดือน และมาจากครอบครัวขนาดกลางมีพี่น้องไม่เกิน 4 ราย ประมาณร้อยละ 46 มีบิดามารดาเป็นผู้ อุปการะด้านการศึกษา รองลงมา คือ ร้อยละ 38 ได้ทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา ใช้จ่ายในระหว่าง การศึกษาเฉลี่ย 3,668 บาทต่อเดือน นักศึกษาส่วนใหญ่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ระหว่าง 2.00-3.00 สำหรับทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อสาขาวิชาทางการเกษตร นักศึกษาส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีถึงดี มากต่อสาขาวิชาทางการเกษตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นที่ว่า ความรู้สาขาวิชาทางการเกษตรมีความสำคัญต่อการพัฒนาและความจำเป็นพื้นฐานของประชากรไทย ส่วนประเด็นอื่นๆ มีทัศนคติที่ดี ได้แก่ เป็นสาขาที่สามารถประกอบอาชีพได้ในทุกพื้นที่ ประยุกต์ใช้กับอาชีพของคนไทยและสาขาอื่นได้ง่าย และการทำงานสามารถทำงานได้อย่างอิสระ เป็นต้น

พิทูลทอง เกษมสันต์และคณะ (2546) ได้ศึกษาเรื่อง “การศึกษาทัศนะของเกษตรกรในการสร้างความมั่นคงทางรายได้ ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง : ศึกษาเฉพาะกรณีเกษตรกรที่ได้รับการสนับสนุนจากกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการในโครงการรวมน้ำ+ใจ ถวายในหลวง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการรวมน้ำ+ใจถวายในหลวง ในความสนับสนุนของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ เพื่อศึกษาถึงความรู้และการปฏิบัติกิจกรรมตามแนวคิดแบบเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อศึกษาทัศนะของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการรวมน้ำ+ใจ ถวายในหลวง ในความสนับสนุนของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ต่อแนวคิดแบบเศรษฐกิจพอเพียงในการสร้างความมั่นคงทางรายได้ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกพื้นที่และกลุ่มเป้าหมายแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Selection) คือ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการรวมน้ำ+ใจ ถวายในหลวง ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (กรมประชาสงเคราะห์เดิม) ในปีงบประมาณ 2544 จำนวนทั้งสิ้น 197 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาข้อมูล โดยมีการใช้แบบสอบถามมีโครงสร้าง (Structural Questionnaire) การวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่า ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าไคสแควร์ (Chi-Square Test)

ผลจากการศึกษาพบว่า เกษตรกรรวมในโครงการรวมน้ำ+ใจ ถวายในหลวงที่ศึกษาข้อมูลส่วนใหญ่ร้อยละ 72.60 มีระดับความรู้เกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก คือ มีความรู้ตามแนวคิดนี้ 6 ประการที่มีหลักสำคัญให้เกษตรกรมีความพอเพียงเลี้ยงตัวเองได้ในระดับชีวิตที่ประหยัดก่อน โดยมีอาหารเพียงพอต่อการบริโภคตลอดปีโดยไม่ต้องซื้อ มีสิ่งแวดล้อมที่ดี มีสุขภาพอนามัยดี มีรายได้พอซื้อสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิต มีความพึงพอใจในชีวิตและอยู่แบบพออยู่พอกิน และมีความสามัคคีในชุมชน ในด้านการปฏิบัติกิจกรรมตามแนวคิด

เศรษฐกิจพอเพียง 7 ประการ อันได้แก่ การแสวงหาทรัพยากรการผลิตอย่างเพียงพอ ทำการเกษตรแบบผสมผสานจัดพื้นที่ดินให้มีแหล่งน้ำเพียงพอตลอดทั้งปี การรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดินและระบบนิเวศวิทยาโดยวิธีธรรมชาติ การลดต้นทุนการผลิต การแสวงหาความรู้ในการประกอบอาชีพการเกษตร และมีการรวมกลุ่มในการประกอบอาชีพ ในภาพรวมของเกษตรกรที่ศึกษาข้อมูล ระดับการปฏิบัติกิจกรรมตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 2.78 ซึ่งถือเป็น การปฏิบัติในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ยังมีการปฏิบัติกิจกรรมทางการเกษตรในการประกอบอาชีพในระดับที่ไม่สูงนัก จำเป็นที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้การส่งเสริม สนับสนุนอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่องมากยิ่งขึ้น

ส่วนในด้านทักษะเกี่ยวกับการประกอบอาชีพทางการเกษตรตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อสร้างความมั่นคงทางรายได้ของครอบครัว พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ที่ศึกษาข้อมูล เชื่อว่า การประกอบอาชีพตามแนวคิดนี้ สามารถสร้างความมั่นคงทางรายได้ให้แก่ครอบครัวของตนเองได้ การประกอบอาชีพตามแนวคิดนี้ สามารถสร้างความมั่นคงทางรายได้ให้แก่ครอบครัวของตนเองได้ โดยมีค่าเฉลี่ยในภาพรวมเท่ากับ 2.77 ซึ่งเป็นระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยในระดับมาก และจากการศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรต่อความสามารถทำการเกษตรตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงต่อไปได้หรือไม่ เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 80.20 สามารถทำการเกษตรตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงต่อไปได้ ทั้งนี้เพราะไม่มีหนี้สิน มีอาชีพมั่นคง มีรายได้เพียงพอซื้อสิ่งจำเป็นในการครองชีพ ครอบครัวอบอุ่น มีอาหารบริโภคตลอดปี ความเป็นอยู่ดี มั่นคงขึ้น เป็นต้น จากการศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่เกี่ยวข้องโดยใช้ค่าสถิติ Chi-Square พบว่า ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับทักษะในการประกอบอาชีพทางการเกษตรตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง และ ความรู้ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมีความสัมพันธ์กับทักษะในการประกอบอาชีพทางการเกษตรกรรมตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง อย่างมีนัยสำคัญ $\alpha=0.05$ รวมทั้งการปฏิบัติกิจกรรมตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง และความรู้ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติกิจกรรมตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อสร้างความมั่นคงทางรายได้ของครอบครัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha=0.01$

ประยงค์ ธรรมสุภา (2546) ได้ศึกษาเรื่อง “ทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาเกษตรศาสตร์ ในคณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพพื้นฐานบางประการของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ ทัศนคติของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตรที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาเกษตรศาสตร์ ในสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ และกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นนักศึกษาในคณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบัน

ราชภัฏบุรีรัมย์ ภาคปกติ ชั้นปีที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2544 จำนวน 120 ราย จากนักศึกษาทั้งหมด 63 ราย ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) วิเคราะห์เชิงพรรณนาโดยใช้แบบสอบถาม และใช้สถิติ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการทดสอบ

ลักษณะพื้นฐานบางประการของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาเกษตรร้อยละ 55 เป็นชายมีอายุระหว่าง 20-21 ปี ร้อยละ 59.2 ศึกษาอยู่ในระดับอนุปริญญา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 40.8 สังกัดอยู่ในโปรแกรมวิชาสัตวบาล มีค่าใช้จ่ายต่อเดือนอยู่ระหว่าง 1,000 - 2,500 บาท และร้อยละ 71.7 บิดามารดามีอาชีพเกษตรกรกรรม

ทัศนคติต่อการเรียนการสอนวิชาเกษตรศาสตร์ ในด้านองค์ประกอบของการจัดการเรียน ซึ่งประกอบด้วย 6 ด้าน พบว่า ด้านอาจารย์ นักศึกษามีทัศนคติเห็นด้วยในระดับมาก ได้แก่ อาจารย์แต่งกายเรียบร้อยเหมาะสมกับภารกิจของผู้สอน อาจารย์มีความรับผิดชอบในงานสอนและอาจารย์ตรงต่อเวลาในการสอน ด้านนักศึกษา นักศึกษามีทัศนคติเห็นด้วยในระดับมาก ได้แก่ ได้เลือกเข้ามาศึกษาในโปรแกรมวิชานี้ตรงกับความสามารถของตนเอง สนุกกับการเรียนได้ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของสถาบันฯ อย่างเคร่งครัด และศึกษาหลักสูตร โครงสร้างและรายวิชาในหนังสือคู่มือล่วงหน้าก่อนที่จะลงทะเบียน ด้านหลักสูตร นักศึกษามีทัศนคติเห็นด้วยในระดับมาก ได้แก่ หลักสูตร 2 ปี ทุกโปรแกรมวิชาควรเปลี่ยนเป็นหลักสูตร 4 ปี หลักสูตรที่ทางโปรแกรมวิชาจัดให้เรียนสามารถนำไปประกอบอาชีพส่วนตัวได้ เนื้อหาในรายวิชาเอกมีความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน เนื้อหาที่เป็นทฤษฎีกับปฏิบัติมีความสอดคล้องกัน และเนื้อหาในรายวิชามีความเหมาะสมกับเวลาเรียน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน นักศึกษามีทัศนคติเห็นด้วยในระดับมาก ได้แก่ อาจารย์มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักทำงานเป็นทีม วิธีการสอนของอาจารย์ส่วนใหญ่จะเน้นการสอนแบบบรรยาย อาจารย์มีความสามารถในการอธิบายเนื้อหาวิธีการได้ตรงประเด็นและมีการยกตัวอย่างประกอบให้เข้าใจชัดเจน อาจารย์มีความสามารถในการอธิบายเนื้อหาวิธีการได้ตรงประเด็นและมีการยกตัวอย่างประกอบให้เข้าใจชัดเจน อาจารย์มีวิธีการนำเข้าสู่บทเรียนน่าสนใจในเนื้อหาวิชาที่เรียนจะมีการเรียงลำดับเป็นขั้นตอนอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม อาจารย์มีการชี้แจงแผนการเรียนและแผนปฏิบัติงานตลอดภาคเรียน และอาจารย์มีวิธีใช้ภาษาพูดเพื่อชักจูงให้ผู้เรียนสนใจและติดตามบทเรียน ด้านอุปกรณ์การเรียนการสอนนักศึกษามีทัศนคติเห็นด้วยในระดับปานกลางทุกหัวข้อ ด้านการวัดและการประเมินผล นักศึกษามีทัศนคติเห็นด้วยในระดับมาก ได้แก่ มีการชี้แจงวิธีการและเกณฑ์การวัดและการประเมินผลให้ผู้เรียนทราบก่อนทำการสอน มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถามความเข้าใจระหว่างหรือท้ายชั่วโมงเรียน มีการแจ้งผลการเรียนได้อย่างรวดเร็ว มีการแจ้งข้อบกพร่องของการเรียนที่พบในการประเมินผลให้ผู้เรียนทราบ มีการวัด

และการประเมินผลเมื่อสอนจบบทเรียนแต่ละบท มีการเปิดเผยผลของข้อมูลคะแนนในการสอบให้นักศึกษาทราบ และเกณฑ์การให้คะแนน (เกรด) มีความยุติธรรม

ขยาทัศน์ รัตมะโน (2547) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนต่อวิชาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3 จังหวัดสงขลา” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะส่วนบุคคล สภาพทางครอบครัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเลือกเรียนต่อวิชาชีพเกษตรกรรม ปัจจัยที่มีความแตกต่างระหว่างผู้ที่เลือกและไม่เลือกเรียนต่อวิชาชีพเกษตรกรรม ทศนคติ ความสนใจ และแรงจูงใจ ที่มีต่อการเรียนต่อวิชาชีพเกษตรกรรม และความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชางานเกษตรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้ามาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 200 ราย จากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในปีการศึกษา 2547 จำนวน 1,974 ราย โดยวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-Test) การทดสอบค่าไคส์แควร์ (Chi-Square Test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha=0.05$

ผลการศึกษา พบว่า ลักษณะโดยทั่วไปของนักเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3 เป็นเพศชายและหญิงจำนวนใกล้เคียงกัน ผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง แต่ต้องการเรียนต่อมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยมีความมุ่งหวังที่จะเรียนให้จบปริญญาตรี และต้องการที่จะประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัวส่วนทางด้านสภาพทางครอบครัวส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเขตชนบทกับบิดามารดาของตนเอง ซึ่งประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร รับจ้างและรับราชการ มีฐานะค่อนข้างยากจน และมีรายได้ต่ำ

สำหรับการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเลือกเรียนต่อวิชาชีพเกษตรกรรมของนักเรียน พบว่า มีเพียงปัจจัยเดียวที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha=0.05$ กับ การเลือกเรียนต่อวิชาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ ความต้องการของบิดามารดา ส่วนปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์ ได้แก่ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เขตที่อยู่อาศัย อาชีพของบิดามารดา และฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง สำหรับการศึกษาปัจจัยที่มีความแตกต่างระหว่างผู้ที่เลือกเรียนและไม่เลือกเรียนต่อวิชาชีพเกษตรกรรม พบว่า จากการเปรียบเทียบ ทศนคติของนักเรียนที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรม และประสบการณ์ของนักเรียนในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ของกลุ่มนักเรียนที่เลือกและไม่เลือกเรียนต่อวิชาชีพเกษตรกรรมพบว่า

คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั้งสองกลุ่มไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha=0.05$ ส่วนในด้านความสนใจในอาชีพเกษตรกรรม แรงจูงใจในการประกอบอาชีพ

เกษตรกรรม การได้รับข่าวสารและการแนะแนวการศึกษาและอาชีพเกษตรกรรม คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนสองกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha=0.05$

ส่วนการสำรวจความต้องการเรียนต่อวิชาชีพเกษตรกรรมนั้น พบว่า มีนักเรียนต้องการเรียนต่อเพียง 14 ราย หรือร้อยละ 7.0 เท่านั้น ในด้านความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชางานเกษตรในโรงเรียน พบว่า นักเรียนส่วนมากเห็นว่าวิชาชีพเกษตรกรรมเป็นวิชาที่มีประโยชน์สามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ และควรจัดการเรียนการสอนโดยเน้นภาคปฏิบัติมากกว่าภาคทฤษฎี โดยมีการสนับสนุนให้มีการเรียนวิชาชีพเกษตรกรรมให้มากขึ้น

พิมพ์สุดนัย ศรีน้อย (2551) ได้ศึกษาเรื่อง “สภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครองที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพัทลุง” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพัทลุง สภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครองนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพัทลุง ทักษะของผู้ปกครองที่มีต่อการเรียนของนักศึกษา และปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครองที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพัทลุง โดยเก็บรวบรวมจากผู้ปกครองของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพัทลุงทั้งหมดจำนวน 77 ราย ใช้แบบสอบถามเชิงโครงสร้าง โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและใช้สถิติไคสแควร์ในการวิเคราะห์

ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพัทลุงเป็นนักศึกษาระดับปวช.2 มากกว่าระดับปวช.3 ส่วนใหญ่มีผู้ปกครองเป็นบิดามารดา นักศึกษาร้อยละ 57.0 พักที่บ้านของตนเอง และในรอบ 1 เดือนนักศึกษาส่วนใหญ่มีโอกาสได้พบกับผู้ปกครอง โดยร้อยละ 67.0 ได้พบกับผู้ปกครองทุกวัน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาโดยวัดจาก GPA เฉลี่ยทั้งหมด มีค่าเท่ากับ 2.87

ผู้ปกครองของนักศึกษามีอายุเฉลี่ย 45.83 ปี ทุกายนับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 44.0 ของผู้ปกครองมีการศึกษาสูงสุดเพียงระดับประถมศึกษา ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสและอยู่ด้วยกัน มีสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4.7 คน โดยเป็นสมาชิกที่กำลังศึกษาเฉลี่ย 2.0 คน สมาชิกที่ทำงานเฉลี่ย 2.2 คน และสมาชิกที่ไม่ทำงานหรือสูงวัยและเด็กเล็กที่ยังไม่เรียนหนังสือเฉลี่ย 0.5 คน ส่วนใหญ่มีสถานะทางสังคมเป็นสมาชิกกลุ่มหรือองค์กรต่างๆ เป็นผู้นำชุมชนร้อยละ 26.0 และได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารการศึกษาจากสื่อโทรทัศน์ซึ่งเป็นสื่อที่ผู้ปกครองส่วนใหญ่ใช้สำหรับเป็นงานอดิเรกมากที่สุด

ผู้ประกอบการมีอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลักมากที่สุด มากกว่าครึ่งหนึ่งของผู้ประกอบการมีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท ส่วนใหญ่มีหนี้สิน โดยกู้จากกองทุนหมู่บ้านมากที่สุด ในการถือครองที่ดิน ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ถือครองที่ดินน้อยกว่า 20 ไร่ โดยถือครองที่ดินเฉลี่ย 13.6 ไร่ต่อครัวเรือน

ด้านทัศนคติของผู้ประกอบการต่อการเรียนของนักศึกษา จากการจำแนกทัศนคติเป็น 3 ด้าน คือ ทัศนคติต่อวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพัทลุงและหลักสูตร ทัศนคติต่อตัวผู้ประกอบการเองและทัศนคติต่อนักศึกษา พบว่า ผู้ประกอบการมีทัศนคติต่อภาพรวมของทุกด้านในระดับดี และมีทัศนคติต่อประเด็นต่างๆ ในระดับดี ยกเว้นทัศนคติต่อประเด็น เมื่อจบการศึกษาแล้วผู้ประกอบการต้องการให้นักศึกษาทำงานที่บ้านเพื่อปรับปรุงพัฒนากิจการให้ดีขึ้นในระดับดีปานกลาง และทัศนคติต่อประเด็นการศึกษาจะทำให้ให้นักศึกษามีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่ดีในระดับดีมาก

ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ประกอบการที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา พบว่า มีปัจจัยทางสังคม 2 ปัจจัย คือ ระดับการศึกษา และสถานภาพการสมรสของผู้ประกอบการมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพัทลุงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha=0.05$ ส่วนปัจจัยอื่นๆ ไม่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพัทลุง

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่อง “ทัศนคติของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรม” ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับข้อมูลและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.1 ข้อมูลและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ 2 ประเภท คือ ข้อมูลทุติยภูมิและข้อมูลปฐมภูมิ ดังนี้

3.1.1 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

ข้อมูลทุติยภูมิ เป็นการศึกษาจากข้อมูลที่มีผู้ศึกษาและเก็บรวบรวมไว้แล้ว ได้แก่ ความรู้ทั่วไปของภาคเกษตรกรรม ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถาบันการศึกษาที่เลือกศึกษา ทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรม และแง่มุมอื่นๆ ซึ่งเป็นเอกสารประเภท รายงานการวิจัย บทความวิจัย วิทยานิพนธ์ ภาคนิพนธ์ สารนิพนธ์ วารสาร เอกสารทางวิชาการต่างๆ โดยได้ค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ได้แก่ หอสมุดคุณหญิงหลงอรรถกระวีสุนทร หอสมุดคณะเศรษฐศาสตร์ ข้อมูลจากคณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ คณะเทคโนโลยีการเกษตร หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ตลอดจนการสืบค้นข้อมูลจากเครือข่ายอินเทอร์เน็ตต่างๆ

3.1.2 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

ข้อมูลปฐมภูมิ เป็นข้อมูลที่เก็บรวบรวมในระดับภาคสนาม โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) ประชากร (Population)

ประชากรในที่นี้หมายถึง นักศึกษาชั้นปีที่ 2 และปีที่ 4 ระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาปีการศึกษา 2552 ในสาขาวิชาพืชศาสตร์ สาขาวิชาสัตวศาสตร์ และสาขาวิชาวนศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ซึ่งมีจำนวนรวม 364 ราย และนักศึกษาชั้นปีที่ 2 และปีที่ 4 ระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาในสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ และสาขาวิชาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ คณะเทคโนโลยีการเกษตร

หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ซึ่งมีจำนวนรวม 121 ราย รวมทั้ง 2 สถาบันมีจำนวนนักศึกษาทั้งสิ้น 485 ราย

2) กลุ่มตัวอย่าง (Sample)

ผู้วิจัยกำหนดตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษารวม 200 ราย จำแนกเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 และปีที่ 4 ระดับปริญญาตรีของคณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กระจายตามสาขาที่เรียน จำนวน 130 ราย (ตารางที่ 3.1) และ นักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กระจายตามสาขาที่เรียน จำนวน 70 ราย (ตารางที่ 3.2) โดยใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Existential Sampling)

ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนักศึกษาที่กำลังศึกษาคณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่ใช้ในการศึกษา

สาขาวิชา	ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 4		รวม	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
พืชศาสตร์	72	25	62	20	134	45
วาริชศาสตร์	70	25	46	15	116	40
สัตวศาสตร์	62	25	52	20	114	45
รวม	204	75	160	55	364	130

ตารางที่ 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนักศึกษาที่กำลังศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ที่ใช้ในการศึกษา

สาขาวิชา	ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 4		รวม	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
เกษตรศาสตร์	18	15	68	30	86	45
เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	15	10	20	15	35	25
รวม	33	25	88	45	121	70

3) วิธีการรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์รายบุคคลแบบสอบถามเชิงโครงสร้าง (Structured Questionnaire) ซึ่งแบ่งเป็น 4 ส่วน (ภาคผนวก) ดังนี้

ส่วนที่ 1 ลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจของผู้ปกครองของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทางสังคมและเศรษฐกิจของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์

ส่วนที่ 3 พฤติกรรมการเลือกเรียนสาขาเฉพาะและผลการเรียนของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรม

ส่วนที่ 4 ทักษะคตินักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรม

สำหรับการวัดระดับทัศนคติของนักศึกษา ผู้วิจัยใช้มาตรวัดการประมาณค่า (Rating Scale) ในรูปของความคิดเห็นต่อข้อความเชิงบวกโดยกำหนดเกณฑ์คะแนน ดังนี้

<u>ระดับคะแนน</u>	<u>ความหมาย</u>
3	เห็นด้วยมาก
2	เห็นด้วยปานกลาง
1	เห็นด้วยน้อย

4) เมื่อได้ร่างแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยนำร่างดังกล่าวไปทดสอบ (Pretest) กับประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มประชากรที่ศึกษาทั้งทางด้านสถาบันและคุณลักษณะประชากรจำนวน 10 ราย คือ นักศึกษาชั้นปี 2 และชั้นปี 4 คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เพื่อตรวจสอบความยากง่าย และความสามารถนำไปใช้ได้จริง โดยพิจารณาถึงความเข้าใจและความชัดเจนในการตอบคำถาม รวมถึงเวลาที่ใช้ในการตอบคำถามว่าเหมาะสมในการนำไปใช้รวบรวมข้อมูลจริงหรือไม่ โดยนำข้อบกพร่องมาปรับปรุง แก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น แล้วจึงนำแบบสอบถามนั้นไปใช้จริง

3.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปประยุกต์ ซึ่งแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

3.2.1 การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis)

เป็นการวิเคราะห์โดยใช้สถิติอย่างง่าย โดยสถิติที่ใช้ ได้แก่การแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) การหาร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย (Mean) เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อวิเคราะห์

- 1) ลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจของผู้ปกครอง
- 2) ลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจของนักศึกษา
- 3) ข้อมูลเบื้องต้นทางการศึกษาของนักศึกษา
- 4) พฤติกรรมการเลือกเรียนสาขาเฉพาะและผลการเรียนของนักศึกษาที่เรียนสาขา

เกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรม

- 5) ทักษะคตินักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรม

สำหรับการวิเคราะห์ทักษะคตินักศึกษาต่ออาชีพเกษตรกรรม ผู้วิจัยใช้กรอบการพิจารณาระดับทักษะคติจากข้อความเชิงบวก มีแนวทางในการวิเคราะห์ดังนี้

<u>ค่าเฉลี่ยระดับคะแนนความคิดเห็น</u>	<u>ความหมาย</u>
2.50 – 3.00	ทัศนคติดี
1.50 – 2.49	ทัศนคติปานกลาง
1.00 – 1.49	ทัศนคติไม่ดี

3.2.2 การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis)

ผู้วิจัยใช้สถิติไคสแควร์ (Chi-Square : χ^2) เพื่อทดสอบความเป็นอิสระต่อกัน (Independence test) ระหว่างปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจของผู้ปกครอง ปัจจัยทางสังคม เศรษฐกิจและข้อมูลเบื้องต้นทางการศึกษาของนักศึกษา และปัจจัยอื่นๆ ซึ่งเป็นตัวแปรอิสระกับระดับทักษะคตินักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรมต่อมิติต่างๆ ของอาชีพเกษตรกรรมในภาพรวม ซึ่งเป็นตัวแปรตาม (Dependent Variable) (ภาพที่ 3.1) โดยการทดสอบสมมุติฐาน

ขั้นที่ 1 ตั้งสมมุติฐานเพื่อการทดสอบ

- H_{01} : ปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจของผู้ปกครองไม่มีอิทธิพลต่อระดับทัศนคติของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรม
- H_{A1} : ปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจของผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อระดับทัศนคติของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรม
- H_{02} : ปัจจัยทางสังคม เศรษฐกิจและข้อมูลเบื้องต้นทางการศึกษาของนักศึกษาไม่มีอิทธิพลต่อระดับทัศนคติของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรม

- H_{A2} : ปัจจัยทางสังคม เศรษฐกิจและข้อมูลเบื้องต้นทางการศึกษาของนักศึกษา มีอิทธิพลต่อระดับทัศนคติของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรม
- H_{03} : ปัจจัยด้านอื่นๆ ไม่มีอิทธิพลต่อระดับทัศนคติของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรม
- H_{A3} : ปัจจัยด้านอื่นๆ มีอิทธิพลต่อระดับทัศนคติของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรม

ขั้นที่ 2 กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significance Level : α) ที่ระดับ 0.05 หรือระดับความเชื่อมั่น (Level of Confidence) ร้อยละ 95

ขั้นที่ 3 คำนวณค่าทางสถิติไคสแควร์ โดยคำนวณจากโปรแกรมสำเร็จรูปประยุกต์

ขั้นที่ 4 คำนวณค่า P-Value ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปประยุกต์

ขั้นที่ 5 สรุปผลการทดสอบ คือ ถ้าค่า P-Value น้อยกว่าค่า α จะปฏิเสธ H_0 หรือยอมรับ H_A แสดงว่าตัวแปรทั้ง 2 มีความสัมพันธ์กันหรือตัวแปรอิสระมีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม ถ้าค่า P-Value มากกว่าค่า α จะยอมรับ H_0 หรือปฏิเสธ H_A แสดงว่า ตัวแปรทั้ง 2 เป็นอิสระต่อกัน หรือตัวแปรอิสระไม่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม

ภาพที่ 3.1 กรอบแนวคิดในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่างๆ ต่อระดับทัศนคติของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรม

บทที่ 4

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

การเสนอรายงานผลการวิจัยและการอภิปรายผล ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบของตารางและการแปรผลให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ได้ระบุไว้ ประกอบด้วย 6 ส่วน ดังนี้

4.1 ลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจของผู้ปกครอง

4.2 ลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจของนักศึกษา

4.3 ข้อมูลเบื้องต้นทางการศึกษาของนักศึกษา

4.4 พฤติกรรมการเลือกเรียนสาขาเฉพาะและผลการเรียนของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์

4.5 ทักษะคิของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรม

4.6 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อระดับทักษะคิของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรม

4.1 ลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจของผู้ปกครอง

การศึกษาเกี่ยวกับลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจของผู้ปกครอง ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ลักษณะทางสังคมของผู้ปกครอง ลักษณะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง และที่อยู่อาศัยและสภาพการถือครองที่ดินของผู้ปกครอง โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.1.1 ลักษณะทางสังคมของผู้ปกครอง

ลักษณะทางสังคมของผู้ปกครอง ประกอบด้วย สถานะของผู้ปกครอง เพศ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส และจำนวนสมาชิกในครอบครัว โดยมีรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 4.1)

1) สถานะของผู้ปกครอง

สถานะของผู้ปกครองของนักศึกษาที่มีสัดส่วนมากที่สุด คือ บิดา จำนวน 97 ราย คิดเป็นร้อยละ 48.5 รองลงมาเป็นมารดา จำนวน 93 ราย คิดเป็นร้อยละ 46.5 และญาติ จำนวน 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.0 จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า บิดาและมารดา ยังมีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้ปกครองให้กับนักศึกษาซึ่งจะส่งผลดีต่อการอบรมบ่มนินยานักศึกษาให้เป็นคนมีวินัยด้านการเรียน และมีความรับผิดชอบต่องานที่คณาจารย์มอบหมาย และบทบาทดังกล่าวผู้ปกครองที่เป็นบิดาหรือมารดา น่าจะทำหน้าที่ได้ดีกว่าผู้ปกครองที่มีสถานะภาพเป็นอย่างอื่น

ตารางที่ 4.1 ลักษณะทางสังคมของผู้ปกครอง

รายการ	จำนวน (n=200)	ร้อยละ
สถานะของผู้ปกครอง		
- บิดา	97	48.5
- มารดา	93	46.5
- ญาติ	10	5.0
เพศ		
- ชาย	98	49.0
- หญิง	102	51.0
อายุ (ปี)		
- <45	60	30.0
- 45-50	60	30.0
- 51-55	80	40.0
เฉลี่ย	49.67	
ศาสนา		
- พุทธ	146	73.0
- อิสลาม	52	26.0
- คริสต์	2	1.0
ระดับการศึกษา		
- ไม่ได้เรียน/ต่ำกว่าระดับประถมศึกษา	13	6.5
- ระดับประถมศึกษา (ป.1-ป.6)	40	20.0
- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-ม.3)	34	17.0
- ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-ม.6)	42	21.0
- ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	18	9.0
- อนุปริญญาและปวส.	12	6.0
- ระดับปริญญาตรี	40	20.0
- ระดับปริญญาโท	1	0.5

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (n=200)	ร้อยละ
สถานภาพสมรส		
- โสด	10	5.0
- สมรส และอยู่ด้วยกัน	172	86.0
- สมรส แต่แยกกันอยู่	3	1.5
- หย่าร้าง	9	4.5
- หม้าย	6	3.0
จำนวนสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย (คน) ☐ ครอบครัว ☐		
- เด็กเล็ก (ยังไม่เรียนหนังสือ)	0.2	4.8
- กำลังศึกษาอยู่	1.79	42.7
- ทำงานนอกภาคการเกษตร	1.10	26.3
- ทำงานอยู่ภาคการเกษตร	0.88	21.0
-ว่างงาน/ไม่ทำงาน	0.08	1.9
- ผู้สูงวัยไม่ทำงาน	0.07	1.7
- อื่นๆ เช่น ครู และค้าขาย	0.07	1.7
รวม	4.17	100.0

2) เพศ

ผู้ปกครองเป็นเพศหญิงจำนวน 102 ราย คิดเป็นร้อยละ 51.0 และเป็นเพศชายจำนวน 98 ราย คิดเป็นร้อยละ 49.0

3) อายุ

ผู้ปกครองมีอายุระหว่าง 51-55 ปี จำนวน 80 ราย คิดเป็นร้อยละ 40.0 ส่วนที่มีอายุน้อยกว่า 45 ปีและระหว่าง 45-50 ปี มีจำนวน 60 รายเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 30.0 โดยผู้ปกครองมีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 49.67 ปี ซึ่งเป็นระดับอายุที่ส่วนใหญ่จะมีบุตรที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา

4) ศาสนา

ผู้ปกครองนับถือศาสนาพุทธจำนวน 146 ราย คิดเป็นร้อยละ 73.0 รองลงมา นับถือศาสนาอิสลาม จำนวน 52 ราย คิดเป็นร้อยละ 26.0 และนับถือศาสนาคริสต์จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.0

5) ระดับการศึกษา

ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 42 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.0 รองลงมา ระดับประถมศึกษาและระดับปริญญาตรี จำนวน 40 รายเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 20.0 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 34 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.0 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 18 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.0 ไม่ได้เรียน/ต่ำกว่าระดับประถมศึกษา จำนวน 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.5 อนุสัญญาและปวส.จำนวน 12 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.0 และระดับปริญญาโท จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.5 จะสังเกตได้ว่า ผู้ปกครองในยุคปัจจุบันที่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่ามีเป็นสัดส่วนที่น้อย ส่วนใหญ่ผู้ปกครองของนักศึกษาจะมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไปและที่น่าสนใจ คือ มีผู้ปกครองที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี สูงถึง 1 ใน 5 แสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาสูงก็ยังยินดีให้บุตรของตนเองได้เรียนสาขาเกษตรศาสตร์

6) สถานภาพสมรส

ผู้ปกครองมีสถานภาพสมรสและอยู่ด้วยกัน จำนวน 172 ราย คิดเป็นร้อยละ 86.0 รองลงมา สถานภาพโสด จำนวน 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.0 สถานภาพหย่าร้าง จำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.5 สถานภาพหม้าย จำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.0 และมีสถานภาพสมรสแต่แยกกันอยู่ จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.5

7) จำนวนสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย

ครอบครัวของผู้ปกครองมีจำนวนสมาชิกเฉลี่ย 4.17 คน โดยมีจำนวนสมาชิกที่กำลังศึกษาอยู่เฉลี่ย 1.79 คน คิดเป็นร้อยละ 42.7 รองลงมา ทำงานนอกภาคการเกษตรเฉลี่ย 1.10 คนคิดเป็นร้อยละ 26.3 ทำงานอยู่ภาคการเกษตรเฉลี่ย 0.88 คน คิดเป็นร้อยละ 21.0 มีจำนวนสมาชิกเด็กเล็ก (ยังไม่เรียนหนังสือ) เฉลี่ย 0.2 คน คิดเป็นร้อยละ 4.8 สมาชิกที่ว่างงาน/ไม่ทำงาน เฉลี่ย 0.08 คน คิดเป็นร้อยละ 1.9 และมีจำนวนสมาชิกผู้สูงวัยไม่ทำงานและอื่นๆ เช่น ครูและค้าขาย เฉลี่ย 0.07 คนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 1.7 ข้อสังเกตที่น่าสนใจ คือ ผู้ปกครองมีสมาชิกในครอบครัวที่กำลังศึกษาอยู่สูงถึงร้อยละ 42.7 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดในครอบครัว ซึ่งถือว่าเป็นช่วงเวลา que ผู้ปกครองต้องมีการะที่มากในการส่งเสริมบุตรให้เรียนหนังสือ

4.1.2 ลักษณะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง

ลักษณะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง ประกอบด้วย อาชีพหลัก สถานภาพอาชีพรอง อาชีพรอง รายได้รวมเฉลี่ยต่อเดือน แหล่งรายได้หลักของครอบครัว รายจ่ายรวมของครอบครัว ต่อเดือน ความสมดุลระหว่างรายได้กับรายจ่าย การออมเงิน จำนวนเงินออม ภาระหนี้สิน และ จำนวนหนี้สิน โดยมีรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 4.2)

1) อาชีพหลัก

ผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลักจำนวน 81 ราย คิดเป็นร้อยละ 40.5 รองลงมา ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 50 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.0 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 44 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.0 พนักงานบริษัท จำนวน 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.5 และรับจ้าง จำนวน 12 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.0 จะเห็นได้ว่า ผู้ปกครองของนักศึกษาที่มีอาชีพหลักที่หลากหลาย ไม่จำเป็นที่นักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์จะต้องมีผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็น อาชีพหลัก นักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์อาจมีผู้ปกครองรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ หรือ ประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวเป็นอาชีพหลักก็ได้

2) สถานภาพอาชีพรอง

ผู้ปกครองมีอาชีพรองจำนวน 165 ราย คิดเป็นร้อยละ 82.5 และไม่มีอาชีพรอง จำนวน 35 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.5 จะเห็นได้ว่า ด้วยภาวะค่าครองชีพที่สูงในปัจจุบันผู้ปกครอง ส่วนใหญ่จำเป็นต้องหาอาชีพรองเป็นแหล่งรายได้เสริมให้กับครอบครัวเป็นอีกทางหนึ่ง ทั้งนี้ เพื่อให้ครอบครัวมีรายได้เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย

3) อาชีพรอง

ผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพรอง จำนวน 60 ราย คิดเป็นร้อยละ 36.4 รองลงมา ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 53 ราย คิดเป็นร้อยละ 32.1 อื่นๆ จำนวน 33 ราย คิดเป็น ร้อยละ 20.0 รับจ้าง จำนวน 17 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.3 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจและพนักงาน บริษัท จำนวน 1 รายเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 6.0

4) รายได้รวมเฉลี่ยต่อเดือน

ผู้ปกครองมีรายได้รวมเฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 50,000 บาท จำนวน 53 ราย คิดเป็น ร้อยละ 26.5 รองลงมามีรายได้ระหว่าง 10,000-20,000 บาท จำนวน 43 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.5 มีรายได้ระหว่าง 40,001-50,000 บาท จำนวน 37 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.5 มีรายได้ระหว่าง 30,001-40,000 บาท จำนวน 27 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.5 มีรายได้ระหว่าง 20,001-30,000 บาท จำนวน 24 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.0 และมีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท จำนวน 16 ราย คิดเป็น

ร้อยละ 8.0 แสดงให้เห็นว่า กว่าครึ่งหนึ่งของผู้ประกอบการทั้งหมดมีรายได้สูงกว่า 30,000 บาทต่อเดือนขึ้นไป ซึ่งถือว่าเป็นฐานที่น่าจะส่งบุตรเรียนสาขาเกษตรศาสตร์ได้อย่างไม่มีปัญหา

ตารางที่ 4.2 ลักษณะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง

รายการ	จำนวน (n=200)	ร้อยละ
อาชีพหลัก		
- รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	44	22.0
- พนักงานบริษัท	13	6.5
- ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	50	25.0
- รับจ้าง	12	6.0
- เกษตรกรรม	81	40.5
สถานภาพอาชีพครอง		
- มี	165	82.5
- ไม่มี	35	17.5
อาชีพครอง*	(n=165)	
- รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	1	0.6
- พนักงานบริษัท	1	0.6
- ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	53	32.1
- รับจ้าง	17	10.3
- เกษตรกรรม	60	36.4
- อื่นๆ	33	20.0
รายได้รวมเฉลี่ยต่อเดือน (บาท) □		
- <10,000	16	8.0
- 10,000-20,000	43	21.5
- 20,001-30,000	24	12.0
- 30,001-40,000	27	13.5
- 40,001-50,000	37	18.5
- >50,000	53	26.5

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (n=200)	ร้อยละ
แหล่งรายได้หลักของครอบครัว		
- ภาคการเกษตร	92	46.0
- นอกภาคการเกษตร	108	54.0
รายจ่ายรวมของครอบครัวต่อเดือน (บาท □)		
- <10,000	20	10.0
- 10,000-20,000	59	29.5
- 20,001-30,000	39	19.5
- 30,001-40,000	46	23.0
- 40,001-50,000	24	12.0
- >50,000	12	6.0
ความสมดุลระหว่างรายได้กับรายจ่าย		
- รายได้มากกว่าค่าใช้จ่าย	59	29.5
- รายได้พอดีกับค่าใช้จ่าย	129	64.5
- รายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่าย	12	6.0
การออมเงิน		
- มีการออมเงิน	132	66.0
- ไม่มีการออมเงิน	68	34.0
จำนวนเงินออม (บาท เดือน □)	(n=132)	
- <1,000	27	20.5
- 1,000-5,000	51	38.6
- 5,001-10,000	32	24.2
- 10,001-15,000	14	10.6
- 15,001-20,000	6	4.6
- >20,000	2	1.5
ภาระหนี้สิน		
- มีหนี้สิน	59	29.5
- ไม่มีหนี้สิน	141	70.5

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (n=200)	ร้อยละ
จำนวนหนี้สิน (บาท □)	(n=59)	
- <20,000	16	27.1
- 20,000-40,000	10	17.0
- 40,001-60,000	10	17.0
- 60,001-80,000	7	11.9
- 80,001-100,000	10	17.0
- >100,000	6	10.2

หมายเหตุ * หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

5) แหล่งรายได้หลักของครอบครัว

แหล่งรายได้หลักของครอบครัวมาจากการประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตร จำนวน 108 ราย คิดเป็นร้อยละ 54.0 และมาจากภาคการเกษตรจำนวน 92 ราย คิดเป็นร้อยละ 46.0

6) รายจ่ายรวมของครอบครัวต่อเดือน

ผู้ปกครองมีรายจ่ายรวมของครอบครัวต่อเดือนระหว่าง 10,000-20,000 บาท จำนวน 59 ราย คิดเป็นร้อยละ 29.5 รองลงมา มีรายจ่ายระหว่าง 30,001-40,000 บาท จำนวน 46 ราย คิดเป็นร้อยละ 23.0 มีรายจ่ายระหว่าง 20,001-30,000 บาท จำนวน 39 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.5 มีรายจ่ายระหว่าง 40,001-50,000 บาท จำนวน 24 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.0 มีรายจ่ายน้อยกว่า 10,000 บาท จำนวน 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.0 และมีรายจ่ายมากกว่า 50,000 บาท จำนวน 12 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.0

7) ความสมดุลระหว่างรายได้กับรายจ่าย

ผู้ปกครองมีรายได้พอดีกับค่าใช้จ่ายจำนวน 129 ราย คิดเป็นร้อยละ 64.5 รองลงมา มีรายได้มากกว่าค่าใช้จ่ายจำนวน 59 ราย คิดเป็นร้อยละ 29.5 และมีรายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่าย จำนวน 12 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.0

8) การออมเงิน

ผู้ปกครองมีการออมเงินจำนวน 132 ราย คิดเป็นร้อยละ 66.0 และไม่มีการออมเงินจำนวน 68 ราย คิดเป็นร้อยละ 34.0 ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาความสมดุลระหว่างรายได้กับ

รายจ่ายที่พบว่า ผู้ปกครองมีรายได้ต่ำกว่ารายจ่ายเพียงร้อยละ 6.0 เท่านั้น ผู้ปกครองส่วนใหญ่จึงตอบว่า มีการออมเงิน

9) จำนวนเงินออมต่อเดือน

ผู้ปกครองมีจำนวนเงินออมต่อเดือนระหว่าง 1,000-5,000 บาท จำนวน 51 ราย คิดเป็นร้อยละ 38.6 รองลงมา มีจำนวนเงินออมระหว่าง 5,001-10,000 บาท จำนวน 32 ราย คิดเป็นร้อยละ 24.2 มีจำนวนเงินอมน้อยกว่า 1,000 บาท จำนวน 27 ราย คิดเป็นร้อยละ 20.5 มีจำนวนเงินออมระหว่าง 10,001-15,000 บาท จำนวน 14 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.6 มีจำนวนเงินออมระหว่าง 15,001-20,000 บาท จำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.6 และมีจำนวนเงินออมมากกว่า 20,000 บาท จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.5 แม้ผู้ปกครองร้อยละ 66.0 มีการออมเงินแต่จำนวนเงินออมของผู้ปกครองส่วนใหญ่ต่ำกว่า 5,000 บาทต่อเดือน

10) ภาระหนี้สิน

ผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่มีหนี้สิน จำนวน 141 ราย คิดเป็นร้อยละ 70.5 และมีหนี้สินจำนวน 59 ราย คิดเป็นร้อยละ 29.5 ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาสมมูลระหว่างรายได้กับรายจ่ายเช่นเดียวกันกล่าวคือ ผู้ปกครองเกือบทั้งหมดมีรายได้พอดีกับรายจ่ายและรายได้มากกว่ารายจ่าย จึงส่งผลให้ผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่มีหนี้สิน

11) จำนวนหนี้สิน

ผู้ปกครองมีหนี้สินมากกว่า 20,000 บาท จำนวน 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 27.1 รองลงมา มีหนี้สินระหว่าง 20,000-40,000 บาท 40,001-60,000 บาท และ 80,001-100,000 บาท จำนวน 10 รายเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 17.0 มีหนี้สินระหว่าง 60,001-80,000 บาท จำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.9 และมีหนี้สินมากกว่า 100,000 บาท จำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.2

4.1.3 ที่อยู่อาศัยและสภาพการถือครองที่ดินของผู้ปกครอง

ที่อยู่อาศัยและสภาพการถือครองที่ดินของผู้ปกครอง ประกอบด้วย เขตที่อยู่อาศัย ลักษณะบ้านพักอาศัย พื้นที่ถือครองรวม และการใช้ที่ดิน โดยมีรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 4.3)

1) เขตที่อยู่อาศัย

ผู้ปกครองมีเขตที่อยู่อาศัยในเมือง จำนวน 93 ราย คิดเป็นร้อยละ 46.5 รองลงมา มีเขตที่อยู่อาศัยชนบท จำนวน 76 ราย คิดเป็นร้อยละ 38.0 และมีเขตที่อยู่อาศัยชานเมือง จำนวน 31 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.5 ผลการศึกษาดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า แม้กิจกรรมทางการเกษตรส่วนใหญ่จะอยู่ในเขตชนบทแต่ผู้ปกครองของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ไม่จำเป็นต้องอาศัยอยู่ในเขตชนบททั้งหมดส่วนใหญ่อาศัยในเมืองและชานเมืองเสียด้วยซ้ำ

ตารางที่ 4.3 ที่อยู่อาศัยและสภาพการถือครองที่ดินของผู้ปกครอง

รายการ	จำนวน (n=200)	ร้อยละ
เขตที่อยู่อาศัย		
- ในเมือง	93	46.5
- ชนบท	76	38.0
- ชานเมือง	31	15.5
ลักษณะบ้านพักอาศัย		
- บ้านเช่า	22	11.0
- บ้านของตนเอง	174	87.0
- บ้านญาติ	4	2.0
พื้นที่ถือครองรวม (ไร่) ☐ ครอบครั ☐		
- <16	155	77.5
- 16-30	25	12.5
- >30	20	10.0
เฉลี่ย	11.68	
การใช้ที่ดินเฉลี่ย (ไร่) ☐ ครอบครั ☐		
- ยางพารา	7.24	62.0
- ทำนา	0.93	8.0
- ปาล์มน้ำมัน	1.27	10.9
- สวนผลไม้	1.34	11.5
- อื่นๆ เช่น ปลูกผัก ที่พักอาศัยและที่ว่างเปล่า	0.90	7.7
รวม	11.68	100.0

2) ลักษณะบ้านพักอาศัย

ลักษณะบ้านพักอาศัยของผู้ปกครองเป็นบ้านของตนเอง จำนวน 174 ราย คิดเป็นร้อยละ 87.0 รองลงมาเป็นบ้านเช่า จำนวน 22 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.0 และเป็นบ้านญาติ จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.0 ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองของนักศึกษาส่วนใหญ่มีฐานะทางสังคมที่มั่นคง เนื่องจากมีบ้านพักอาศัยเป็นของตนเอง อย่างไรก็ตามยังมีส่วนของผู้ปกครองของนักศึกษาจำนวนหนึ่งแม้จะไม่มากยังต้องอาศัยบ้านเช่าหรือบ้านญาติเป็นที่พักอาศัย

3) พื้นที่ถือครองรวม

ผู้ปกครองมีพื้นที่ถือครองรวมจำนวนน้อยกว่า 16 ไร่/ครอบครัว มีจำนวน 155 ราย คิดเป็นร้อยละ 77.5 รองลงมา มีพื้นที่ถือครองรวมระหว่าง 16-30 ไร่/ครอบครัว และมีพื้นที่ถือครองรวมมากกว่า 30 ไร่/ครอบครัว จำนวน 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.0 โดยผู้ปกครองมีพื้นที่ถือครองรวมเฉลี่ย 11.68 ไร่/ครอบครัว

4) การใช้ที่ดินเฉลี่ย

ผู้ปกครองใช้ที่ดินปลูกยางพาราเฉลี่ย 7.24 ไร่/ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 62.0 ของพื้นที่ถือครองรวม รองลงมา ใช้ที่ดินทำสวนผลไม้เฉลี่ย 1.34 ไร่/ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 11.5 ปลูกปาล์มน้ำมันเฉลี่ย 1.27 ไร่/ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 10.9 ใช้ที่ดินทำนาเฉลี่ย 0.93 ไร่/ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 8.0 และใช้ที่ดินเพื่อการอื่น เช่น ปลูกผัก ที่พักอาศัยและที่ว่างเปล่า เป็นต้น เฉลี่ย 0.90 ไร่/ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 7.7 ผลการศึกษาดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า ผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ไม่ว่าจะเป็นอาชีพหลักหรืออาชีพรองส่วนใหญ่ยังนิยมจัดสรรที่ดินที่มีอยู่ของตนเองไปปลูกยางพาราเป็นสำคัญเนื่องจากยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจที่ให้ผลตอบแทนต่อพื้นที่สูงเมื่อเทียบกับการปลูกพืชอื่นๆ

4.2 ลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจของนักศึกษา

การศึกษาเกี่ยวกับลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจของนักศึกษา ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ลักษณะทางสังคมของนักศึกษา และลักษณะทางเศรษฐกิจของนักศึกษา โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.2.1 ลักษณะทางสังคมของนักศึกษา

ลักษณะทางสังคมของนักศึกษา ประกอบด้วย เพศ อายุ ศาสนา จำนวนพี่น้อง ภูมิลำเนา สถานที่พักระหว่างเรียน และสถานที่พักกรณีไม่ได้พักที่บ้าน โดยมีรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 4.4)

1) เพศ

นักศึกษาเป็นเพศชาย จำนวน 113 ราย คิดเป็นร้อยละ 56.5 และเป็นเพศหญิง จำนวน 87 ราย คิดเป็นร้อยละ 43.5 จะสังเกตได้ว่า นักศึกษาที่เลือกเรียนสาขาเกษตรศาสตร์เป็นเพศหญิงในสัดส่วนที่ค่อนข้างมาก ซึ่งอาจจะขัดแย้งกับความรู้สึกร่วมของคนโดยทั่วไปในสังคมที่อาจจะมองว่านักศึกษาที่เลือกเรียนสาขาเกษตรศาสตร์นั้นน่าจะเป็นเพศชายในสัดส่วนที่มากกว่า

2) อายุ

นักศึกษามีอายุระหว่าง 21-23 ปี จำนวน 98 ราย คิดเป็นร้อยละ 49.0 รองลงมา มีอายุระหว่าง 18-20 ปี จำนวน 78 ราย คิดเป็นร้อยละ 39.0 และมีอายุมากกว่า 23 ปี จำนวน 24 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.0 โดยนักศึกษามีอายุเฉลี่ย 21.21 ปี

ตารางที่ 4.4 ลักษณะทางสังคมของนักศึกษา

รายการ	จำนวน (n=200)	ร้อยละ
เพศ		
- ชาย	113	56.5
- หญิง	87	43.5
อายุ (ปี)		
- 18-20	78	39.0
- 21-23	98	49.0
- >23	24	12.0
เฉลี่ย	21.21	
ศาสนา		
- พุทธ	148	74.0
- อิสลาม	50	25.0
- คริสต์	2	1.0
จำนวนพี่น้องรวมทั้งตัวนักศึกษา (คน)		
- 1	69	34.5
- 2	71	35.5
- 3	38	19.0
- >3	22	11.0
เฉลี่ย	2.07	
ภูมิลำเนา		
- จังหวัดสงขลา	100	50.0
- จังหวัดอื่นๆ	100	50.0
สถานที่พักระหว่างเรียน		
- พักที่บ้าน	17	8.5
- ไม่ได้พักที่บ้าน	183	91.5
สถานที่พักกรณีไม่ได้พักที่บ้าน	(n=183)	
- หอพักมหาวิทยาลัย	90	49.2
- บ้านเช่าหรืออพาร์ทเมนต์	93	50.8

3) ศาสนา

นักเรียนนับถือศาสนาพุทธ จำนวน 148 ราย คิดเป็นร้อยละ 74.0 รองลงมานับถือศาสนาอิสลาม จำนวน 50 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.0 และนับถือศาสนาคริสต์ จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.0 จะสังเกตได้ว่า การศึกษาสาขาเกษตรศาสตร์ไม่ได้จำกัดที่ศาสนาหนึ่งศาสนาใด ขอให้ผู้เรียนมีความสนใจก็สามารถเข้าศึกษาได้

4) จำนวนพี่น้องของนักศึกษา

จำนวนพี่น้องของนักศึกษาในที่นี้นับรวมตัวนักศึกษาเองด้วย ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีจำนวนพี่น้อง 2 คน จำนวน 71 ราย คิดเป็นร้อยละ 35.5 รองลงมา มีจำนวนพี่น้อง 1 คน จำนวน 69 ราย คิดเป็นร้อยละ 34.5 มีจำนวนพี่น้อง 3 คน จำนวน 38 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.0 และมีจำนวนพี่น้องมากกว่า 3 คน จำนวน 22 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.0 โดยมีจำนวนพี่น้องเฉลี่ย 2.07 คน ซึ่งสอดคล้องกับครอบครัวโดยทั่วไปในปัจจุบันซึ่งส่วนใหญ่นิยมมีบุตรจำนวน 2 คน

5) ภูมิลำเนา

นักศึกษามีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดสงขลา จำนวน 100 ราย คิดเป็นร้อยละ 50.0 ที่เหลืออีกจำนวน 100 ราย คิดเป็นร้อยละ 50.0 มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดอื่นๆ สำหรับกลุ่มนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดสงขลาส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในอำเภอหาดใหญ่ อำเภอเมืองสงขลา อำเภोजะนะ อำเภอนาทวี และอำเภออื่นๆ ตามลำดับ ส่วนกลุ่มนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดอื่นๆ ที่ไม่ใช่จังหวัดสงขลา มีภูมิลำเนาจังหวัดต่างๆ ตามลำดับดังนี้ คือ จังหวัดพัทลุง สตูล นครศรีธรรมราช ตรัง นราธิวาส ปัตตานี ตามลำดับ

6) สถานที่พักระหว่างเรียน

สถานที่พักระหว่างเรียนของนักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้พักที่บ้าน จำนวน 183 ราย คิดเป็นร้อยละ 91.5 และพักที่บ้าน จำนวน 17 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.5 จะสังเกตได้ว่า นักศึกษาในปัจจุบันส่วนใหญ่ไม่นิยมพักอาศัยระหว่างเรียนที่บ้านทั้งๆ ที่นักศึกษาจำนวนหนึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในท้องถิ่นเดียวกันกับสถานที่เรียน การตัดสินใจเรื่องสถานที่พักระหว่างเรียนดังกล่าว นักศึกษาอาจตัดสินใจตามเพื่อนหรือเป็นการเลียนแบบตามสมัยนิยมนักศึกษาจำนวนไม่น้อยมีความรู้สึกลัวตัวเองโดดเดี่ยวจะรู้สึกอึดอัดหากพักอาศัยอยู่กับพ่อแม่

7) สถานที่พักกรณีไม่ได้พักที่บ้าน

กรณีนักศึกษาที่ไม่ได้พักที่บ้านระหว่างเรียน นักศึกษาพักที่บ้านเช่าหรืออพาร์ทเมนต์ จำนวน 93 ราย คิดเป็นร้อยละ 50.8 และอยู่หอพักมหาวิทยาลัย จำนวน 90 ราย คิดเป็นร้อยละ 49.2 การพักอาศัยที่หอพักมหาวิทยาลัยระหว่างเรียนอาจจะมีกฎระเบียบที่เข้มงวดในการกลับเข้าสู่ที่พักช่วงกลางคืน โดยเฉพาะนักศึกษาผู้หญิงจึงเป็นเหตุให้นักศึกษาประมาณ

ครึ่งหนึ่งของนักศึกษาทั้งหมดต้องการความสะดวกสบายจึงตัดสินใจพักนอกมหาวิทยาลัยต่างๆ ที่มหาวิทยาลัยมีหอพักบริการให้นักศึกษา

4.2.2 ลักษณะทางเศรษฐกิจของนักศึกษา

ลักษณะทางเศรษฐกิจของนักศึกษา ประกอบด้วย การกู้ยืมเงินจากกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา เงินกู้ยืมที่ได้รับต่อเดือน ค่าใช้จ่ายระหว่างเรียนต่อเดือน และระดับรายได้ที่ได้รับจากผู้ปกครองต่อเดือน โดยมีรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 4.5)

1) การกู้ยืมเงินจากกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา

แม้รัฐบาลจะมีโครงการกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาไว้อำนวยความสะดวกให้กับผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ค่อยดีแต่จากการศึกษา พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่กู้ยืมจำนวน 129 ราย คิดเป็นร้อยละ 64.5 และกู้ยืม จำนวน 71 ราย คิดเป็นร้อยละ 35.5 ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาสมมูลระหว่างรายได้กับค่าใช้จ่ายของครัวเรือนของผู้ปกครองที่เกือบทั้งหมดมีรายได้สมมูลกับค่าใช้จ่ายและรายได้มากกว่าค่าใช้จ่ายดังกล่าวมาแล้วข้างต้น

2) เงินกู้ยืมที่ได้รับต่อเดือน

สำหรับนักศึกษาที่กู้ยืมจากกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา พบว่า เงินกู้ยืมที่นักศึกษาได้รับต่อเดือนอยู่ระหว่าง 1,500-2,000 บาท จำนวน 66 ราย คิดเป็นร้อยละ 93.0 และได้รับน้อยกว่า 1,500 บาท จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.0 โดยมีค่าเฉลี่ยเงินกู้ยืมที่นักศึกษาได้รับต่อเดือน 1,900 บาท จะเห็นได้ว่า เงินกู้ยืมต่อเดือนของกลุ่มนักศึกษาที่กู้ยืมได้รับมีจำนวนค่อนข้างต่ำทั้งนี้เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายเน้นการกระจายเงินกองทุนให้ทั่วถึงมากที่สุด คือ รัฐบาลเน้นปริมาณจำนวนนักศึกษาที่ใช้บริการโครงการกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาให้มากไว้ก่อนเป็นเหตุให้ค่าเฉลี่ยเงินกู้ยืมต่อเดือนอยู่ในระดับต่ำ

3) ค่าใช้จ่ายระหว่างเรียนของนักศึกษา

นักศึกษามีค่าใช้จ่ายระหว่างเรียนระหว่าง 3,000-6,000 บาทต่อเดือน จำนวน 107 ราย คิดเป็นร้อยละ 53.5 รองลงมา มีค่าใช้จ่ายน้อยกว่า 3,000 บาทต่อเดือน จำนวน 50 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.0 และมีค่าใช้จ่ายมากกว่า 6,000 บาทต่อเดือน จำนวน 43 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.5 โดยมีค่าเฉลี่ยค่าใช้จ่ายของนักศึกษาระหว่างเรียน 4,673 บาท

4) ระดับรายได้ที่ได้รับจากผู้ปกครองต่อเดือน

นักศึกษามีระดับรายได้ที่ได้รับจากผู้ปกครองระหว่าง 3,000-6,000 บาทต่อเดือน จำนวน 88 ราย คิดเป็นร้อยละ 44.0 โดยรองลงมา มีระดับรายได้น้อยกว่า 3,000 บาทต่อเดือน

จำนวน 69 ราย คิดเป็นร้อยละ 34.5 และมีระดับรายได้มากกว่า 6,000 บาท จำนวน 43 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.5 โดยค่าเฉลี่ยระดับรายได้ที่นักศึกษาได้รับจากผู้ปกครอง 4,472 บาทต่อเดือน

ตารางที่ 4.5 ลักษณะทางเศรษฐกิจของนักศึกษา

รายการ	จำนวน (n=200)	ร้อยละ
การกู้ยืมเงินจากกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา		
- กู้ยืม	71	35.5
- ไม่กู้ยืม	129	64.5
เงินกู้ยืมที่ได้รับต่อเดือน (บาท □)	(n=71)	
- <1,500	5	7.0
- 1,500-2,000	66	93.0
เฉลี่ย	1,900.0	
ค่าใช้จ่ายระหว่างเรียนต่อเดือน (บาท □)		
- <3,000	50	25.0
- 3,000-6,000	107	53.5
- >6,000	43	21.5
เฉลี่ย	4,673.0	
ระดับรายได้ที่ได้รับจากผู้ปกครองต่อเดือน (บาท □)		
- < 3,000	69	34.5
- 3,000-6,000	88	44.0
- > 6,000	43	21.5
เฉลี่ย	4,472.0	

4.3 ข้อมูลเบื้องต้นทางการศึกษาของนักศึกษา

ข้อมูลเบื้องต้นทางการศึกษาของนักศึกษา ประกอบด้วย สถาบันการศึกษา ชั้นปี การศึกษา สาขาวิชา ระดับผลการศึกษเฉลี่ยสะสม ประสิทธิภาพในการทำเกษตรกรรม และการเกษตรที่เคยมีประสบการณ์ โดยมีรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 4.6)

ตารางที่ 4.6 ข้อมูลเบื้องต้นทางการศึกษาของนักศึกษา

รายการ	จำนวน (n=200)	ร้อยละ
สถาบันการศึกษา		
- คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	130	65.0
- คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา	70	35.0
ชั้นปีการศึกษา		
- ปีที่ 2	100	50.0
- ปีที่ 4	100	50.0
สาขาวิชา		
- พืชศาสตร์	45	22.5
- วาริชศาสตร์	41	20.5
- สัตวศาสตร์	44	22.0
- เกษตรศาสตร์	45	22.5
- เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	25	12.5
ระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสม		
- 1.00-1.50	1	0.5
- 1.51-2.00	20	10.0
- 2.01-2.50	110	55.0
- 2.51-3.00	53	26.5
- 3.01-3.50	14	7.0
- 3.51-4.00	2	1.0
ประสบการณ์ในการทำเกษตรกรรม		
- เคย	102	51.0
- ไม่เคย	98	49.0

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (n=200)	ร้อยละ
การเกษตรที่เคยมีประสบการณ์*	(n=102)	
- ทำนา ทำสวน ทำไร่	81	79.4
- เลี้ยงสัตว์	48	47.1
- ประมง	18	17.7
- อื่นๆ	3	2.9

หมายเหตุ * หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

1) สถาบันการศึกษา

จากจำนวนนักศึกษากลุ่มตัวอย่างรวม 200 ราย แยกเป็นคณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน 130 ราย คิดเป็นร้อยละ 65.0 และนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำนวน 70 ราย คิดเป็นร้อยละ 35.0 ซึ่งจำนวนนักศึกษากลุ่มตัวอย่างของ 2 สถาบันดังกล่าวเป็นไปตามกรอบในการวิจัยว่า ด้วยเรื่องข้อมูลปฐมภูมิ

2) ชั้นปีการศึกษา

นักศึกษาคณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์และนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา เป็นนักศึกษาระดับชั้นปีการศึกษาปีที่ 2 และปีที่ 4 จำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 50.0

3) สาขาวิชาที่เรียน

นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาพืชศาสตร์และสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ จำนวน 45 ราย เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 22.5 รองลงมา เรียนสาขาวิชาสัตวศาสตร์ จำนวน 44 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.0 สาขาวิชาวนิชศาสตร์ จำนวน 41 ราย คิดเป็นร้อยละ 20.5 และสาขาวิชาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวน 25 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.5

4) ระดับผลการศึกษา

นักศึกษามีระดับผลการศึกษาระหว่าง 2.01-2.50 จำนวน 110 ราย คิดเป็นร้อยละ 55.0 รองลงมา มีระดับผลการศึกษาระหว่าง 2.51-3.00 จำนวน 53 ราย คิดเป็นร้อยละ 26.5 ระดับผลการศึกษาระหว่าง 1.51-2.00 จำนวน 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.0 ระดับผลการศึกษาระหว่าง 3.01-3.50 จำนวน 14 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.0 ระดับผลการศึกษาระหว่าง 3.51-4.00 จำนวน 2 ราย

คิดเป็นร้อยละ 1.0 และระดับผลการศึกษาระหว่าง 1.00-1.50 จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.5 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีระดับผลการศึกษาน้อยสะสมระหว่าง 2.01-2.50 คือ มีผลการเรียนในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ ในขณะที่นักศึกษาที่มีผลการศึกษาน้อยสะสมตั้งแต่ 3.01 ขึ้นไป มีจำนวนร้อยละ 8.0 เท่านั้น

5) ประสิทธิภาพในการทำเกษตรกรรม

นักศึกษาเคยมีประสบการณ์ในการทำเกษตรกรรมจำนวน 102 ราย คิดเป็นร้อยละ 51.0 และไม่เคยมีประสบการณ์ในการทำเกษตรกรรมจำนวน 98 ราย คิดเป็นร้อยละ 49.0

6) การเกษตรที่เคยมีประสบการณ์

นักศึกษาที่เคยมีประสบการณ์ในการทำเกษตรกรรมจำนวน 102 ราย ดังกล่าวนั้นเคยมีประสบการณ์ด้านการทำนา ทำสวน ทำไร่ จำนวน 81 ราย คิดเป็นร้อยละ 79.4 รองลงมา มีประสบการณ์การเลี้ยงสัตว์ จำนวน 48 ราย คิดเป็นร้อยละ 47.1 ประมงจำนวน 18 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.7 และประสบการณ์อื่นๆ จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.9

4.4 พฤติกรรมการเลือกเรียนสาขาเฉพาะและผลการเรียนของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์

พฤติกรรมการเลือกเรียนสาขาเฉพาะและผลการเรียนของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ พฤติกรรมทางการศึกษาก่อนเข้าเรียนสาขาเกษตรศาสตร์ และความพึงพอใจ ความเหมาะสมของสาขาที่เลือกเรียนและความคาดหวังต่อการเรียนของนักศึกษาโดยมีรายละเอียดดังนี้

4.4.1 พฤติกรรมทางการศึกษาก่อนเข้าเรียนสาขาเกษตรศาสตร์

พฤติกรรมทางการศึกษาก่อนเข้าเรียนสาขาเกษตรศาสตร์ ประกอบด้วย การเปิดการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรมในระดับมัธยมศึกษา การเลือกเรียนวิชาเกษตรกรรมในระหว่างเรียนในระดับมัธยมศึกษา การอบรมทางด้านอาชีพเกษตรกรรมก่อนเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย วิชาชีพเกษตรกรรมที่เคยผ่านการอบรม การศึกษาโครงสร้างหลักสูตรและรายวิชาของสาขาวิชาที่เลือกเรียนก่อนล่วงหน้า สาขาวิชาด้านเกษตรที่ต้องการเลือกเรียนมากที่สุด เหตุผลที่เลือกสาขาวิชาที่เลือกเรียน การปรึกษาหารือเกี่ยวกับสาขาที่เลือกกับครอบครัว และการมีส่วนร่วมของครอบครัวในการตัดสินใจเลือกเรียนสาขาที่เรียน โดยมีรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 4.7)

1) การเปิดการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรมในระดับมัธยมศึกษา

นักศึกษาตอบว่าในสถาบันเดิมของนักศึกษา มีการเปิดการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรมในระดับมัธยมศึกษา จำนวน 146 ราย คิดเป็นร้อยละ 73.0 และตอบว่าไม่มีการเปิด

การเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรม จำนวน 54 ราย คิดเป็นร้อยละ 27.0 จะเห็นได้ว่า โรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาในปัจจุบันส่วนใหญ่มีนโยบายเปิดการเรียนการสอนสำหรับรายวิชาแนวเกษตรกรรมให้นักเรียนได้มีโอกาสเลือกเรียนซึ่งถือเป็นนโยบายที่ดี เนื่องจากเกษตรกรรมเป็นสาขาที่มีความสำคัญในเชิงเศรษฐกิจของประเทศ

ตารางที่ 4.7 พฤติกรรมทางการศึกษาก่อนเข้าเรียนสาขาเกษตรศาสตร์

รายการ	จำนวน (n=200)	ร้อยละ
การเปิดการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรมในระดับมัธยมศึกษา		
- มี	146	73.0
- ไม่มี	54	27.0
การเลือกเรียนวิชาเกษตรกรรมในระหว่างเรียนในระดับมัธยมศึกษา	(n=146)	
- เลือก	115	78.8
- ไม่เลือก	31	21.2
การอบรมทางด้านอาชีพเกษตรกรรมก่อนเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย		
- เคย	53	26.5
- ไม่เคย	147	73.5
วิชาชีพเกษตรกรรมที่เคยผ่านการอบรม*	(n=53)	
- ทำนา ทำสวน ทำไร่	37	69.8
- เลี้ยงสัตว์	24	45.3
- ประมง	16	30.2
- อื่นๆ	2	3.8
การศึกษาโครงสร้างหลักสูตรและรายวิชาของสาขาวิชาที่เลือกเรียนก่อนล่วงหน้า		
- ได้ศึกษา	150	75.0
- ไม่ได้ศึกษา	50	25.0

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (n=200)	ร้อยละ
สาขาวิชาด้านเกษตรที่ต้องการเลือกเรียนมากที่สุด		
- พืชศาสตร์	55	27.5
- วาริชศาสตร์	48	24.0
- สัตวศาสตร์	51	25.5
- เกษตรศาสตร์	26	13.0
- เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	20	10.0
เหตุผลที่เลือกสาขาวิชาที่เลือกเรียน*		
- เป็นสาขาวิชาที่เรียนง่าย	73	36.5
- เป็นสาขาวิชาที่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน	49	24.5
- เป็นหลักสูตรที่น่าสนใจเรียน	97	48.5
- เป็นสาขาวิชาที่มีประโยชน์และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้	85	42.5
- สามารถใช้ความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับสาขาวิชาที่เลือกเรียนได้อย่างเต็มที่	40	20.0
การปรึกษาหารือเกี่ยวกับสาขาที่เลือกกับครอบครัว		
- มีการปรึกษา	173	86.5
- ไม่มีการปรึกษา	27	13.5
การมีส่วนร่วมของครอบครัวในการตัดสินใจเลือกเรียนสาขาที่เรียน		
- มีส่วนร่วม	163	81.5
- ไม่มีส่วนร่วม	37	18.5

หมายเหตุ * หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2) การเลือกเรียนวิชาเกษตรกรรมในระหว่างเรียนในระดับมัธยมศึกษา

นักศึกษามีการเลือกเรียนวิชาเกษตรกรรมในระหว่างเรียนในระดับมัธยมศึกษา
จำนวน 115 ราย คิดเป็นร้อยละ 78.8 และไม่เลือกเรียน จำนวน 31 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.2

3) การอบรมอาชีพเกษตรกรก่อนเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย

การอบรมอาชีพเกษตรกรในที่นี้หมายถึง การอบรมอาชีพเกษตรกรที่นอกเหนือจากการเรียนการสอนตามหลักสูตรในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ผลการศึกษา พบว่า นักศึกษาไม่เคยผ่านการอบรมอาชีพเกษตรกร จำนวน 147 ราย คิดเป็นร้อยละ 73.5 และเคยผ่านการอบรมอาชีพเกษตรกร จำนวน 53 ราย คิดเป็นร้อยละ 26.5 จะสังเกตได้ว่า แม้ตัวเลขนักศึกษาที่เคยผ่านการอบรมอาชีพเกษตรกรจะมีจำนวนเพียงร้อยละ 26.5 แต่ก็ถือว่าเป็นจำนวนที่ไม่น้อยสำหรับเยาวชนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาที่ยังมีความสนใจเข้ารับการอบรมอาชีพเกษตรกร

4) วิชาชีพเกษตรกรที่เคยผ่านการอบรม

สำหรับวิชาชีพเกษตรกรที่นักศึกษาเคยผ่านการอบรม พบว่า นักศึกษาเคยผ่านการอบรมด้านการทำนา ทำสวน ทำไร่ จำนวน 37 ราย คิดเป็นร้อยละ 69.8 รองลงมา เคยอบรมด้านการเลี้ยงสัตว์ จำนวน 24 ราย คิดเป็นร้อยละ 45.3 เคยอบรมด้านการประมง จำนวน 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 30.2 และเคยอบรมด้านอื่นๆ จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.8

5) การศึกษาโครงสร้างหลักสูตรและรายวิชาของสาขาวิชาที่เลือกเรียนก่อนล่วงหน้า

นักศึกษาได้ศึกษาโครงสร้างหลักสูตรและรายวิชาของสาขาวิชาที่เลือกเรียนก่อนล่วงหน้า จำนวน 150 ราย คิดเป็นร้อยละ 75.0 และไม่ได้ศึกษาหลักสูตรฯ ก่อนล่วงหน้า จำนวน 50 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.0 ข้อสังเกต คือ การตัดสินใจเข้าเรียนสาขาเกษตรศาสตร์ของนักศึกษาส่วนใหญ่ได้ศึกษาโครงสร้างหลักสูตรและรายวิชาของสาขาวิชาที่เลือกเรียนก่อนล่วงหน้าซึ่งถือเป็นเรื่องที่ดีที่นักศึกษาได้ทำความเข้าใจโครงสร้างหลักสูตรก่อนตัดสินใจเลือกสาขาที่เรียน จะทำให้นักศึกษาเปลี่ยนใจหรือลาออกระหว่างเรียนเนื่องจากไม่ใช่เป็นสาขาวิชาที่ตนเองต้องการน้อยลง

6) สาขาวิชาด้านเกษตรที่ต้องการเลือกเรียนมากที่สุด

สาขาวิชาด้านเกษตรที่นักศึกษาต้องการเลือกเรียนมากที่สุด คือ สาขาวิชาพืชศาสตร์ จำนวน 55 ราย คิดเป็นร้อยละ 27.5 รองลงมา คือ สาขาวิชาสัตวศาสตร์ จำนวน 51 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.5 สาขาวิชาวนิชศาสตร์ จำนวน 48 ราย คิดเป็นร้อยละ 24.0 สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ จำนวน 26 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.0 และสาขาวิชาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวน 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.0 จากข้อมูลดังกล่าว จะเห็นได้ว่า สาขาวิชาด้านเกษตรที่นักศึกษาต้องการเลือกเรียนมากที่สุดค่อนข้างกระจายกล่าวคือ นักศึกษาต้องการเลือกเรียนสาขาวิชาพืชศาสตร์ วนิชศาสตร์ และสัตวศาสตร์ ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน ในขณะที่นักศึกษาต้องการเลือกเรียนสาขาวิชาเกษตรศาสตร์น้อยที่สุดเพียงร้อยละ 13.0 ทั้งนี้อาจเนื่องจากสาขาวิชาเอกเกษตรศาสตร์ดูเหมือนเป็นสาขาที่กว้างมากไม่มีลักษณะเฉพาะเป็นเหตุให้นักศึกษาต้องการเลือกเรียนน้อย

7) เหตุผลที่เลือกสาขาวิชาที่เลือกเรียน

นักศึกษามีเหตุผลที่เลือกสาขาวิชาที่เลือกเรียนเพราะเป็นหลักสูตรที่น่าสนใจ จำนวน 97 ราย คิดเป็นร้อยละ 48.5 รองลงมา เป็นสาขาวิชาที่มีประโยชน์และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ จำนวน 85 ราย คิดเป็นร้อยละ 42.5 เป็นสาขาวิชาที่เรียนง่าย จำนวน 73 ราย คิดเป็นร้อยละ 36.5 เป็นสาขาวิชาที่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน จำนวน 49 ราย คิดเป็นร้อยละ 24.5 และสามารถใช้ความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับสาขาวิชาที่เลือกเรียนได้อย่างเต็มที่ จำนวน 40 ราย คิดเป็นร้อยละ 20.0 ผลการศึกษาดังกล่าวจะสรุปได้ว่า นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อการเลือกเรียนสาขาวิชาต่างๆ ด้านเกษตรศาสตร์เพราะส่วนใหญ่เลือกเรียนสาขาดังกล่าวเพราะคิดว่าเป็นหลักสูตรที่น่าสนใจและมีประโยชน์ สามารถนำความรู้ไปใช้ประกอบอาชีพได้

8) การปรึกษาหารือเกี่ยวกับสาขาที่เลือกกับครอบครัว

นักศึกษามีการปรึกษาหารือเกี่ยวกับสาขาที่เลือกกับครอบครัว จำนวน 173 ราย คิดเป็นร้อยละ 86.5 และไม่มีการปรึกษาหารือ จำนวน 27 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.5 ผลการศึกษาสະທ້ອນให้เห็นว่า นักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ในปัจจุบันยังให้ความสำคัญกับผู้ปกครองในการปรึกษาหารือเกี่ยวกับสาขาวิชาที่เรียนก่อนตัดสินใจเข้ามาเรียน จะมีเพียงส่วนน้อยที่นักศึกษาตัดสินใจเลือกสาขาที่เรียนตามลำพัง

9) การมีส่วนร่วมของครอบครัวในการตัดสินใจเลือกเรียนสาขาที่เรียน

ครอบครัวมีส่วนร่วมกับนักศึกษาในการตัดสินใจเลือกเรียนสาขาที่เรียน จำนวน 163 ราย คิดเป็นร้อยละ 81.5 และไม่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกเรียน จำนวน 37 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.5 จะเห็นได้ว่า ครอบครัวซึ่งในที่นี้หมายถึง บิดา มารดา หรือผู้ปกครองของนักศึกษามีบทบาทในการตัดสินใจเลือกสาขาที่เรียนร่วมกับนักศึกษามากเช่นเดียวกับการให้คำปรึกษาในสาขาที่เลือกเรียนที่น่าสนใจในหัวข้อที่กล่าวก่อนหน้านี้

4.4.2 ความพึงพอใจ ความเหมาะสมของสาขาที่เลือกเรียนและความคาดหวังต่อการเรียนของนักศึกษา

การนำเสนอสำหรับหัวข้อนี้ ประกอบด้วย ระดับความเหมาะสมกับตนเองของสาขาวิชาที่เลือกเรียน ระดับความพอใจในสาขาวิชาที่เลือกเรียน ความคาดหวังของนักศึกษาในสาขาที่เรียน ความคาดหวังของครอบครัวในการที่นักศึกษาเลือกเรียนในสาขาที่เรียน ความต้องการประกอบอาชีพตามสาขาที่เรียนเมื่อจบการศึกษา อาชีพที่ต้องการทำกรณีไม่ต้องการประกอบ

อาชีพตามสาขาที่เรียน และความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในสาขาที่เรียน โดยมีรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 4.8)

1) ระดับความเหมาะสมกับตนเองของสาขาวิชาที่เลือกเรียน

สำหรับประเด็นระดับความเหมาะสมกับตนเองของสาขาวิชาที่เลือกเรียนของนักศึกษา นักศึกษาตอบว่ามีความเหมาะสมปานกลาง จำนวน 101 ราย คิดเป็นร้อยละ 50.5 รองลงมา ตอบว่ามีความเหมาะสมมาก จำนวน 90 ราย คิดเป็นร้อยละ 45.0 ตอบว่ามีความเหมาะสมน้อย จำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.0 และตอบว่าไม่มีความเหมาะสม จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.5 ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า น่าจะเป็นนิมิตรหมายที่ดีสำหรับผู้เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ ที่ผู้เรียนตอบว่าสาขาที่เลือกเรียนมีความเหมาะสมกับตนเองน้อยหรือไม่เหมาะสมเพียงร้อยละ 4.5 โดยนักศึกษาเกือบทั้งหมดมีความเห็นว่า สาขาที่เลือกเรียนมีความเหมาะสมกับตนเองในระดับปานกลางถึงมาก ทั้งนี้เนื่องจากดั่งนำเสนอไว้แล้วตอนต้นว่านักศึกษาได้ศึกษาโครงสร้างหลักสูตรและรายวิชาของสาขาที่เลือกเรียนก่อนตัดสินใจเข้าศึกษา

2) ระดับความพอใจในสาขาวิชาที่เลือกเรียน

นักศึกษามีระดับความพอใจในสาขาวิชาที่เลือกเรียนในระดับพอใจมาก จำนวน 111 ราย คิดเป็นร้อยละ 55.5 รองลงมา พอใจปานกลาง จำนวน 84 ราย คิดเป็นร้อยละ 42.0 พอใจน้อย จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.0 และไม่พอใจ จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.5 ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าว สอดคล้องกับระดับความเหมาะสมของสาขาที่เลือกเรียนกับตัวนักศึกษาที่นำเสนอในหัวข้อก่อนหน้า

3) ความคาดหวังของนักศึกษาในสาขาที่เรียน

ความคาดหวังของนักศึกษาในสาขาที่เรียนมีดังนี้ คือ นักศึกษาคาดหวังเรียนให้จบระดับปริญญาตรี สาขาเกษตรศาสตร์ จำนวน 169 ราย คิดเป็นร้อยละ 84.5 รองลงมา คาดหวังว่าสามารถนำไปประกอบอาชีพในอนาคตได้ จำนวน 141 ราย คิดเป็นร้อยละ 70.5 คาดหวังว่าเพื่อนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาชุมชนถิ่นที่อยู่อาศัย จำนวน 51 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.5 คาดหวังว่าให้มีทักษะและมีความเชี่ยวชาญทางอาชีพมากขึ้น จำนวน 41 ราย คิดเป็นร้อยละ 20.5 คาดหวังว่าต้องการเรียนจบระดับปริญญาโท สาขาเกษตรศาสตร์ จำนวน 38 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.0 คาดหวังว่าจะกลับมาพัฒนาธุรกิจของครอบครัวให้ดีขึ้น จำนวน 36 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.0 คาดหวังว่าจะทำให้หางานได้ง่ายขึ้น จำนวน 29 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.5 และอื่นๆ จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.5 ผลการศึกษาด้านความคาดหวังของนักศึกษาในสาขาที่เรียนดังกล่าวทำให้พบว่า สิ่งแรกที่นักศึกษาคาดหวัง คือ ต้องการเรียนให้จบปริญญาตรีก่อน หลังจากนั้นจึงคาดหวังว่า

จะนำความรู้จากสาขาที่เรียนไปใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ ต่อไป โดยเฉพาะนักศึกษามีความคาดหวังว่าสามารถนำความรู้ที่เรียนไปประกอบอาชีพได้ในอนาคตเป็นความคาดหวังสูงสุด

ตารางที่ 4.8 ความพึงพอใจ ความเหมาะสมของสาขาที่เลือกเรียนและความคาดหวังต่อการเรียน
ของนักศึกษา

รายการ	จำนวน (n=200)	ร้อยละ
ระดับความเหมาะสมกับตนเองของสาขาวิชาที่เลือกเรียน		
- มีความเหมาะสมมาก	90	45.0
- มีความเหมาะสมปานกลาง	101	50.5
- มีความเหมาะสมน้อย	6	3.0
- ไม่มีความเหมาะสม	3	1.5
ระดับความพอใจในสาขาวิชาที่เลือกเรียน		
- พอใจมาก	111	55.5
- พอใจปานกลาง	84	42.0
- พอใจน้อย	4	2.0
- ไม่พอใจ	1	0.5
ความคาดหวังของนักศึกษาในสาขาที่เรียน*		
- เรียนจบระดับปริญญาตรี สาขาเกษตรศาสตร์	169	84.5
- เรียนจบระดับปริญญาโท สาขาเกษตรศาสตร์	38	19.0
- สามารถนำไปประกอบอาชีพในอนาคตได้	141	70.5
- ทำให้หางานได้ง่ายขึ้น	29	14.5
- เพื่อนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาชุมชนถิ่นที่อยู่อาศัย	51	25.5
- กลับมาพัฒนาธุรกิจของครอบครัวให้ดีขึ้น	36	18.0
- มีทักษะและมีความเชี่ยวชาญทางอาชีพมากขึ้น	41	20.5
- อื่นๆ	1	0.5

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (n=200)	ร้อยละ
ความคาดหวังของครอบครัวในการที่นักศึกษาเลือกเรียนในสาขาที่เรียน* - ให้ศึกษาจบระดับปริญญาตรี สาขาเกษตรศาสตร์ 167 83.5 - ให้ศึกษาจบระดับปริญญาโท สาขาเกษตรศาสตร์ 59 29.5 - สามารถนำไปประกอบอาชีพในอนาคตได้ 135 67.5 - นำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาชุมชนอื่นที่อยู่อาศัย 41 20.5 - ให้กลับมาทำงานของครอบครัวเพื่อปรับปรุงและพัฒนาธุรกิจที่บ้านให้ดีขึ้น 36 18.0 - อื่นๆ 3 1.5		
ความต้องการประกอบอาชีพตามสาขาที่เรียนเมื่อจบการศึกษา - ต้องการ 144 72.0 - ไม่ต้องการ 56 28.0		
อาชีพที่ต้องการทำกรณีไม่ต้องการประกอบอาชีพตามสาขาที่เรียน - รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ 21 37.5 - ธุรกิจส่วนตัว 33 58.9 - พนักงานบริษัท 4 7.1 - ศึกษาต่อปริญญาโท 7 12.5 - อื่นๆ 14 25.0	(n=56)	

หมายเหตุ * หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

4) ความคาดหวังของครอบครัวในการที่นักศึกษาเลือกเรียนในสาขาที่เรียน

ความคาดหวังของครอบครัวในการที่นักศึกษาเลือกเรียนในสาขาที่เรียนมีดังนี้ คือ ผู้ปกครองคาดหวังให้นักศึกษาเรียนจบระดับปริญญาตรี สาขาเกษตรศาสตร์ จำนวน 167 ราย คิดเป็นร้อยละ 83.5 รองลงมา คาดหวังว่าความรู้ที่ได้จากการเรียนสามารถนำไปประกอบอาชีพในอนาคตได้ จำนวน 135 ราย คิดเป็นร้อยละ 67.5 คาดหวังว่าให้นักศึกษาเรียนจบระดับปริญญาโท สาขาเกษตรศาสตร์ จำนวน 59 ราย คิดเป็นร้อยละ 29.5 คาดหวังว่านักศึกษาจะนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาชุมชนอื่นที่อยู่อาศัย จำนวน 41 ราย คิดเป็นร้อยละ 20.5 คาดหวังให้นักศึกษากลับมาทำงาน

ของครอบครัวเพื่อปรับปรุงและพัฒนาธุรกิจที่บ้านให้ดีขึ้น จำนวน 36 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.0 และอื่นๆ จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.5

5) ความต้องการประกอบอาชีพตามสาขาที่เรียนเมื่อจบการศึกษา

นักศึกษาต้องการประกอบอาชีพตามสาขาที่เรียนเมื่อจบการศึกษา จำนวน 144 ราย คิดเป็นร้อยละ 72.0 และไม่ต้องการประกอบอาชีพตามสาขาที่เรียน จำนวน 56 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.0

6) อาชีพที่ต้องการทำกรณีไม่ต้องการประกอบอาชีพตามสาขาที่เรียน

นักศึกษาจำนวน 56 ราย ซึ่งคิดว่าไม่ต้องการประกอบอาชีพตามสาขาที่เรียน อาชีพที่นักศึกษาต้องการทำ คือ ต้องการทำธุรกิจส่วนตัว จำนวน 33 ราย คิดเป็นร้อยละ 58.9 รองลงมา ต้องการรับราชการหรือเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 21 ราย คิดเป็นร้อยละ 37.5 ต้องการศึกษาต่อปริญญาโทให้จบเสียก่อนก่อนตัดสินใจประกอบอาชีพ จำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.5 ต้องการเป็นพนักงานบริษัท จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.1 และอื่นๆ จำนวน 14 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.0

4.5 ทักษะคตินักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรม

การศึกษาทัศนคติของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรม จำแนกเป็นระดับทัศนคติของนักศึกษาต่ออาชีพเกษตรกรรมในภาพรวมและระดับทัศนคติของนักศึกษาต่ออาชีพเกษตรกรรมรายประเด็น ซึ่งมีผลการศึกษามีดังนี้ (ตารางที่ 4.9)

1) ระดับทัศนคติของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรมในภาพรวม

ผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรมในภาพรวม 8 ประเด็น คือ เป็นอาชีพที่คอยบรรเทาปัญหาให้กับประเทศอยู่เสมอ เป็นอาชีพที่มีความสำคัญตั้งแต่บรรพบุรุษจนถึงปัจจุบันเพราะเป็นอาชีพที่มีเกียรติ มีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจและเป็นรายได้หลักของประเทศ เป็นอาชีพที่สร้างความมั่นคงแก่ชีวิตได้ ทำให้คุณภาพชีวิตดี มีความเป็นอยู่ที่ดี สามารถทำให้ครอบครัวมีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่ดีขึ้น การประกอบอาชีพเกษตรกรรมสามารถใช้ความสามารถอย่างเต็มที่โดยไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่นมาก เหมือนกับงานด้านอื่นๆ และปัจจุบันภาครัฐเข้ามามีบทบาทต่อการพัฒนาการเกษตรไทยมากขึ้น พบว่า นักศึกษามีทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรมโดยภาพรวมในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเท่ากับ 2.55 ผลการศึกษาดังกล่าวน่าจะเป็นหลักประกันได้ว่านักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ตามสาขาวิชาเอกต่างๆ น่าจะมีใจรัก มีความชอบในสาขาที่เรียน และน่าจะประสบความสำเร็จใน

การเรียนรู้ไปด้วยดี หลังจบการศึกษาไปแล้วจะนำความรู้ที่ได้เรียนในสถาบันการศึกษาไปสร้างประโยชน์ให้กับสังคมเกษตรของประเทศไทยโดยรวมได้

ตารางที่ 4.9 ทักษะคตินักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรม

ทัศนคติ	ค่าเฉลี่ย ความ คิดเห็น	ระดับ ทัศนคติ
1. อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่คอยบรรเทาปัญหาให้กับประเทศอยู่เสมอ	2.59	ดี
2. อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่มีความสำคัญตั้งแต่บรรพบุรุษจนถึงปัจจุบันเพราะเป็นอาชีพที่มีเกียรติ	2.59	ดี
3. อาชีพเกษตรกรรมมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจและเป็นรายได้หลักของประเทศ	2.58	ดี
4. อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่สร้างความมั่นคงแก่ชีวิตได้	2.58	ดี
5. อาชีพเกษตรกรรมทำให้คุณภาพชีวิตดี มีความเป็นอยู่ที่ดี	2.52	ดี
6. อาชีพเกษตรกรรมสามารถทำให้ครอบครัวมีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่ดีขึ้น	2.52	ดี
7. การประกอบอาชีพเกษตรกรรมสามารถใช้ความสามารถอย่างเต็มที่โดยไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่นมากเหมือนกับงานด้านอื่นๆ	2.59	ดี
8. ปัจจุบันภาครัฐเข้ามามีบทบาทต่อการพัฒนาการเกษตรไทยมากขึ้น	2.48	ดีปานกลาง
ภาพรวม	2.55	ดี

2) ระดับทัศนคตินักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรมรายประเด็น

ผลการพิจารณาทัศนคตินักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรมรายประเด็น มีดังนี้

1) นักศึกษามีทัศนคติในระดับดีต่อประเด็นอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่คอยบรรเทาปัญหาให้กับประเทศอยู่เสมอ โดยมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเท่ากับ 2.59 ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาอาจจะเคยได้ยินว่า ในยามที่ประเทศขาดิประสบปัญหาวิกฤตทางเศรษฐกิจหรือวิกฤต

ทางการเงินก็มักจะมีภาคเกษตรเป็นภาคเศรษฐกิจที่คอยอุ้มชูเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งในรูปของการเป็นแหล่งรองรับแรงงานที่ตกงานจากภาคเศรษฐกิจอื่นๆ หรือในรูปของเงินตราต่างประเทศที่ส่งออกสินค้าเกษตรที่ได้จากการส่งออกสินค้าเกษตร นักศึกษาจึงมีทัศนคติต่อประเด็นดังกล่าวในระดับดี

2) นักศึกษามีทัศนคติในระดับดีต่อประเด็นอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่มีความสำคัญตั้งแต่บรรพบุรุษจนถึงปัจจุบันเพราะเป็นอาชีพที่มีเกียรติ โดยมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเท่ากับ 2.59 ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาอาจจะเคยได้ยินคำพูดจากคนรุ่นพ่อแม่หรือปู่ตาขาย อยู่เสมอๆ ว่าเกษตรกรเป็นกระดูกสันหลังของชาติ หรืออาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่ผลิตอาหารให้พวกเรากิน จึงไม่ควรดูถูกอาชีพเกษตรกรรม การที่นักศึกษาได้ยินได้ฟังสิ่งเหล่านี้บ่อยๆ นักศึกษาจึงมีทัศนคติต่อประเด็นดังกล่าวในระดับดี

3) นักศึกษามีทัศนคติในระดับดีต่อประเด็นอาชีพเกษตรกรรมมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจและเป็นรายได้หลักของประเทศ โดยมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเท่ากับ 2.58 ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาอาจจะทราบว่า ประชากรประมาณครึ่งหนึ่งของประเทศ ประกอบอาชีพหรือดำรงอยู่ในภาคเกษตรกรรม และอาจจะทราบว่าภาคเกษตรเป็นสาขาเศรษฐกิจที่สร้างรายได้ให้กับประเทศเป็นจำนวนมากในรูปของการส่งออก โดยเฉพาะสินค้าข้าว ยางพารา และอาหารทะเลบางชนิด เป็นสินค้าส่งออกของไทยที่ติดอันดับ 1 ของโลกมาอย่างยาวนาน นักศึกษาจึงมีทัศนคติต่อประเด็นดังกล่าวในระดับดี

4) นักศึกษามีทัศนคติในระดับดีต่อประเด็นอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่สร้างความมั่นคงแก่ชีวิตได้ โดยมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเท่ากับ 2.58 ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาอาจจะเห็นเพื่อนๆ นักศึกษาด้วยกันเป็นจำนวนมากหรืออาจจะรวมทั้งตัวนักศึกษาเองที่เติบโตมาจากพื้นที่ชนบท บิดามารดาส่วนหนึ่งของเพื่อนๆ นักศึกษาหรือตัวนักศึกษาเองก็ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลัก ทั้งยังเห็นว่า การประกอบอาชีพเกษตรกรรมก็สามารถสร้างรายได้ให้กับครอบครัวเพียงพอต่อการดำรงชีวิต แม้ส่วนใหญ่คนทำอาชีพเกษตรกรรมจะไม่ร่ำรวยแต่ก็สามารถดำรงชีวิตได้โดยไม่เดือดร้อนผู้อื่น นักศึกษาจึงมีทัศนคติต่อประเด็นดังกล่าวในระดับดี

5) นักศึกษามีทัศนคติในระดับดีต่อประเด็นอาชีพเกษตรกรรมทำให้คุณภาพชีวิตดี มีความเป็นอยู่ที่ดี โดยมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเท่ากับ 2.52 ซึ่งสอดคล้องกับประเด็นที่ 4) กล่าวคือ เมื่อนักศึกษาเห็นด้วยและยอมรับว่าอาชีพเกษตรกรรมสามารถสร้างความมั่นคงแก่ชีวิตได้ นักศึกษาจึงเห็นด้วยและมีความเชื่อว่าอาชีพเกษตรกรรมทำให้คุณภาพชีวิตดี มีความเป็นอยู่ที่ดีได้ด้วยเช่นเดียวกัน

6) นักศึกษามีทัศนคติในระดับดีต่อประเด็นอาชีพเกษตรกรรมสามารถทำให้ครอบครัวมีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่ดีขึ้น โดยมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเท่ากับ 2.52 ซึ่งสอดคล้องกับประเด็นที่ 5) และ 2) กล่าวคือ เมื่อนักศึกษาเห็นด้วยและเชื่อว่า อาชีพเกษตรกรรมทำให้คุณภาพชีวิตดี มีความเป็นอยู่ที่ดี และอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่มีความสำคัญตั้งแต่บรรพบุรุษจนถึงปัจจุบันเพราะเป็นอาชีพที่มีเกียรติ นักศึกษาจึงมีทัศนคติในระดับดีต่อประเด็นอาชีพเกษตรกรรมสามารถทำให้ครอบครัวมีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่ดีขึ้น

7) นักศึกษามีทัศนคติในระดับดีต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรมสามารถใช้ความสามารถอย่างเต็มที่โดยไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่นมากเหมือนกับงานด้านอื่นๆ โดยมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเท่ากับ 2.59 ทั้งนี้เนื่องจากคนทำอาชีพเกษตรกรรมโดยส่วนใหญ่มักเป็นผู้วางแผนกำหนดกิจกรรมขั้นตอนต่างๆ ในการผลิตจนถึงการเก็บเกี่ยวผลผลิตด้วยตนเองไม่มีผู้บังคับบัญชาหรือผู้อื่นมากอย่ก่กับผลผลิตที่ได้จะมากหรือน้อย จะมีคุณภาพหรือไม่มีคุณภาพต่างขึ้นอยู่กับตัวเกษตรกรเองเป็นสำคัญ นักศึกษาจึงมีทัศนคติต่อประเด็นดังกล่าวในระดับดี

8) นักศึกษามีทัศนคติในระดับดีปานกลางต่อประเด็นปัจจุบันภาครัฐเข้ามามีบทบาทต่อการพัฒนาการเกษตรไทยมากขึ้น โดยมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเท่ากับ 2.48 แม้มีการสื่อสารในปัจจุบันจากคนภาครัฐไม่ว่าจะเป็นนักการเมืองหรือข้าราชการที่เกี่ยวข้องทั้งจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งจากกระทรวงพาณิชย์และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผ่านสื่อประเภทต่างๆ ว่าองค์กรของตนเองได้มีบทบาทในการจัดทำนโยบายโครงการต่างๆ เพื่อแก้ปัญหาหรือสร้างความเข้มแข็งและรับผิดชอบต่อภาคเกษตรเป็นอย่างดี แต่เนื่องจากในบางช่วงบางฤดูกาล นักศึกษาอาจจะเห็นข่าวต่างๆ ที่สะท้อนถึงปัญหาเกษตรกร เช่น ปัญหาหนี้สิน ปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำ มีให้เห็นอยู่เสมอ นักศึกษาจึงมีทัศนคติต่อประเด็นดังกล่าวในระดับดีปานกลาง

4.6 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อระดับทัศนคติของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรม

เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ 3 ด้าน ประกอบด้วย ปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจของผู้ปกครอง ปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจของนักศึกษา และปัจจัยอื่นๆ ที่มีอิทธิพลต่อระดับทัศนคติของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรม โดยแบ่งระดับทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ ออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับทัศนคติดีน้อยกว่าหรือเท่ากับค่าเฉลี่ย และระดับทัศนคติดีมากกว่าค่าเฉลี่ย โดยมีผลการวิเคราะห์ ดังนี้

4.6.1 ปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจของผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อระดับทัศนคติของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรม

จากกรอบแนวคิดของผู้วิจัย ได้กำหนดปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจของผู้ปกครอง ประกอบด้วย สถานะของผู้ปกครอง อาชีพหลัก จำนวนสมาชิกในครอบครัว พื้นที่ถือครองรวมของครอบครัว รายได้รวมเฉลี่ยต่อเดือน แหล่งรายได้หลักของครอบครัว รายจ่ายรวมของครอบครัวต่อเดือน และความสมดุลระหว่างรายได้กับรายจ่าย ได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้ (ตารางที่ 4.10)

1) อาชีพหลัก

อาชีพหลักของผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อระดับทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ $\alpha=0.05$ โดยนักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพหลักเป็นอาชีพเกษตรกรรมจะมีระดับทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรมดีมากกว่าค่าเฉลี่ยในสัดส่วนที่สูงกว่านักศึกษาที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพอื่นๆ ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาที่มีผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมมีโอกาสได้เรียนรู้และเห็นความสำคัญของอาชีพเกษตรกรรมจากผู้ปกครองได้มากกว่า

2) รายได้รวมเฉลี่ยต่อเดือน

ระดับรายได้รวมเฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อระดับทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ $\alpha=0.01$ โดยนักศึกษาที่มีผู้ปกครองในกลุ่มที่มีระดับรายได้เฉลี่ย 10,000-40,000 บาทต่อเดือน มีระดับทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรมดีมากกว่าค่าเฉลี่ยในสัดส่วนที่สูงกว่ากลุ่มนักศึกษาที่มีผู้ปกครองมีรายได้ในระดับชั้นอื่นๆ โดยเฉพาะกลุ่มผู้ปกครองที่มีรายได้มากกว่า 50,000 บาทต่อเดือนขึ้นไป ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มนักศึกษาที่มีผู้ปกครองมีรายได้มากกว่า 50,000 บาทต่อเดือนขึ้นไปอาจจะประกอบอาชีพอื่น ๆ นอกภาคเกษตรกรรม ทำให้นักศึกษาที่อยู่ในการดูแลของผู้ปกครองกลุ่มนี้มีโอกาสรับรู้ถึงลักษณะและความสำคัญของอาชีพเกษตรกรรมได้น้อย ซึ่งอาจส่งผลต่อระดับทัศนคติของนักศึกษากลุ่มนี้ที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมอยู่ในระดับที่ด้อยกว่าค่าเฉลี่ย

3) แหล่งที่มาของรายได้หลักของครอบครัว

แหล่งที่มาของรายได้หลักของครอบครัวของผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อระดับทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมอย่างมีระดับนัยสำคัญ $\alpha=0.01$ โดยนักศึกษาที่มีผู้ปกครองมีรายได้หลักส่วนใหญ่ของครอบครัวมาจากอาชีพนอกภาคเกษตร มีระดับทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรมดีมากกว่าค่าเฉลี่ยในสัดส่วนที่สูงกว่ากลุ่มนักศึกษาที่มีผู้ปกครองมีรายได้หลักของครัวเรือนมาจากภาคเกษตร ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มผู้ปกครองที่มีรายได้หลักส่วนใหญ่มาจากอาชีพนอกภาคเกษตรมักตระหนักถึงความจำเป็นของอาชีพเกษตรกรรมซึ่งเป็นอาชีพที่ผลิตอาหารหล่อ

เลี้ยงประชากรรวมทั้งผู้ปกครองกลุ่มที่มีรายได้หลักนอกภาคเกษตรด้วย ผู้ปกครองกลุ่มนี้จึงเห็นความสำคัญของอาชีพเกษตรกรรมต่างๆ ที่ตัวเองไม่ได้เกี่ยวข้อง และมีโอกาสให้การศึกษาอบรมข้อเท็จจริงดังกล่าวของอาชีพเกษตรกรรมให้กับบุตรหลานของตัวเอง ส่งผลให้นักศึกษากลุ่มนี้มีทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรมดีกว่านักศึกษากลุ่มอื่น

ตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจของผู้ปกครองที่มีอิทธิพลต่อระดับทัศนคติของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรม

ปัจจัย	ค่าสถิติ χ^2	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
- สถานะของผู้ปกครอง	1.23	NS
- อาชีพหลัก	12.54	*
- จำนวนสมาชิกในครอบครัว	0.79	NS
- พื้นที่ถือครองรวมของครอบครัว	0.54	NS
- รายได้รวมเฉลี่ยต่อเดือน	15.42	**
- แหล่งที่มาของรายได้หลักของครอบครัว	11.23	**
- รายจ่ายรวมของครอบครัว	12.96	*
- ความสมดุลระหว่างรายได้กับรายจ่าย	11.32	**

หมายเหตุ : NS ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $\alpha=0.05$

* หมายถึง มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $\alpha=0.05$

** หมายถึง มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $\alpha=0.01$

4) รายจ่ายรวมของครอบครัว

รายจ่ายรวมของครอบครัวมีอิทธิพลต่อระดับทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ $\alpha=0.05$ โดยนักศึกษาที่มีผู้ปกครองมีรายจ่ายรวมของครอบครัวรวมเฉลี่ย 10,001-20,000 บาทต่อเดือน มีระดับทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรมดีมากกว่าค่าเฉลี่ยในสัดส่วนที่สูงกว่ากลุ่มนักศึกษาที่ผู้ปกครองมีรายจ่ายรวมของครอบครัวในระดับชั้นอื่นๆ ทั้งนี้อาจจะเนื่องจากครอบครัวที่มีรายจ่ายต่อเดือน 10,001-20,000 บาทต่อเดือนนั้นจัดเป็นครอบครัวที่มีระดับรายจ่ายที่ไม่สูงมากเป็นกลุ่มคนที่น่าจะมีความสมถะ ซึ่งจะมีความเข้าใจและเห็นความสำคัญของอาชีพเกษตรกรรมได้ดีกว่า นักศึกษากลุ่มนี้จึงมีโอกาสได้เห็นและเรียนรู้

วิถีชีวิตของผู้ปกครองดังกล่าว ส่งผลให้มีทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรมในระดับที่ดีมากกว่าค่าเฉลี่ย

5) ความสมมูลระหว่างรายได้กับรายจ่าย

ความสมมูลระหว่างรายได้กับรายจ่ายมีอิทธิพลต่อระดับทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ $\alpha=0.01$ โดยกลุ่มนักศึกษาที่ผู้ปกครองมีรายได้พอดีกับรายจ่ายมีระดับทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรมดีมากกว่าค่าเฉลี่ยในสัดส่วนที่มากกว่ากลุ่มนักศึกษาที่ผู้ปกครองมีรายได้มากกว่าและน้อยกว่ารายจ่าย

ปัจจัยด้านสถานะของผู้ปกครอง จำนวนสมาชิกในครอบครัว และพื้นที่ถือครองรวมของครอบครัว ไม่มีอิทธิพลต่อระดับทัศนคติของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมอย่างมีระดับนัยสำคัญ $\alpha=0.05$

4.6.2 ปัจจัยทางสังคม เศรษฐกิจและข้อมูลเบื้องต้นทางการศึกษาของนักศึกษาที่มีอิทธิพลต่อระดับทัศนคติของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรม

จากกรอบแนวคิดของผู้วิจัย ได้กำหนดปัจจัยทางสังคม เศรษฐกิจและข้อมูลเบื้องต้นทางการศึกษาของนักศึกษา ประกอบด้วย เพศ สถาบันการศึกษา ชั้นปีการศึกษา สาขาวิชา ระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสม และการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา ได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้ (ตารางที่ 4.11)

1) สถาบันการศึกษา

สถาบันการศึกษาที่นักศึกษาสังกัดมีอิทธิพลต่อระดับทัศนคติของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ $\alpha=0.01$ โดยนักศึกษาคณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีระดับทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรมดีมากกว่าค่าเฉลี่ยในสัดส่วนที่สูงกว่านักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ทั้งนี้ เนื่องจากนักศึกษาที่เลือกเรียนด้านเกษตรอาจจะมีพฤติกรรมเลือกเรียนมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับในสังคมเป็นมหาวิทยาลัยที่เปิดหลักสูตรด้านเกษตรมาอย่างยาวนาน เช่น คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เมื่อนักศึกษากลุ่มนี้ได้เข้ามาเรียนในสถาบันที่ตัวเองเชื่อมั่นส่งผลให้นักศึกษากลุ่มนี้มีทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรมในระดับที่ดีกว่าค่าเฉลี่ย

2) ชั้นปีการศึกษา

ชั้นปีการศึกษาของนักศึกษาไม่มีอิทธิพลต่อระดับทัศนคติของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ $\alpha=0.01$ โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีระดับทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรมดีมากกว่าค่าเฉลี่ยในสัดส่วนที่มากกว่านักศึกษาชั้น

ปีที่ 2 ทั้งนี้อาจจะเนื่องจากนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีระยะเวลาในการเรียนรู้ในสาขาเกษตรศาสตร์ยาวนานกว่าจึงทำให้มีความรู้ ความเข้าใจในสาขาเกษตรศาสตร์มากขึ้น ส่งผลให้ทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักศึกษากลุ่มนี้อยู่ในระดับดีกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2

ตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยทางสังคม เศรษฐกิจและข้อมูลเบื้องต้นทางการศึกษาของนักศึกษาที่มีอิทธิพลต่อระดับทัศนคติของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรม

ปัจจัย	ค่าสถิติ χ^2	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
- เพศ	0.02	NS
- สถาบันการศึกษา	16.22	**
- ชั้นปีการศึกษา	14.65	**
- สาขาวิชา	21.53	**
- ระดับผลการศึกษานเฉลี่ยสะสม	10.62	NS
- การกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา	0.90	NS

หมายเหตุ : NS ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $\alpha=0.05$

** หมายถึง มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $\alpha=0.01$

3) สาขาวิชา

สาขาวิชาที่นักศึกษาเลือก มีอิทธิพลต่อระดับทัศนคติของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ $\alpha=0.01$ โดยนักศึกษาที่เรียนสาขาวาริชศาสตร์ ของคณะทรัพยากรธรรมชาติ และสาขาวิชาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของคณะเทคโนโลยีการเกษตร มีระดับทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรมดีมากกว่าค่าเฉลี่ยในสัดส่วนที่สูงกว่ากลุ่มนักศึกษาที่เรียนในสาขาอื่นๆ ทั้งนี้เนื่องจากสาขาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำหรือสาขาวาริชศาสตร์ เป็นสาขาที่มีความโดดเด่นและสอดคล้องกับกิจกรรมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำซึ่งมีความขยายตัวในพื้นที่ภาคใต้ จึงส่งผลให้นักศึกษากลุ่มนี้มีทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรมดีกว่ากลุ่มนักศึกษาอื่นๆ

ส่วนปัจจัยทางด้าน เพศ ระดับผลการศึกษานเฉลี่ยสะสม การกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา และการอบรมทางด้านอาชีพเกษตรกรรม ไม่มีอิทธิพลต่อระดับทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรม กล่าวคือ นักศึกษาจะเป็นเพศชายหรือเพศหญิง จะมีระดับผลการเรียนดีหรือไม่ดี ในระหว่างที่เรียนอยู่ระดับมัธยมศึกษาจะมีการเลือกหรือไม่เลือกเรียนวิชาเกษตรกรรม และจะมีการ

กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาหรือไม่ก็ตามก็ไม่มีอิทธิพลต่อระดับทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรม อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ $\alpha=0.05$

4.6.3 ปัจจัยอื่นๆ ที่มีอิทธิพลต่อระดับทัศนคติของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรม

จากกรอบแนวคิดของผู้วิจัย ได้กำหนดปัจจัยอื่นๆ ของนักศึกษา ประกอบด้วย การเปิดการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรมในระดับมัธยมศึกษา การศึกษาหลักสูตร โครงสร้างและรายวิชาของสาขาวิชาที่เลือกเรียนก่อนล่วงหน้า ระดับความพอใจในสาขาวิชาที่เลือกเรียน และประสบการณ์ในการทำเกษตรกรรม ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้ (ตารางที่ 4.12)

1) ระดับความพอใจในสาขาวิชาที่เลือกเรียน

ระดับความพอใจในการเลือกเรียนสาขาเกษตรศาสตร์ของนักศึกษามีอิทธิพลต่อระดับทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรมอย่างมีระดับนัยสำคัญ $\alpha=0.01$ โดยนักศึกษาที่มีความพอใจมากในสาขาที่เลือกเรียนมีระดับทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรมดีมากกว่าค่าเฉลี่ยในสัดส่วนสูงกว่านักศึกษาที่มีความพอใจในสาขาที่เลือกเรียนในระดับปานกลางจนถึงน้อยและไม่พอใจ

2) ประสบการณ์ในการทำเกษตรกรรม

ประสบการณ์ของนักศึกษาในการทำเกษตรกรรมมีอิทธิพลต่อระดับทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรมอย่างมีระดับนัยสำคัญ $\alpha=0.01$ โดยนักศึกษาที่เคยมีประสบการณ์ในการทำเกษตรกรรมมาก่อนมีระดับทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรมดีมากกว่าค่าเฉลี่ยในสัดส่วนสูงกว่านักศึกษาที่ไม่เคยมีประสบการณ์ในการทำเกษตรกรรม

ส่วนปัจจัยที่เกี่ยวกับการเปิดการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรมในระดับมัธยมศึกษา และการศึกษาหลักสูตร โครงสร้างและรายวิชาของสาขาวิชาที่เลือกเรียนก่อนล่วงหน้า นั้นไม่มีอิทธิพลต่อระดับทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักศึกษาสาขากเกษตรศาสตร์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ $\alpha=0.05$

ตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยอื่นๆ ที่มีอิทธิพลต่อระดับทัศนคติของนักศึกษาที่เรียนสาขา
เกษตรศาสตร์ที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรม

ปัจจัย	ค่าสถิติ χ^2	ระดับ นัยสำคัญทาง สถิติ
- การเปิดการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรมในระดับ มัธยมศึกษา	2.44	NS
- การศึกษาโครงสร้างหลักสูตรและรายวิชาของสาขาวิชาที่ เลือกเรียนก่อนล่วงหน้า	0.01	NS
- ระดับความพอใจในสาขาวิชาเลือกเรียน	26.14	**
- ประสบการณ์ในการทำเกษตรกรรม	8.75	**

หมายเหตุ : NS ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $\alpha=0.05$

** หมายถึง มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $\alpha=0.01$

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ในบทนี้เป็นส่วนของการสรุปผลการวิจัย ข้อเสนอแนะ ข้อจำกัดในการวิจัย และข้อเสนอแนะงานวิจัยในครั้งต่อไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ทักษะคตินักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาลักษณะทางสังคม เศรษฐกิจ ของผู้ประกอบการและนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ (2) พฤติกรรมการเลือกเรียนสาขาเฉพาะและผลการเรียนของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ (3) ทักษะคตินักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรม (4) ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อระดับทัศนคติของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับชั้นปีที่ 2 และ 4 ที่เรียนสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ และคณะเทคโนโลยีการเกษตร หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำนวนรวม 200 ราย โดยใช้แบบสอบถามเชิงโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติไคสแควร์จากการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปได้ดังนี้

1) ลักษณะทางสังคมของผู้ประกอบการ

สถานะของผู้ประกอบการของนักศึกษา คือ บิดาและมารดา มีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้ประกอบการให้กับนักศึกษาซึ่งจะส่งผลต่อการอบรมบ่มนิสัยนักศึกษา ผู้ประกอบการของนักศึกษามีอายุระหว่าง 51-55 ปี ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ มีระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีสถานภาพสมรสและอยู่ด้วยกัน โดยมีจำนวนสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 4.17 คน ซึ่งถือว่าเป็นช่วงเวลาของผู้ประกอบการต้องมีการะที่มากในการส่งเสริมบุตรให้เรียนหนังสือ

2) ลักษณะทางเศรษฐกิจของผู้ประกอบการ

ผู้ประกอบการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลักและเป็นอาชีพรอง ด้วยภาวะค่าครองชีพที่สูงในปัจจุบันผู้ประกอบการส่วนใหญ่จำเป็นต้องหาอาชีพรองเป็นแหล่งรายได้เสริมให้กับครอบครัวอีกทางหนึ่ง เพื่อให้ครอบครัวมีรายได้เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีรายได้รวมเฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาท ซึ่งถือว่าเป็นฐานะที่น่าจะส่งบุตรเรียนสาขาเกษตรศาสตร์ได้อย่างไม่มีปัญหา โดยแหล่งรายได้หลักของครอบครัวมาจากการประกอบอาชีพ

นอกภาคการเกษตรเป็นหลัก ส่วนใหญ่มีรายจ่ายรวมมากกว่า 20,000 บาท จึงส่งผลให้มีการออมในครอบครัว โดยส่วนใหญ่มีจำนวนเงินออมมากกว่า 5,000 บาทต่อเดือน

3) ที่อยู่อาศัยและสภาพการถือครองที่ดินของผู้ปกครอง

ผู้ปกครองมีเขตที่อยู่อาศัยในเมืองในสัดส่วนมากที่สุด ลักษณะบ้านพักอาศัยเป็นบ้านของตนเอง ร้อยละ 87.0 ผู้ปกครองมีพื้นที่ถือครองเฉลี่ย 11.68 ไร่/ครอบครัว และมีการใช้ที่ดินปลูกยางพาราเฉลี่ย 7.24 ไร่/ครอบครัว ผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมไม่ว่าจะเป็นอาชีพหลักหรืออาชีพรองส่วนใหญ่ยังนิยมจัดสรรที่ดินที่มีอยู่ของตนเองไปปลูกยางพารา

4) ลักษณะทางสังคมของนักศึกษา

นักศึกษาเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิงมีอายุเฉลี่ย 21.21 ปี นับถือศาสนาพุทธ มีจำนวนพี่น้องเฉลี่ย 2.07 คน ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดสงขลา สถานที่พักระหว่างเรียนส่วนใหญ่ไม่ได้พักที่บ้าน แต่นักศึกษาพักที่บ้านเช่าหรืออพาร์ทเมนต์ และอยู่หอพักมหาวิทยาลัย เพราะนักศึกษาต้องการความสะดวกสบายหรืออาจจะอึดอัดกับการพักอาศัยอยู่ที่บ้าน

5) ลักษณะทางเศรษฐกิจของนักศึกษา

นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่กู้ยืมจากกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา สำหรับนักศึกษาที่กู้ยืมจากกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาจำนวนเงินที่ได้รับต่อเดือนระหว่าง 1,500-2,000 บาท โดยมีค่าเฉลี่ยเงินกู้ยืมที่ได้รับต่อเดือน 1,900 บาท เพราะรัฐบาลมีนโยบายเน้นการกระจายเงินกองทุนให้ทั่วถึงมากที่สุด คือ รัฐบาลเน้นปริมาณจำนวนนักศึกษาที่ใช้บริการ โครงการกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาให้มากไว้ก่อนเป็นเหตุให้ค่าเฉลี่ยเงินกู้ยืมต่อเดือนอยู่ในระดับต่ำ นักศึกษามีค่าใช้จ่ายระหว่างเรียนเฉลี่ย 4,673 บาทต่อเดือน และมีระดับรายได้ที่ได้รับจากผู้ปกครองเฉลี่ย 4,472 บาทต่อเดือน

6) ข้อมูลเบื้องต้นทางการศึกษาของนักศึกษา

จากจำนวนนักศึกษากลุ่มตัวอย่างรวม 200 ราย แยกเป็นคณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สาขาวิชาฟิสิกส์ สาขาวิชาสัตวศาสตร์ และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ จำนวน 130 ราย และนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสาขาวิชาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวน 70 ราย เป็นนักศึกษาระดับชั้นปีการศึกษาปีที่ 2 และปีที่ 4 นักศึกษาส่วนใหญ่มีระดับผลการศึกษเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.01-2.50 คือ มีผลการเรียนในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ นักศึกษาร้อยละ 51.0 เคยมีประสบการณ์ในการทำเกษตรกรรมโดยเฉพาะด้านการทำนา ทำสวน ทำไร่ มากที่สุด

7) พฤติกรรมทางการศึกษาก่อนเข้าเรียนสาขาเกษตรศาสตร์

นักศึกษาร้อยละ 73.0 ตอบว่าในสถาบันเดิมของนักศึกษามีการเปิดการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรมในระดับมัธยมศึกษา และนักศึกษาส่วนใหญ่มีการเลือกเรียนวิชา

เกษตรกรรมในระหว่างเรียนในระดับมัธยมศึกษา มีนักเรียนร้อยละ 26.5 เคยผ่านการอบรมอาชีพเกษตรกรรม นักเรียนมีการศึกษาโครงสร้างหลักสูตรและรายวิชาของสาขาวิชาที่เลือกเรียนก่อนล่วงหน้าก่อนตัดสินใจเข้าเรียนสาขาเกษตรศาสตร์ซึ่งถือเป็นเรื่องที่ดีที่นักเรียนได้ทำความเข้าใจโครงสร้างหลักสูตรก่อนตัดสินใจเลือกสาขาที่เรียน จะทำให้นักเรียนเปลี่ยนใจหรือลาออกระหว่างเรียนเนื่องจากไม่ใช่เป็นสาขาวิชาที่ตนเองต้องการน้อยลง สาขาวิชาด้านเกษตรที่นักเรียนต้องการเลือกเรียนมากที่สุด คือ สาขาวิชาพืชศาสตร์ เหตุผลที่เลือกสาขาวิชาที่เลือกเรียนเพราะเป็นหลักสูตรที่น่าสนใจ และเป็นสาขาวิชาที่มีประโยชน์และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ นักเรียนส่วนใหญ่มีการปรึกษาหารือเกี่ยวกับสาขาที่เลือกกับครอบครัว

8) ความพึงพอใจ ความเหมาะสมของสาขาที่เลือกเรียนและความคาดหวังต่อการเรียนของนักเรียน

ระดับความเหมาะสมกับตนเองของสาขาวิชาที่เลือกเรียนของนักเรียน นักศึกษาตอบว่ามีความเหมาะสมปานกลาง มีระดับความพอใจในสาขาวิชาที่เลือกเรียนในระดับพอใจมาก สิ่งแรกที่นักศึกษามีความคาดหวังในสาขาที่เรียน คือ นักศึกษาคาดหวังเรียนให้จบระดับปริญญาตรี สาขาเกษตรศาสตร์ และอันดับถัดมา คือ คาดหวังว่าสามารถนำไปประกอบอาชีพในอนาคตได้ ความคาดหวังของครอบครัวในการที่นักเรียนเลือกเรียนในสาขาที่เรียน คือ ผู้ปกครองคาดหวังให้นักเรียนจบระดับปริญญาตรี สาขาเกษตรศาสตร์ เช่นเดียวกันกับความคาดหวังของตัวนักศึกษา นักศึกษาร้อยละ 72.0 มีความต้องการประกอบอาชีพตามสาขาที่เรียนเมื่อจบการศึกษา และมีเพียงร้อยละ 28.0 ที่ไม่ต้องการประกอบอาชีพตามสาขาที่เรียนโดยส่วนใหญ่ต้องการทำธุรกิจส่วนตัวมากที่สุด

9) ทศณคติของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรม

ผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรมในภาพรวม 8 ประเด็น คือ เป็นอาชีพที่คอยบรรเทาปัญหาให้กับประเทศอยู่เสมอ เป็นอาชีพที่มีความสำคัญตั้งแต่บรรพบุรุษจนถึงปัจจุบันเพราะเป็นอาชีพที่มีเกียรติ มีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจและเป็นรายได้หลักของประเทศ เป็นอาชีพที่สร้างความมั่นคงแก่ชีวิตได้ ทำให้คุณภาพชีวิตดี มีความเป็นอยู่ที่ดี สามารถทำให้ครอบครัวมีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่ดีขึ้น การประกอบอาชีพเกษตรกรรมสามารถใช้ความสามารถอย่างเต็มที่โดยไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่นมากเกินไปเหมือนกับการงานด้านอื่นๆ และปัจจุบันภาครัฐเข้ามามีบทบาทต่อการพัฒนาการเกษตรไทยมากขึ้น พบว่า นักศึกษามีทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรมโดยภาพรวมในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเท่ากับ 2.55 ผลการศึกษาดังกล่าวน่าจะเป็นหลักประกันได้ว่านักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ตามสาขาวิชาเอกต่างๆ น่าจะมีใจรัก มีความชอบในสาขาที่เรียน และน่าจะประสบความสำเร็จใน

การเรียนรู้ไปด้วยดี หลังจบการศึกษาไปแล้วจะนำความรู้ที่ได้เรียนในสถาบันการศึกษาไปสร้างประโยชน์ให้กับสังคมเกษตรของประเทศไทยโดยรวมได้

10) ปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจของผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อระดับทัศนคติของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรม

อาชีพหลักและรายจ่ายรวมของครอบครัวของผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อระดับทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $\alpha=0.05$ ในขณะที่รายได้รวมเฉลี่ยต่อเดือน แหล่งรายได้หลักของครอบครัว และความสมดุลระหว่างรายได้กับรายจ่ายของครอบครัวของผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อระดับทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $\alpha=0.01$

ส่วนปัจจัยด้านสถานะของผู้ปกครอง จำนวนสมาชิกในครอบครัว และพื้นที่ถือครองรวมของครอบครัว ไม่มีอิทธิพลต่อระดับทัศนคติของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมอย่างมีระดับนัยสำคัญ $\alpha=0.05$

11) ปัจจัยทางสังคม เศรษฐกิจและข้อมูลเบื้องต้นทางการศึกษาของนักศึกษาที่มีอิทธิพลต่อระดับทัศนคติของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรม

สถาบันการศึกษาที่เรียน ชั้นปีการศึกษา และสาขาวิชาที่นักศึกษาเลือกเรียน มีอิทธิพลต่อระดับทัศนคติของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $\alpha=0.01$

ส่วนปัจจัยทางด้าน เพศ ระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสม การกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา และการอบรมทางด้านอาชีพเกษตรกรรม ไม่มีอิทธิพลต่อระดับทัศนคติของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรมอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ $\alpha=0.05$

12) ปัจจัยอื่นๆ ที่มีอิทธิพลต่อระดับทัศนคติของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรม

ระดับความพึงพอใจในสาขาที่เลือกเรียนและประสบการณ์ในการทำการเกษตรของนักศึกษา อิทธิพลต่อระดับทัศนคติของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $\alpha=0.01$

ส่วนการเปิดการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรมในระดับมัธยมศึกษา และการศึกษาโครงสร้างหลักสูตรและรายวิชาของสาขาวิชาที่เลือกเรียนก่อนล่วงหน้า ไม่มีอิทธิพลต่อระดับทัศนคติของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรมอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ $\alpha=0.05$

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากสรุปผลการศึกษาเรื่อง ทักษะคิของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรม ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะต่อผู้ปกครอง นักศึกษาผู้เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ สถาบันการศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรด้านเกษตรศาสตร์และหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

5.2.1 ข้อเสนอแนะต่อผู้ปกครอง

แม้กว่าร้อยละ 90 ของผู้ปกครองของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์มีสถานะเป็นบิดามารดา และกว่าร้อยละ 70 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป ซึ่งถือเป็นผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับหนึ่งในสังคมไทย ในขณะที่ในส่วนนักศึกษานั้นพบว่ากว่าร้อยละ 90 ไม่ได้พักอาศัยที่บ้านกับผู้ปกครองในระหว่างเรียน ประกอบกับผลการเรียนของนักศึกษาส่วนใหญ่ กว่าร้อยละ 65 มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.50 และร้อยละ 10 มีคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ถึง 2.00 ซึ่งถือเป็นกลุ่มเสี่ยงต่อการตกและออกจากมหาวิทยาลัย ดังนั้นผู้ปกครองจึงควรเอาใจใส่ พูดคุยกับบุตรของตนเองถึงเรื่องการเรียนในมหาวิทยาลัย รวมทั้งชีวิตความเป็นอยู่ของบุตรอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้เพื่อเพิ่มความอบอุ่นให้กับบุตร บุตรจะได้มีการวางใจในการศึกษาเล่าเรียนให้สำเร็จตามความปรารถนาของผู้ปกครอง

5.2.2 ข้อเสนอแนะต่อนักศึกษาผู้เรียนสาขาเกษตรศาสตร์

จากข้อค้นพบที่ว่า นักศึกษาประมาณร้อยละ 50 มีความพึงพอใจต่อสาขาที่เลือกเรียนในระดับมาก และเห็นว่าสาขาที่เรียนมีความเหมาะสมกับตนในระดับมากเช่นเดียวกัน ประกอบกับทัศนคติของตัวนักศึกษาต่ออาชีพเกษตรกรรมในภาพรวมทั้ง 8 ประเด็นอยู่ในระดับดี ซึ่งเป็นข้อค้นพบที่น่าสนใจ นอกจากนั้นร้อยละ 70 ของนักศึกษาคาดหวังว่า ความรู้ที่ได้จากการเรียนสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ในอนาคต และร้อยละ 25 ของนักศึกษาคาดหวังว่า จะนำความรู้ที่ได้จากสาขาที่เรียนไปพัฒนาชุมชนท้องถิ่นของตนเอง ดังนั้นนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ทุกสาขาวิชาเอก ควรเอาใจใส่กับบทเรียนในเชิงทฤษฎี และให้ความสำคัญกับการฝึกปฏิบัติอย่างจริงจัง ทั้งนี้เพื่อพิสูจน์ด้วยตนเองว่าความรู้ในสาขาที่เรียนสามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพในอนาคต หรือสามารถนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาชุมชนท้องถิ่นของตนเองได้จริง

5.2.3 ข้อเสนอแนะสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรด้านเกษตรศาสตร์

สถาบันการศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรด้านเกษตรศาสตร์ในที่นี้ ผู้วิจัยเน้น คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ และคณะ

เทคโนโลยีการเกษตร หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา เป็นหลัก ข้อเสนอแนะสำหรับสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรด้านเกษตรศาสตร์ มี 5 ประเด็นดังนี้

1) ด้วยคำนิยมของเยาวชนในปัจจุบันว่าด้วยการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่นักเรียนในระดับมัธยมปลายที่มีผลการศึกษาคดีจะเลือกเรียนสาขาเกษตรศาสตร์น้อยมาก ผู้เข้ามาเรียนสาขาเกษตรศาสตร์ส่วนใหญ่ มีผลการเรียนค่อนข้างอ่อน แต่ผลจากการศึกษาครั้งนี้พบว่า ร้อยละ 75 ของนักศึกษาได้ศึกษาโครงสร้างหลักสูตรรายวิชาของสาขาวิชาก่อนล่วงหน้า ดังนั้นสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรด้านเกษตรศาสตร์ ควรให้ความสำคัญกับการประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้กับนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 เกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตรรายวิชาทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ ด้วยสื่อที่ดึงดูดใจ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจที่จะเข้าเรียนสาขาเกษตรศาสตร์มากขึ้น เมื่อนักเรียนสนใจสมัครเข้าเรียนสาขาเกษตรศาสตร์มากขึ้น โอกาสที่สถาบันการศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรด้านเกษตรศาสตร์ จะได้กลุ่มเด็กเก่งเข้ามาเรียนมากขึ้น และจะมีโอกาสสร้างบัณฑิตเกษตรศาสตร์ที่มีความสามารถในอนาคต

2) สถาบันการศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรด้านเกษตรศาสตร์ ควรจัดฝึกอบรมด้านอาชีพเกษตร โดยทั่วไป ทั้งด้านพืช ปศุสัตว์ และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ให้กับครูอาจารย์ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในภาคใต้ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้ครูอาจารย์ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความรู้ทางการเกษตรอย่างทันสถานการณ์ ซึ่งจะประโยชน์ต่อผู้เข้ารับการศึกษาในการชี้แนะแนวทางในการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี สาขาเกษตรศาสตร์ ด้านต่างๆ ได้อย่างสมบูรณ์มากขึ้น ซึ่งถือเป็นการประชาสัมพันธ์หลักสูตรเกษตรศาสตร์ด้านอีกทางหนึ่ง

3) จากข้อค้นพบที่ว่า นักศึกษาร้อยละ 70 คาดหวังว่าความรู้ที่ได้จากการเรียนสามารถนำไปประกอบอาชีพในอนาคตได้ และร้อยละ 25 คาดหวังว่าความรู้ที่ได้จากการเรียนสามารถนำไปพัฒนาชุมชนท้องถิ่นของตนเองได้ ดังนั้นสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรด้านเกษตรศาสตร์ ควรให้ความสำคัญกับการดูงานนอกสถานที่อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ทั้งนี้เพื่อเชื่อมโยงความรู้เชิงทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติในสถาบันการศึกษากับการผลิตทางการเกษตรของเกษตรกรหรือของผู้ประกอบการในสถานการณ์จริง จะทำให้นักศึกษามองเห็นถึงความสำคัญของศาสตร์ที่ตัวเองกำลังศึกษาได้ดียิ่งขึ้น

4) จากข้อค้นพบที่ว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพเกษตรกรรมในภาพรวมในสัดส่วนที่มากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2 ดังนั้นสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรด้านเกษตรศาสตร์ ควรให้ความสำคัญในการติดตามผลการเรียนรวมทั้งการเชิญวิทยากรจากภายนอกที่ประสบความสำเร็จในอาชีพเกษตรกรรมทั้งในระดับเกษตรกรและระดับบริษัทเอกชน มาให้ความรู้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 2 อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ทั้งนี้เพื่อยกระดับทัศนคติของนักศึกษา

ชั้นปีที่ 1 และ 2 ต่ออาชีพเกษตรกรรมให้ดีขึ้น เมื่อนักศึกษาชั้นปีต้นๆ มีทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรมดีขึ้น นักศึกษาน่าจะเอาใจใส่และใฝ่รู้ด้านการเรียนรวมทั้งการฝึกปฏิบัติในชั้นปีที่เหลือมากขึ้น

5) จากผลการศึกษาที่พบว่า นักศึกษาสาขาเกษตรศาสตร์ที่เรียนในคณะเทคโนโลยีการเกษตร หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรมในภาพรวมดีน้อยกว่าหรือเท่ากับค่าเฉลี่ยในสัดส่วนที่สูงกว่านักศึกษาสาขาเกษตรศาสตร์ที่เรียนในคณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ดังนั้นคณะเทคโนโลยีการเกษตร หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ควรกำหนดกลยุทธ์ในการยกระดับทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมให้สูงขึ้น

5.2.4 หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องผู้วิจัย หมายถึง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จากข้อค้นพบที่ว่า นักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์มีทัศนคติต่อประเด็น ปัจจุบันภาครัฐเข้ามามีบทบาทต่อการพัฒนาการเกษตรไทยมากขึ้น ในระดับปานกลาง ดังนั้นหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องดังกล่าว ควรให้ความสำคัญกับการกำหนดนโยบายโครงการต่างๆ เพื่อแก้ปัญหาให้กับเกษตรกรหรือสร้างความเข้มแข็งให้กับภาคเกษตรอย่างจริงจัง และมุ่งแก้ปัญหาระยะยาวมากกว่าการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าโดยควรระดมภาคส่วนต่างๆ ของสังคมที่เกี่ยวข้องหรือสนใจในอาชีพเกษตรกรรม เข้ามาร่วมแสดงความคิดเห็นและหาแนวทางการแก้ปัญหาให้กับภาคเกษตรอย่างยั่งยืน

5.3 ข้อจำกัดในการวิจัย

ด้วยช่วงการรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิสำหรับงานวิจัยชิ้นนี้ อยู่ในช่วงระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงมีนาคม ประกอบกับแบบสอบถามค่อนข้างยาวเป็นเหตุให้การสอบถามนักศึกษาแต่ละรายใช้เวลาค่อนข้างมาก ในช่วงท้ายๆ ของการรวบรวมข้อมูลนักศึกษบางส่วนกลับบ้านไปแล้วเพราะเป็นช่วงปิดภาคการศึกษาและบางส่วนต้องไปฝึกภาคสนาม ผู้วิจัยใช้วิธีการฝากแบบสอบถามไปกับนักศึกษาจำนวนหนึ่ง เพื่อให้เพื่อนของนักศึกษาช่วยตอบแบบสอบถามให้ ซึ่งเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้งานวิจัยครั้งนี้ล่าช้าออกไป

นอกจากนั้นตัวผู้วิจัยเองมีประสบการณ์การเขียนรายงานวิชาการค่อนข้างน้อย ร่างรายงานฉบับแรกๆ มีข้อบกพร่องเป็นอย่างมาก อย่างไรก็ตามอาจารย์ที่ปรึกษาพยายามตรวจแก้ไข

ให้เป็นอย่างดี แต่ต้องใช้ระยะเวลาในการตรวจแก้พอสมควร แต่สุดท้ายงานวิจัยครั้งนี้ก็สำเร็จลงได้ด้วยดี

5.4 ข้อเสนอแนะงานวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะต่อผู้สนใจในการทำวิจัยภายใต้หัวข้อวิจัยดังนี้

- 1) ทักษะของผู้ปกครอง นักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรม
- 2) ทักษะของนักศึกษาที่เรียนคณะต่างๆ ต่อวิชาชีพของคณะนั้นๆ

บรรณานุกรม

- กองเกษตรสารนิเทศ. 2552. **สร้างชาติไทยด้วยหัวใจเกษตรกรรม**. [ออนไลน์]. URL :
<http://www.moac.go.th/builder/aid/images/Thai%20agriculture.pdf>
http://www.sufficiencyeconomy.org/mfiles/1072323831/File%208_K.pdf
http://gms.oae.go.th/Z_Show.asp?ArticleID=50 นโยบายการเกษตรของไทย
 สืบค้นวันที่ 20 พฤษภาคม 2553
- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. 2546. **เกษตรนำไทย พันภัยเศรษฐกิจ**. [ออนไลน์]
 URL : <http://www.m-society.go.th/>
- การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม. 2552. **ทรัพยากรป่าไม้**. [ออนไลน์]. URL :
<http://web.ku.ac.th/schoolnet/snet6/envi2/forest/forestn.htm> สืบค้นวันที่ 23 มิถุนายน 2553
- คะนิงสุข นิลมาท. 2546. **ทัศนคติของลูกค้าเงินฝากที่มีต่อการให้บริการในรูปแบบธนาคารชาริอะฮ์ของ
 ธนาคารกรุงไทยอิสลาม : กรณีศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา**. สงขลา :
 หลักสูตรปริญญาโท สาขาธุรกิจเกษตร ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตรและทรัพยากร
 คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- โสมสิต ปันเปี่ยมราษฎร์. 2548. **มองอนาคตการเกษตรไทย (1)**. คอลัมน์ คลื่นความคิด : มติชน
 รายวัน วันที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2548 ปีที่ 28 ฉบับที่ 9861.
- โสมสิต ปันเปี่ยมราษฎร์. 2548. **มองอนาคตการเกษตรไทย (2)** : คอลัมน์ คลื่นความคิด มติชนรายวัน
 วันที่ 11 มีนาคม พ.ศ. 2548 ปีที่ 28 ฉบับที่ 9862.
- จิระจันต์ มณีศรี. 2545. **คุณลักษณะและทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อสาขาวิชาทางการเกษตร :
 กรณีศึกษาคณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์**. สงขลา : หลักสูตร
 ปริญญาโท สาขาธุรกิจเกษตร ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตรและทรัพยากร
 คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ชญาทัศน์ รัตมะโน. 2547. **ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนต่อวิชาชีพเกษตรกรรมของนักเรียน
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3, จังหวัดสงขลา**.
 สงขลา : หลักสูตรปริญญาโท สาขาการจัดการธุรกิจเกษตร คณะเศรษฐศาสตร์
 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ชัยยงค์ ขามรัตน์. 2523. **เจตคติของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาที่มีต่อการเรียนวิชาเอกสุขศึกษา**.
 กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหิดล.

ชูชาติ ชมภูคำ. 2541. **ทัศนคติของนักบริหารงานบุคคลต่อแนวทางการจัดสวัสดิการพนักงานในสถาน**

ประกอบการอุตสาหกรรม. วิทยานิพนธ์สาขาวิชาการบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม
สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

โชคชัย เหลืองธูวราณี. 2548. **หลักการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ.** แผนกวิชาเทคโนโลยีการประมง

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ทองเหลา ฤทธิรุ่ง. 2531. **ทัศนคติที่มีต่ออาชีพครู ของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา**

จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์สาขาวิชาการศึกษา การบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ธวัช แสงสุวรรณ. 2542. **การเลือกเรียนต่อวิชาชีพเกษตรกรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3**

ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาจังหวัดนราธิวาส. ปัญหาพิเศษทางการพัฒนาการเกษตร
หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาธุรกิจเกษตร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

นพรัตน์ บำรุงรักษ์. 2538. **เอกสารคำสอนวิชาหลักพืชศาสตร์.** คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

แนวหน้า. 2552. **ภาคเกษตรไทยยังสดใส ถ้าพัฒนาได้ถูกทาง.** [ออนไลน์]. URL :

<http://www.phtnet.org/news52/view-news.asp?nID=186> สืบค้นวันที่ 2 สิงหาคม 2552

บรรชร กล้าหาญ. 2542. **ปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนของนักศึกษาโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต.**

วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

บุญเสริม ชีวะอิสระกุลและบุญล้อม ชีวะอิสระกุล. 2542. **พื้นฐานสัตวศาสตร์.** ภาควิชาสัตวศาสตร์

คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

ประยงค์ ธรรมสุภา. 2546. **ทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาเกษตรศาสตร์**

ในคณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์. ขอนแก่น :

วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

พงศกร อรรณพพร. 2551 **เกษตรรุ่นใหม่ จุดประกายทางรอดเกษตรกรไทย.** [ออนไลน์]. URL.

<http://www.thaihealth.or.th> สืบค้นวันที่ 2 สิงหาคม 2552

พิกุลทอง เกษมสันต์,ศุภลักษณ์ จันทร์เจริญและไพฑูรย์ พัชระอาภา. 2546. **การศึกษาทัศนะของเกษตรกร**

**ในการสร้างความมั่นคงทางรายได้ ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง : ศึกษาเฉพาะกรณีเกษตรกร
ที่ได้รับการสนับสนุนจากกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการในโครงการรวมน้ำใจ**

ภายในหลวง.กรมพัฒนาสังคม

พิมพ์สุคนธ์ ศรีน้อย. 2551. สภาพทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ

นักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพัทลุง. สงขลา

หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจเกษตร

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

พิรพงษ์ สินไชย. 2547. ทักษะของผู้นำกลุ่มวิสาหกิจชุมชน (OTOP) ต่อบรรจุภัณฑ์สินค้า

กรณีศึกษากลุ่มผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่ม จังหวัดสงขลา. สงขลา : หลักสูตรปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจเกษตร

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

พานิช ทินนิมิตร. 2527. หลักการเกษตร. กรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานคร พิมพ์ หน้า 1-8

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา. 2549. คู่มือการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา. ฝ่ายวิชาการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา, สงขลา.

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. 2551. คู่มือการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

คณะทรัพยากรธรรมชาติ.สงขลา. [ออนไลน์]. URL : <http://natres.psu.ac.th>

สืบค้นวันที่ 23 มิถุนายน 2553

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. 2551. ภาควิชาพืชศาสตร์คณะทรัพยากรธรรมชาติ. [ออนไลน์]. URL :

<http://natres.psu.ac.th/Department/PlantScience/about.htm> สืบค้น วันที่ 23 มิถุนายน 2553

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2546. เอกสารการสอนชุดวิชาการศึกษาและการส่งเสริมอาชีพเกษตร.

พิมพ์ครั้งที่ 8 นนทบุรี.

แม่นมาศ จันทลักขณาและจริญ จันทลักขณา และคณะ. 2548. การเกษตรไทยอยู่ข้างอู่ข้าวอู่น้ำข้ามสหัสวรรษ.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ยุคลธร แจ่มฤทธิ์. 2544. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ทักษะต่อวิชาชีพรูปแบบการใช้ชีวิต

ของนักศึกษาการดูแลนักศึกษาของอาจารย์และบรรยากาศการเรียนรู้กับการใฝ่รู้ของนักศึกษา

พยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ยุพาวดี สมบูรณ์กุล. 2540. พฤติกรรมผู้บริโภค. สงขลา : ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

รัตติกาล ชัยชนะ. 2550. ทักษะของผู้บริโภคต่อบรรจุภัณฑ์อาหารแปรรูปท้องถิ่นในเขตเทศบาลนคร

หาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. สงขลา : สารนิพนธ์หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการธุรกิจเกษตร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ลักษณ์ ผูกฟุ้งและสุทธิลักษณ์ เอื้อจิตถาวร. 2543. ทศนคติของนิสิตนักศึกษาต่อการรับราชการ.

วารสารข้าราชการ. 3 (ปีที่ 45). 64-66.

วรรณ แสงเจริญ. 2543. ตัวแปรที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร

โรงเรียนเตรียมทหารในสังกัดกรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม.

วิทยานิพนธ์สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วัชรพงษ์ อินทรรัตน์. 2547. ทัศนคติของแรงงานต่อโรงงานอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปแช่แข็งใน

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา. สงขลา : วิทยาลัยศาสดาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจเกษตร

คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี [ออนไลน์] URL: <http://th.wikipedia.org> สืบค้นวันที่ 23 มิถุนายน 2553

ไวโรจน์ รักษ์ชานา. 2551. ภาคเกษตร...ไทยในยุคที่ต้องเปลี่ยนแปลง. [ออนไลน์]. URL :

<http://www.nidambell.net/ekonomiz/2008q3/2008july18p4.htm> สืบค้นวันที่ 2 สิงหาคม 2552

ศักดิ์ สุนทรเสณี. 2531. ทศนคติ. [ออนไลน์]. URL : <http://reportdd.com> สืบค้นวันที่ 23 มิถุนายน 2553

สมบูรณ์ เจริญจิระตระกูล. 2551. เอกสารประกอบการบรรยายวิชาวิธีวิจัยทางธุรกิจเกษตร.

คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

สุรางค์ ไคว้ตระกูล. 2541. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

[ออนไลน์].URL: pirun.ku.ac.th/~b4603105/111.doc สืบค้นวันที่ 23 มิถุนายน 2553

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. 2551. [ออนไลน์]. URL : <http://www.trf.or.th>.

สืบค้นวันที่ 2 สิงหาคม 2552

Dell. Hawkins, Roger J. Best and Kenneth A. Coney, Consumer Behavior : Building

Marketing Strategy, 7th ed. (Boston : McGraw-Hill, Co.,1998), p. 397

URL : <http://reportdd.com> สืบค้นวันที่ 23 มิถุนายน 2553

URL : <http://www.sau.ac.th/Subject/pc102/lesson5.pdf> สืบค้นวันที่ 2 สิงหาคม 2552

เลขที่แบบสอบถาม.....

แบบสอบถาม**โครงการวิจัยเรื่อง ทักษะคตินักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรม**

วันที่สัมภาษณ์...../...../.....

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นเครื่องมือประกอบการรวบรวมข้อมูลโครงการวิจัยสำหรับสารานิพนธ์ (Minor Thesis) หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจเกษตร คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ เพื่อความสมบูรณ์ของงานวิจัยและเพื่อประโยชน์ต่อการศึกษาถึงทักษะคตินักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรม ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงและโดยอิสระ ข้อมูลทั้งหมดที่ได้ผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

แบบสอบถามประกอบด้วย 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม ของผู้ประกอบการที่มีต่อนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทางเศรษฐกิจและสังคม ของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์

ส่วนที่ 3 พฤติกรรมการเลือกเรียนสาขาเฉพาะและผลการเรียนของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์

ต่ออาชีพเกษตรกรรม

ส่วนที่ 4 ทักษะคตินักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรม

ส่วนที่ 1 ลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม ของผู้ปกครองที่มีต่อนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์

คำแนะนำ ให้ท่านทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง ☐ หน้าข้อความหรือกรอกข้อความตามความเป็นจริง และเติมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

1. ผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับนักศึกษาอย่างไร [GI1]
 - 1) ☐ บิดา 2) ☐ มารดา 3) ☐ ญาติ 4) ☐ อื่นๆ (ระบุ).....
2. เพศ [GI2]
 - 1) ☐ ชาย 2) ☐ หญิง
3. อายุ.....ปี [GI3]
4. ศาสนา [GI4]
 - 1) ☐ พุทธ 2) ☐ อิสลาม 3) ☐ คริสต์ 4) ☐ อื่นๆ (ระบุ).....
5. สถานภาพสมรส [GI5]
 - 1) ☐ โสด 2) ☐ สมรส และอยู่ด้วยกัน 3) ☐ สมรส แต่แยกกันอยู่
 - 4) ☐ หย่าร้าง 5) ☐ หม้าย
6. ระดับการศึกษา [GI6]
 - 1) ☐ ไม่ได้เรียน/ต่ำกว่าระดับประถมศึกษา 2) ☐ ระดับประถมศึกษา (ป.1 – ป.6)
 - 3) ☐ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1 – ม.3) 4) ☐ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
 - 5) ☐ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4 – ม.6) 6) ☐ อนุปริญญา
 - 7) ☐ ระดับปริญญาตรี 8) ☐ ระดับปริญญาโท
7. เขตที่อยู่อาศัย [GI7]
 - 1) ☐ ในเมือง 2) ☐ ชนบท 3) ☐ ชานเมือง
8. บ้านพักอาศัยของท่านมีลักษณะ [GI8]
 - 1) ☐ บ้านเช่า 2) ☐ บ้านของตนเอง 3) ☐ บ้านญาติ 4) ☐ อื่นๆ (ระบุ).....
9. จำนวนสมาชิกในครอบครัวของท่าน (รวมผู้ตอบแบบสอบถาม)คน [GI9]
 - 1) เด็กเล็ก (ยังไม่เรียนหนังสือ)คน [GI9.1]
 - 2) กำลังศึกษาอยู่ (รวมผู้ตอบแบบสอบถาม)คน [GI9.2]
 - 3) ทำงานนอกภาคการเกษตรคน [GI9.3]
 - 4) ทำงานอยู่ภาคการเกษตรคน [GI9.4]
 - 5) ว่างาน/ไม่ทำงานคน [GI9.5]
 - 6) ผู้สูงวัยไม่ทำงานคน [GI9.6]
 - 7) อื่นๆ (ระบุ).....คน [GI9.7]

10. พื้นที่ถือครองของครอบครัวเพื่อทำกินรวมไร่ [GI10]
11. ชนิดของพืชผลที่ทำการปลูก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) [GI11]
- 1) ยางพารา.....ไร่ [GI11.1] 2) ทำนา.....ไร่ [GI11.2]
- 3) ปาล์มน้ำมัน.....ไร่ [GI11.3] 4) สวนผลไม้.....ไร่ [GI11.4]
- 5) อื่นๆ (ระบุ).....ไร่ [GI11.5]
12. ประสบการณ์ในการทำเกษตร.....ปี.....เดือน [GI12]
13. รายได้รวมเฉลี่ยต่อเดือน เดือนละ (รายได้ที่ยังไม่ได้หักค่าใช้จ่าย) [GI13]
- 1) ☐ ต่ำกว่า 10,000 บาท 2) ☐ 10,001 – 20,000 บาท 3) ☐ 20,001 – 30,000 บาท
- 4) ☐ 30,001 – 40,000 บาท 5) ☐ 40,001 – 50,000 บาท 6) ☐ มากกว่า 50,000 บาทขึ้นไป
- 7) ☐ กรณีที่ไม่สามารถบอกเป็นรายเดือนได้ ให้บอกเป็นรายวัน วันละบาท
14. รายได้หลักของครอบครัวส่วนใหญ่มาจาก [GI14]
- 1) ☐ ภูมิลำเนาเกษตร 2) ☐ นอกภูมิลำเนาเกษตร
15. อาชีพหลัก [GI15]
- 1) ☐ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ 2) ☐ พนักงานบริษัท 3) ☐ ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว 4) ☐ รับจ้าง
- 5) ☐ ทำนา 6) ☐ ทำสวนยางพารา 7) ☐ ทำสวนผลไม้ 8) ☐ อื่นๆ (ระบุ).....
16. รายได้จากอาชีพหลักต่อเดือน [GI16]
- 1) ☐ ต่ำกว่า 10,000 บาท 2) ☐ 10,001 – 20,000 บาท 3) ☐ 20,001 – 30,000 บาท
- 4) ☐ 30,001 – 40,000 บาท 5) ☐ 40,001 – 50,000 บาท 6) ☐ มากกว่า 50,000 บาทขึ้นไป
17. อาชีพรอง [GI17]
- 1) ☐ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ 2) ☐ พนักงานบริษัท 3) ☐ ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว
- 4) ☐ รับจ้าง 5) ☐ ทำนา 6) ☐ ทำสวนยางพารา
- 7) ☐ ทำสวนผลไม้ 8) ☐ อื่นๆ (ระบุ).....
18. รายได้จากอาชีพรอง [GI18]
- 1) ☐ ต่ำกว่า 5,000 บาท 2) ☐ 5,001 – 10,000 บาท 3) ☐ 10,001 – 20,000 บาท
- 4) ☐ 20,001 – 30,000 บาท 5) ☐ 30,001 – 40,000 บาท 6) ☐ มากกว่า 40,000 บาทขึ้นไป
19. รายจ่ายรวมของครอบครัวต่อเดือน [GI19]
- 1) ☐ ต่ำกว่า 10,000 บาท 2) ☐ 10,001 – 20,000 บาท 3) ☐ 20,001 – 30,000 บาท
- 4) ☐ 30,001 – 40,000 บาท 5) ☐ 40,001 – 50,000 บาท 6) ☐ มากกว่า 50,000 บาทขึ้นไป

20. รายได้กับค่าใช้จ่ายที่ปรากฏกับครอบครัวเป็นอย่างไร [GI20]
- 1) ☐ รายได้มากกว่าค่าใช้จ่าย 2) ☐ รายได้พอดีกับค่าใช้จ่าย
- 3) ☐ รายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่าย 4) ☐ ค่าใช้จ่ายสูงกว่ารายได้
21. ปัจจุบันท่านมีการออมเงินหรือไม่ [GI21]
- 1) ☐ มีการออมเงิน 2) ☐ ไม่มีการออมเงิน (ข้ามไปข้อ 24)
22. การออมเงินส่วนใหญ่มาจากอาชีพ [GI22]
- 1) ☐ การเกษตร 2) ☐ นอกภาคการเกษตร
23. การออมเงิน เดือนละเท่าไร [GI23]
- 1) ☐ ต่ำกว่า 1,000 บาท 2) ☐ 1,000 – 5,000 บาท 3) ☐ 5,001 – 10,000 บาท
- 4) ☐ 10,001 – 15,000 บาท 5) ☐ 15,001 – 20,000 บาท 6) ☐ มากกว่า 20,000 บาทขึ้นไป
24. ท่านมีการระดมหนี้สินหรือไม่ [GI24]
- 1) ☐ มีหนี้สิน 2) ☐ ไม่มีหนี้สิน (ข้ามไปข้อ 28)
25. ปัจจุบันท่านมีหนี้สินอยู่ประมาณเท่าใด [GI25]
- 1) ☐ ต่ำกว่า 20,000 บาท 2) ☐ 20,001 – 40,000 บาท 3) ☐ 40,001 – 60,000 บาท
- 4) ☐ 60,001 – 80,000 บาท 5) ☐ 80,001 – 100,000 บาท 6) ☐ 100,001 บาทขึ้นไป
26. กรณีที่ท่านมีหนี้สิน ถ้าหนี้สินของท่านมาจากการกู้ยืมเงิน ท่านกู้ยืมเงินมาจากแหล่งใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) [GI26]
- 1) ☐ ญาติพี่น้อง [GI26.1] 2) ☐ ธนาคารพาณิชย์ [GI26.2]
- 3) ☐ สหกรณ์ หรือกลุ่มออมทรัพย์หมู่บ้าน [GI26.3] 4) ☐ ธนาคารออมสิน [GI26.4]
- 5) ☐ นายทุน (แหล่งเงินกู้นอกระบบที่ดอกเบี้ยสูง) [GI26.5]
- 6) ☐ อื่นๆ (ระบุ)..... [GI26.6]
27. ท่านกู้ยืมเงินมาใช้ประโยชน์ในกิจกรรมใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) [GI27]
- 1) ☐ ประกอบอาชีพ (ระบุ)..... [GI27.1]
- 2) ☐ การอุปโภค บริโภคทั่วไป (ค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือน) [GI27.2]
- 3) ☐ การศึกษาของบุตรและผู้ที่อุปการะ [GI27.3]
- 4) ☐ ซื้อทรัพย์สินที่เป็นอสังหาริมทรัพย์ เช่น ที่ดินทำกิน ไร่สวน [GI27.4]
- 5) ☐ อื่นๆ (ระบุ)..... [GI27.5]
28. ท่านมีปัญหาจากการประกอบอาชีพเกษตรกรรมหรือไม่ [GI28]
- 1) ☐ ไม่มี 2) ☐ มี (ระบุ).....

29. ท่านมีปัญหามาจากการประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตรหรือไม่ [GI29]

- 1) ☐ ไม่มี 2) ☐ มี (ระบุ).....

30. ปัจจุบันสุขภาพของท่านเป็นอย่างไร [GI30]

- 1) ☐ แข็งแรง ไม่มีโรคประจำตัว 2) ☐ แข็งแรง แต่เจ็บป่วยเป็นบางครั้ง
3) ☐ ไม่แข็งแรง มีโรคประจำตัว (ระบุ).....

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทางเศรษฐกิจและสังคม ของ นักศึกษา ที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์

คำแนะนำ ให้ท่านทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง ☐ หน้าข้อความหรือกรอกข้อความตามความเป็นจริง และเติมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

1. เพศ [SD1]

- 1) ☐ ชาย 2) ☐ หญิง

2. ศาสนา [SD2]

- 1) ☐ พุทธ 2) ☐ อิสลาม 3) ☐ คริสต์ 4) ☐ อื่นๆ (ระบุ).....

3. อายุ.....ปี [SD3]

4. สถาบันการศึกษา [SD4]

- 1) ☐ คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
2) ☐ คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

5. ชั้นปีการศึกษา [SD5]

- 1) ☐ ปีที่ 2 2) ☐ ปีที่ 4

6. สาขาวิชา [SD6]

- 1) ☐ ฟิสิกส์ 2) ☐ วาริชศาสตร์ 3) ☐ สัตวศาสตร์ 4) ☐ เกษตรศาสตร์
5) ☐ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

7. ระดับผลการศึกษานเฉลี่ยสะสม [SD7]

- 1) ☐ 1.00 – 1.50 2) ☐ 1.51 – 2.00 3) ☐ 2.01 – 2.50 4) ☐ 2.51 – 3.00
5) ☐ 3.01 – 3.50 6) ☐ 3.51 – 4.00

8. นักศึกษาสอบเข้าศึกษาโดยวิธี [SD8]

- 1) ☐ สอบเข้าแบบตรงโดยมหาวิทยาลัย 2) ☐ สอบเข้าแบบรวมโดยทบวงมหาวิทยาลัย
3) ☐ อื่นๆ (ระบุ).....

9. นักศึกษาสำเร็จการศึกษา ก่อนเข้ามหาวิทยาลัยจาก [SD9]

- 1) ☐ มัธยมศึกษาโรงเรียนเอกชน 2) ☐ มัธยมศึกษาโรงเรียนรัฐบาล 3) ☐ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ
4) ☐ อื่นๆ (ระบุ).....

10. ในสถานประกอบการที่นักศึกษาสำเร็จการศึกษามีการเปิดการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรมหรือไม่ [SD10]

- 1) ☐ ឯង 2) ☐ ឯង

11. ในระหว่างเรียนจากสถาบันเดิม (ระดับมัธยมศึกษา) นักศึกษามีการเลือกเรียนวิชาเกษตรกรรมหรือไม่ [SD11]

- 1) ☐ ឆ្លើយតប

12. สาขาการศึกษาที่นักศึกษาจบมา [SD12]

- 1) ☐สายวิทยาศาสตร์ 2) ☐สายศิลป์คำนวณ 3) ☐สายอาชีพ 4) ☐อื่นๆ (ระบุ).....

13. ภูมิคำเนา [SD13]

- 1) ☐ จังหวัดสงขลา (ระบุอำเภอ).....
- 2) ☐ จังหวัดอื่นๆ (ระบุจังหวัด).....

14. ปัจจุบันนักศึกษาอาศัยอยู่กับใคร [SD14]

- 1) ☐ บิดามารดา 2) ☐ ปู่ย่าหรือตายาย 3) ☐ ญาติ 4) ☐ อื่นๆ (ระบุ).....

15. ในระหว่างเรียนนักศึกษาพักอาศัยที่ไหน [SD15]

- 1) ☐ หอพักมหาวิทยาลัย 2) ☐ บ้านเช่าหรืออพาร์ทเมนต์ 3) ☐ บ้านของตนเอง
4) ☐ บ้านญาติ 5) ☐ อื่นๆ (ระบุ).....

16. จำนวนพี่น้องของนักศึกษา (รวมผู้ตอบแบบสอบถาม) คน [SD16]

17. นักศึกษาได้ขยืมเงินจากกองทุนขยืมเพื่อการศึกษา หรือไม่ [SD17]

- 1) ☐ กั๊ยม

18. กรณีที่ผู้กู้ยืมนักศึกษาได้รับเงินจากการกู้ยืม เดือนละบาท [SD18]

19. ระบุว่ารายได้ที่นักศึกษาได้รับจากผู้ปกครอง เฉลี่ยเดือนละ.....บาท [SD19]

20. ค่าใช้จ่ายระหว่างเรียนเป็นจำนวนเงิน.....บาทต่อเดือน [SD20]

21. ปัจจุบันนักศึกษามีการออมเงินหรือไม่ [SD21]

- 1) ☐ มีการออมเงิน

22. การออมเงิน เดือนละ บาท [SD22]

23. งานอดิเรกที่นักศึกษาชอบ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) [SD23]

- 1) ☐ ดูโทรทัศน์ [SD23.1] 2) ☐ อ่านหนังสือ [SD23.2] 3) ☐ ชมภาพยนตร์ [SD23.3]
 4) ☐ ออกกำลังกาย [SD23.4] 5) ☐ เล่นซัฟของ [SD23.5] 6) ☐ เล่นคอมพิวเตอร์ [SD23.6]
 7) ☐ ฟังเพลง [SD23.7] 8) ☐ ปลุกต้นไม้เลี้ยงสัตว์ [SD23.8]
 9) ☐ อื่นๆ (ระบุ)..... [SD23.9]

24. ประเภทของหนังสือที่นักศึกษาชอบอ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) [SD24]

- 1) ☐ หนังสือพิมพ์ [SD24.1] 2) ☐ นวนิยาย [SD24.2] 3) ☐ เกษตร/กสิกรรม [SD24.3]
 4) ☐ อาหาร [SD24.4] 5) ☐ การท่องเที่ยว [SD24.5] 6) ☐ ธุรกิจ/บริหารจัดการ [SD24.6]
 7) ☐ อื่นๆ (ระบุ)..... [SD24.7]

25. นักศึกษาเคยได้รับการอบรมทางด้านอาชีพเกษตรกรรมมาก่อนเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยหรือไม่ [SD25]

- 1) ☐ เคย ที่ใด (ระบุ)..... (ตอบข้อ 26) 2) ☐ ไม่เคย

26. กรณีที่มีการอบรมนักศึกษาได้รับการอบรมทางด้านใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) [SD26]

- 1) ☐ ทำนา ทำสวน ทำไร่ 2) ☐ เลี้ยงสัตว์ 3) ☐ ประมง 4) ☐ อื่นๆ (ระบุ).....

ส่วนที่ 3 พฤติกรรมการเลือกเรียนสาขาเฉพาะและผลการเรียนของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์
ต่ออาชีพเกษตรกรรม

คำแนะนำ ให้ท่านทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง ☐ หน้าข้อความหรือกรอกข้อความตามความเป็นจริง
และเติมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

1. นักศึกษาชอบสาขาเกษตรศาสตร์หรือไม่ [BA1]

- 1) ☐ ชอบมาก 2) ☐ ชอบปานกลาง 3) ☐ ชอบน้อย 4) ☐ ไม่ชอบ

2. นักศึกษาได้มีการศึกษาหลักสูตรโครงสร้างและรายวิชาของสาขาวิชาที่เลือกเรียนก่อนล่วงหน้าหรือไม่ [BA2]

- 1) ☐ ศึกษา 2) ☐ ไม่ได้ศึกษา

3. สาขาวิชาด้านการเกษตรที่นักศึกษาต้องการเลือกเรียนมากที่สุดคือสาขาวิชาอะไร [BA13]

- 1) ☐ พืชศาสตร์ 2) ☐ วาริชศาสตร์ 3) ☐ สัตวศาสตร์ 4) ☐ เกษตรศาสตร์
 5) ☐ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

4. นักศึกษาได้สาขาวิชาที่ตนเองเลือกเรียนมากที่สุดใช่หรือไม่ [BA4]

- 1) ☐ ใช่ 2) ☐ ไม่ใช่

5. นักศึกษาพอใจในสาขาวิชาที่นักศึกษาเลือกเรียนหรือไม่ [BA5]

- 1) ☐ พอใจมาก 2) ☐ พอใจปานกลาง 3) ☐ พอใจน้อย (ตอบข้อ 6) 4) ☐ ไม่พอใจ (ตอบข้อ 6)

- 6.ทำไมถึงเลือกเรียนสาขาวิชาเฉพาะ (กรณีเลือกพอใจน้อยและไม่พอใจ).....
 [BA6]
7. นักศึกษาคิดว่าตัวเองมีความเหมาะสมกับสาขาวิชาที่เลือกเรียนหรือไม่ [BA7]
- 1) ☐ มีความเหมาะสมมาก 2) ☐ มีความเหมาะสมปานกลาง 3) ☐ มีความเหมาะสมน้อย
 4) ☐ ไม่มีความเหมาะสม
8. ก่อนมาเรียนสาขานี้ นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับสาขาที่เรียนมากน้อยแค่ไหน [BA8]
- 1) ☐ มาก 2) ☐ ปานกลาง 3) ☐ น้อย 4) ☐ ไม่มีเลย
9. นักศึกษาได้มีการปรึกษาหรือหาแนวทางการศึกษาต่อในสาขาที่เรียน (ระดับปริญญาตรี) กับทางครอบครัวหรือไม่ [BA9]
- 1) ☐ มีการปรึกษา 2) ☐ ไม่มีการปรึกษา
10. ครอบครัวมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการเลือกเรียนสาขาที่เรียนหรือไม่ [BA10]
- 1) ☐ มีส่วนร่วม 2) ☐ ไม่มีส่วนร่วม
11. การเลือกเรียนสาขาที่เรียน ใครมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ [BA11]
- 1) ☐ ตนเอง 2) ☐ บิดา มารดา 3) ☐ ญาติ 4) ☐ อื่นๆ (ระบุ).....
12. เหตุผลการเลือกเรียนสาขาวิชา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) [BA12]
- 1) ☐ ชอบและมีใจรักอาชีพเกษตรกรรม [BA12.1] 2) ☐ เพื่อนแนะนำ [BA12.2]
 3) ☐ เรียนตามเพื่อน [BA12.3] 4) ☐ อาจารย์/ครูแนะนำ [BA12.2]
 5) ☐ ความต้องการของครอบครัว [BA12.5]
 6) ☐ เห็นครอบครัวทำการเกษตรและมีรายได้ดี [BA12.6]
 7) ☐ พื้นฐานครอบครัวประกอบอาชีพเกษตรกรรม [BA12.7]
 8) ☐ อื่นๆ (ระบุ)..... [BA12.8]
13. สาขาวิชาที่เลือกเรียน นักศึกษามีความคิดเห็นอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) [BA13]
- 1) ☐ เป็นสาขาวิชาที่เรียนง่าย [BA13.1]
 2) ☐ เป็นสาขาวิชาที่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน [BA13.2]
 3) ☐ เป็นหลักสูตรที่น่าสนใจเรียน [BA13.3]
 4) ☐ เป็นสถาบันการศึกษาที่ให้ความเชื่อมั่นที่ทำให้จบตามหลักสูตร [BA13.4]
 5) ☐ เป็นสาขาวิชาที่มีประโยชน์สามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ [BA13.5]
 6) ☐ สามารถใช้ความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับสาขาวิชาที่เลือกเรียนได้อย่างเต็มที่ [BA13.6]

22. ความคาดหวังของนักศึกษาในการเรียนสาขาที่เรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) [BA22]
- 1) ☐ เรียนจบระดับปริญญาตรี สาขาการเกษตร [BA22.1]
 - 2) ☐ เรียนจบระดับปริญญาโท สาขาการเกษตร [BA22.2]
 - 3) ☐ สามารถนำไปประกอบอาชีพในอนาคตได้ [BA22.3]
 - 4) ☐ ทำให้หางานง่าย [BA22.4]
 - 5) ☐ เพื่อนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาชุมชนถิ่นที่อยู่อาศัย [BA22.5]
 - 6) ☐ กลับมาพัฒนาธุรกิจของครอบครัวให้ดีขึ้น [BA22.6]
 - 7) ☐ มีทักษะและมีความเชี่ยวชาญทางอาชีพมากขึ้น [BA22.7]
 - 8) ☐ อื่นๆ (ระบุ)..... [BA22.8]
23. นักศึกษามีความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ในสาขาที่เรียนหรือไม่ [BA23]
- 1) ☐ ต้องการ
 - 2) ☐ ไม่ต้องการ (ตอบข้อ 24)
24. กรณีนักศึกษาเลือกไม่ต้องการศึกษาต่อในสาขาที่เรียน นักศึกษาจะเลือกสาขาอะไร [BA24]
- 1) ☐ สาขาการบริหารธุรกิจ (MBA)
 - 2) ☐ สาขารัฐศาสตร์
 - 3) ☐ สาขาพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
 - 4) ☐ สาขาเทคโนโลยี คณะวิศวกรรม
 - 5) ☐ อื่นๆ (ระบุ).....

ส่วนที่ 4 ทักษะคตินักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรม

นักศึกษามีความคิดเห็นกับข้อความต่อไปนี้ในระดับใด

ทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรม	มาก	ปานกลาง	น้อย	
1. อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่คอยบรรเทาปัญหาให้กับประเทศอยู่เสมอ				Att1.1
2. อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่มีความสำคัญตั้งแต่บรรพบุรุษจนถึงปัจจุบันเพราะเป็นอาชีพที่มีเกียรติ				Att1.2
3. อาชีพเกษตรกรรมมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจและเป็นรายได้หลักของประเทศ				Att1.3
4. อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่สร้างความมั่นคงแก่ชีวิตได้				Att1.4
5. อาชีพเกษตรกรรมทำให้คุณภาพชีวิตดี มีความเป็นอยู่ที่ดี				Att1.5
6. อาชีพเกษตรกรรมสามารถทำให้ครอบครัวมีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่ดีขึ้น				Att1.6
7. การประกอบอาชีพเกษตรกรรมสามารถใช้ความสามารถอย่างเต็มที่โดยไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่นมากเหมือนกับงานด้านอื่นๆ				Att1.7
8. ปัจจุบันภาครัฐเข้ามามีบทบาทต่อการพัฒนาการเกษตรไทยมากขึ้น				Att1.8

ขอขอบพระคุณทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้เป็นอย่างยิ่ง

นางสาวสุธิดา ลิ้มวัฒนากุล

ผู้วิจัย

ภาคผนวก

เลขที่แบบสอบถาม.....

แบบสอบถาม

โครงการวิจัยเรื่อง ทักษะคตินักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรม

วันที่สัมภาษณ์...../...../.....

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นเครื่องมือประกอบการรวบรวมข้อมูลโครงการวิจัยสำหรับ สารานิพนธ์ (Minor Thesis) หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจเกษตร คณะ เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ เพื่อความสมบูรณ์ของงานวิจัย และเพื่อประโยชน์ต่อการศึกษาถึงทัศนคติของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพ เกษตรกรรม ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงและโดย อิสระ ข้อมูลทั้งหมดที่ได้ผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งที่ได้ให้ ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

แบบสอบถามประกอบด้วย 4 ส่วน คือ

- ส่วนที่ 1 ลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจของผู้ปกครองของนักศึกษาที่เรียนสาขา เกษตรศาสตร์
- ส่วนที่ 2 ข้อมูลทางสังคมและเศรษฐกิจของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์
- ส่วนที่ 3 พฤติกรรมการเลือกเรียนสาขาเฉพาะและผลการเรียนของนักศึกษาที่ เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรม
- ส่วนที่ 4 ทักษะคตินักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรม

ส่วนที่ 1 ลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจของผู้ปกครองที่มีต่อนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์
คำแนะนำ ให้ท่านทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง ☐ หน้าข้อความหรือกรอกข้อความตามความเป็นจริงและเติมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

1. สถานะของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับนักศึกษาอย่างไร

- 1) ☐ บิดา 2) ☐ มารดา 3) ☐ ญาติ
 4) ☐ อื่นๆ (ระบุ).....

2. เพศ

- 1) ☐ ชาย 2) ☐ หญิง

3. อายุ.....ปี

4. ศาสนา

- 1) ☐ พุทธ 2) ☐ อิสลาม 3) ☐ คริสต์ 4) ☐ อื่นๆ (ระบุ).....

5. ระดับการศึกษา

- 1) ☐ ไม่ได้เรียน/ต่ำกว่าระดับประถมศึกษา
 2) ☐ ระดับประถมศึกษา (ป.1 – ป.6)
 3) ☐ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1 – ม.3)
 4) ☐ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4 – ม.6)
 5) ☐ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
 6) ☐ อนุปริญญาและปวส.
 7) ☐ ระดับปริญญาตรี
 8) ☐ ระดับปริญญาโท

6. สถานภาพสมรส

- 1) ☐ โสด 2) ☐ สมรส และอยู่ด้วยกัน
 3) ☐ สมรส แต่แยกกันอยู่ 4) ☐ หย่าร้าง
 5) ☐ หม้าย

7. เขตที่อยู่อาศัย

- 1) ☐ ในเมือง 2) ☐ ชนบท 3) ☐ ชานเมือง

8. บ้านพักอาศัยของท่านมีลักษณะ

- 1) ☐ บ้านเช่า 2) ☐ บ้านของตนเอง 3) ☐ บ้านญาติ
 4) ☐ อื่นๆ (ระบุ).....

9. จำนวนสมาชิกในครอบครัวของท่าน (รวมผู้ตอบแบบสอบถาม)คน

- 1) เด็กเล็ก (ยังไม่เรียนหนังสือ)คน
- 2) กำลังศึกษาอยู่ (รวมผู้ตอบแบบสอบถาม)คน
- 3) ทำงานนอกภาคการเกษตรคน
- 4) ทำงานอยู่ภาคการเกษตรคน
- 5) ว่างาน/ไม่ทำงานคน
- 6) ผู้สูงวัยไม่ทำงานคน
- 7) อื่นๆ (ระบุ).....คน

10. พื้นที่ถือครองของครอบครัวเพื่อทำกินรวมไร่

11. ชนิดของพืชผลที่ทำการปลูก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1) ยางพารา.....ไร่
- 2) ทำนาไร่
- 3) ปลูกมัน.....ไร่
- 4) สวนผลไม้.....ไร่
- 5) อื่นๆ (ระบุ).....ไร่

12. อาชีพหลัก

- 1) ☐ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ
- 2) ☐ พนักงานบริษัท
- 3) ☐ ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว
- 4) ☐ รับจ้าง
- 5) ☐ ทำนา
- 6) ☐ ทำสวนยางพารา
- 7) ☐ ทำสวนผลไม้
- 8) ☐ อื่นๆ (ระบุ).....

13. ครอบครัวของท่านมีอาชีพหรือไม่มี

- 1) ☐ มี
- 2) ☐ ไม่มี

14. อาชีพรอง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1) ☐ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ
- 2) ☐ พนักงานบริษัท
- 3) ☐ ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว
- 4) ☐ รับจ้าง
- 5) ☐ ทำนา
- 6) ☐ ทำสวนยางพารา
- 7) ☐ ทำสวนผลไม้
- 8) ☐ อื่นๆ (ระบุ).....

15. รายได้รวมเฉลี่ยต่อเดือน เดือนละ (รายได้ที่ยังไม่ได้หักค่าใช้จ่าย)

- 1) ☐ ต่ำกว่า 10,000 บาท
- 2) ☐ 10,001 – 20,000 บาท
- 3) ☐ 20,001 – 30,000 บาท
- 4) ☐ 30,001 – 40,000 บาท
- 5) ☐ 40,001 – 50,000 บาท
- 6) ☐ มากกว่า 50,000 บาทขึ้นไป
- 7) ☐ กรณีที่ไม่สามารถบอกเป็นรายเดือนได้ ให้บอกเป็นรายวัน วันละ.....บาท

ส่วนที่ 3 พฤติกรรมการเลือกเรียนสาขาเฉพาะและผลการเรียนของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์

ต่ออาชีพเกษตรกรรม

คำแนะนำ ให้ท่านทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง ☐ หน้าข้อความหรือกรอกข้อความตามความเป็นจริง และเติมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

1. นักศึกษาเคยได้รับการอบรมทางด้านอาชีพเกษตรกรรมมาก่อนเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยหรือไม่
 - 1) ☐ เคย ที่ใด (ระบุ)..... (ตอบข้อ 2)
 - 2) ☐ ไม่เคย
2. กรณีที่มีการอบรมนักศึกษาได้รับการอบรมทางด้านใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - 1) ☐ ทำนา ทำสวน ทำไร่
 - 2) ☐ เลี้ยงสัตว์
 - 3) ☐ ประมง
 - 4) ☐ อื่นๆ (ระบุ).....
3. ในสถาบันการศึกษาที่นักศึกษาสำเร็จการศึกษามีการเปิดการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรมหรือไม่
 - 1) ☐ มี
 - 2) ☐ ไม่มี
4. ในระหว่างเรียนจากสถาบันเดิม (ระดับมัธยมศึกษา) นักศึกษามีการเลือกเรียนวิชาเกษตรกรรมหรือไม่
 - 1) ☐ เลือก
 - 2) ☐ ไม่เลือก
5. นักศึกษาได้มีการศึกษาหลักสูตร โครงสร้างและรายวิชาของสาขาวิชาที่เลือกเรียนก่อนล่วงหน้าหรือไม่
 - 1) ☐ ศึกษา
 - 2) ☐ ไม่ได้ศึกษา
6. สาขาวิชาด้านการเกษตรที่นักศึกษาต้องการเลือกเรียนมากที่สุดคือสาขาวิชาอะไร
 - 1) ☐ พืชศาสตร์
 - 2) ☐ วาริชศาสตร์
 - 3) ☐ สัตวศาสตร์
 - 4) ☐ เกษตรศาสตร์
 - 5) ☐ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
7. เหตุผลของการเลือกเรียนสาขาวิชาที่เลือก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - 1) ☐ เป็นสาขาวิชาที่เรียนง่าย
 - 2) ☐ เป็นสาขาวิชาที่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน
 - 3) ☐ เป็นหลักสูตรที่น่าสนใจเรียน
 - 4) ☐ เป็นสาขาวิชาที่มีประโยชน์และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้
 - 5) ☐ สามารถใช้ความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับสาขาวิชาที่เลือกเรียนได้อย่างเต็มที่

8. นักศึกษาได้มีการปรึกษาหรือหาแนวทางการศึกษาต่อในสาขาที่เรียน (ระดับปริญญาตรี) กับทางครอบครัวหรือไม่

- 1) ☐ มีการปรึกษา 2) ☒ ไม่มีการปรึกษา

9.ครอบครัวมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการเลือกเรียนสาขาที่เรียนหรือไม่

- 1) ☐ มีส่วนร่วม 2) ☐ ไม่มีส่วนร่วม

10. นักศึกษาคิดว่าตัวเองมีความเหมาะสมกับสาขาวิชาที่เลือกเรียนหรือไม่

- 1) ☐ มีความเหมาะสมมาก
- 2) ☐ มีความเหมาะสมปานกลาง
- 3) ☐ มีความเหมาะสมน้อย
- 4) ☐ ไม่มีความเหมาะสม

11. นักศึกษาพอใจในสาขาวิชาที่นักศึกษาเลือกเรียนหรือไม่

- 1) ☐ พอใจมาก 2) ☐ พอใจปานกลาง 3) ☐ พอใจน้อย
4) ☐ ไม่พอใจ (ตอบข้อ 12)

12. ความคาดหวังของนักศึกษาในการเรียนสาขาที่เรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1) ☐ เรียนจบระดับปริญญาตรี สาขาการเกษตร
- 2) ☐ เรียนจบระดับปริญญาโท สาขาการเกษตร
- 3) ☐ สามารถนำไปประกอบอาชีพในอนาคตได้
- 4) ☐ ทำให้หางานง่าย
- 5) ☐ เพื่อนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาชุมชนอื่นที่อยู่อาศัย
- 6) ☐ กลับมาพัฒนาธุรกิจของครอบครัวให้ดีขึ้น
- 7) ☐ มีทักษะและมีความเชี่ยวชาญทางอาชีพมากขึ้น
- 8) ☐ อื่นๆ (ระบุ).....

13. ความคาดหวังของ**ครอบครัว**ในการที่นักศึกษาเลือกเรียนสาขาที่เรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1) ☐ วางแผนให้ศึกษาจากระดับปริญญาตรี สาขาการเกษตร
- 2) ☐ วางแผนให้ศึกษาจากระดับปริญญาโท สาขาการเกษตร
- 3) ☐ สามารถนำไปประกอบอาชีพในอนาคตได้
- 4) ☐ เพื่อนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาชุมชนถิ่นที่อยู่อาศัย
- 5) ☐ ต้องการให้กลับมาทำงานของครอบครัวเพื่อปรับปรุงและพัฒนาธุรกิจที่บ้านให้ดีขึ้น
- 6) ☐ อื่นๆ (ระบุ).....

14. เมื่อจบการศึกษา นักศึกษามีความต้องการประกอบอาชีพตามสาขาที่เรียนหรือไม่

- 1) ☐ ต้องการเพราะ.....
- 2) ☐ ไม่ต้องการ เพราะ..... (ตอบข้อ 15)

15. กรณีที่นักศึกษาเลือกไม่ต้องการประกอบอาชีพตามสาขาที่เรียนแล้วนักศึกษาต้องการประกอบอาชีพอะไร

- 1) ☐ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ 2) ☐ ธุรกิจส่วนตัว 3) ☐ พนักงานบริษัทเอกชน
 4) ☐ ศึกษาต่อปริญญาโท 5) ☐ อื่นๆ (ระบุ).....

ส่วนที่ 4 ทศนคติของนักศึกษาที่เรียนสาขาเกษตรศาสตร์ต่ออาชีพเกษตรกรรม

นักศึกษามีความคิดเห็นกับข้อความต่อไปนี้ในระดับใด

ข้อความ	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่คอยบรรเทาปัญหาให้กับประเทศอยู่เสมอ			
2. อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่มีความสำคัญตั้งแต่บรรพบุรุษจนถึงปัจจุบันเพราะเป็นอาชีพที่มีเกียรติ			
3. อาชีพเกษตรกรรมมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจและเป็นรายได้หลักของประเทศ			
4. อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่สร้างความมั่นคงแก่ชีวิตได้			
5. อาชีพเกษตรกรรมทำให้คุณภาพชีวิตดี มีความเป็นอยู่ที่ดี			
6. อาชีพเกษตรกรรมสามารถทำให้ครอบครัวมีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่ดีขึ้น			
7. การประกอบอาชีพเกษตรกรรมสามารถใช้ความสามารถเต็มที่โดยไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่นมากเหมือนกับงานด้านอื่นๆ			
8. ปัจจุบันภาครัฐเข้ามามีบทบาทต่อการพัฒนาการเกษตรไทยมากขึ้น			

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้เป็นอย่างยิ่ง

นางสาวสุธิดา ลีมวัฒนากุล

ผู้วิจัย

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล

นางสาวสุริดา ลิมวัฒนากุล

วัน เดือน ปีเกิด

12 กันยายน 2523

วุฒิการศึกษา

พ.ศ. 2548

ปริญญาตรีบริหารธุรกิจบัณฑิต

มหาวิทยาลัยทักษิณ

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2549-2551

ผู้ช่วยหัวหน้าแผนกลูกค้าสัมพันธ์

บริษัท ศูนย์การค้าไดอาน่าคอมเพล็กซ์ จำกัด

พ.ศ. 2551-2552

ตลาดเมืองผลไม้ วงเวียนน้ำพุหาดใหญ่

ปัจจุบัน

โรงแรมลานนาอินน์ หาดใหญ่